

ПРОТОКОЛ

№ 34

София, 06.03.2019 година

Днес, 06.03.2019 г. от 10:02 ч. се проведе закрито заседание на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията) в пълен състав, ръководено от председателя доц. д-р Иван Н. Иванов.

На заседанието присъстваха членовете на Комисията Светла Тодорова, Ремзи Осман, Александър Йорданов, Владко Владимирев, Георги Златев, Евгения Харитоновна, Димитър Кочков, Пенка Трендафилова и главният секретар Росица Тоткова (без право на глас).

На заседанието присъстваха Е. Маринова – директор на дирекция „Правна“, П. Младеновски – директор на дирекция „Електроенергетика и топлоенергетика“, А. Иванова - директор на дирекция „Природен газ“, И. Александров – началник на отдел „Цени и лицензии: електропроизводство, ВКП на електрическа и топлинна енергия“, Р. Кишкин – началник на отдел „Контрол и решаване на спорове – природен газ“ и експерти на КЕВР.

Председателят установи, че няма възражения по проекта за дневен ред и няма други предложения, както и няма правни пречки за провеждане на заседанието, което протече при следния

ДНЕВЕН РЕД:

1. Доклад с вх. № Е-Дк-136 от 22.02.2019 г. и проект на решение относно установяване на нетното специфично производство на електрическа енергия, въз основа на което са определени преференциалните цени в Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г. на Комисията за енергийно и водно регулиране, в частта му по т. 11- на електрически централи с фотоволтаични модули над 30 kWp до 200 kWp, монтирани на покриви и фасади.

Работна група: Пламен Младеновски, Елена Маринова, Ивайло Александров, Венелин Баросов, Ана Иванова, Силвия Петрова, Ваня Василева, Иван Церовски

2. Доклад с вх. № Е-Дк-137 от 22.02.2019 г. и проект на решение относно установяване на нетното специфично производство на електрическа енергия, въз основа на което е определена преференциалната цена в Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г. на Комисията за енергийно и водно регулиране, в частта му по т. 14 - за електрически централи с фотоволтаични модули над 30 kWp до 200 kWp.

Работна група: Пламен Младеновски, Елена Маринова, Ивайло Александров, Венелин Баросов, Ана Иванова, Силвия Петрова, Ваня Василева, Иван Церовски

3. Доклад с вх. № Е-Дк-138 от 22.02.2019 г. и проект на решение относно установяване на нетното специфично производство на електрическа енергия, въз основа на което е определена преференциалната цена в Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г. на Комисията за енергийно и водно регулиране, в частта му по т. 15 - за електрически централи с фотоволтаични модули над 200 kWp.

Работна група: Пламен Младеновски, Елена Маринова, Ивайло Александров, Венелин Баросов, Ана Иванова, Силвия Петрова, Ваня Василева, Иван Церовски

4. Доклад с вх. № Е-Дк-139 от 22.02.2019 г. и проект на решение относно установяване на нетното специфично производство на електрическа енергия, въз основа на което е определена преференциалната цена в Решение № Ц-018 от 28.06.2012 г. на Комисията за енергийно и водно регулиране, в частта му по т. 15 - за фотоволтаични електрически централи (ФЕЦ) с инсталирана мощност над 200 kWp до 10 000 kWp.

Работна група: Пламен Младеновски, Елена Маринова, Ивайло Александров, Венелин Баросов, Ана Иванова, Силвия Петрова, Ваня Василева, Иван Церовски

5. Доклад с вх. № Е-Дк-142 от 28.02.2019 г. и проект на решение относно проверка по сигнал с вх. № Е-15-57-39 от 04.12.2018 г. от „Овергаз Мрежи“ АД.

Докладват: Агапина Иванова, Ромен Кишкин, Мариана Сиркова, Пламен Кованджиев

По т.1. Комисията, след като разгледа фактите и обстоятелствата във връзка с Решение № 1173 от 23.02.2018 г. на Административен съд София-град по адм. дело № 8631 по описа за 2015 г., оставено в сила с Решение 9855 от 18.07.2018 г. на Върховния административен съд по адм. дело № 5055 по описа за 2018 г., установи следното:

С Решение № СП-1 от 31.07.2015 г., на основание § 17 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за енергетиката (ЗИД на ЗЕ, обн. ДВ, бр. 56 от 2015 г.) Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията), е установила нетното специфично производство (НСП) на електрическа енергия, въз основа на което са определени преференциалните цени в съответните решения на КЕВР, приети до влизане в сила на ЗИД на ЗЕ.

„Телевик България“ ООД е обжалвало Решение № СП-1 от 31.07.2015 г., в частта му по т. 2.11, с която е установено нетното специфично производство на електрическа енергия, въз основа на което са определени преференциалните цени в Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г. на КЕВР, в размер на 1 188 kWh, при определена преференциална цена в размер на 596,50 лв./MWh, без ДДС, за електрически централи с фотоволтаични модули над 30 kWp до 200 kWp, монтирани на покриви и фасади. Във връзка с подадената жалба е образувано адм. дело № 8631 по описа за 2015 г. на Административен съд София-град (АССГ), по което е постановено Решение № 1173 от 23.02.2018 г. за отмяна на Решение № СП-1 от 31.07.2015 г. на КЕВР, в частта му по т. 2.11, в която е определено нетното специфично производство на електрическа енергия, въз основа на което са определени преференциалните цени в Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г. на КЕВР в размер на 1 188 kWh, при определената цена – 596,50 лв./MWh, без ДДС, за електрически централи с фотоволтаични модули над 30 kW до 200 kW, монтирани на покриви и фасади.

Решението на АССГ е обжалвано с касационна жалба пред Върховния административен съд (ВАС), въз основа на което е образувано адм. дело № 5055 по описа за 2018 г. С Решение № 9855 от 18.07.2018 г. на ВАС, Четвърто отделение е оставено в сила Решение № 5121 от 03.08.2017 г. на АССГ по адм. дело № 8361 от 2016 г. С Решение № 14498 от 26.11.2018 г. на ВАС е допусната поправка на очевидна фактическа грешка в диспозитива на Решение № 9855 от 18.07.2018 г., постановено по адм. дело № 5055 по

описа за 2018 г. на ВАС, Четвърто отделение, а именно: вместо „Телевик България“ ООД, ЕИК 115578897“ следва да се чете „Телевик България“ ЕАД, ЕИК 204696297“.

В мотивите на своето решение АССГ е установил, че оспореният акт - Решение № СП-1 от 31.07.2015 г., в частта му по т. 2.11, е издаден от компетентен орган. Предвид разпоредбата на § 17 от ПЗР на ЗИД на ЗЕ на КЕВР изрично е възложено да приеме решение, с което да установи НСП на електрическа енергия, въз основа на което са определени преференциалните цени в съответните решения на Комисията, приети до влизането в сила на този закон. Следователно компетентността за издаване на акта произтича пряко от законова правна норма. АССГ е направил извода, че процесното решение е прието в съответствие с изискванията на чл. 13, ал. 7, във връзка с ал. 5 от Закона за енергетиката (ЗЕ).

АССГ е приел, че решението е незаконосъобразно поради неспазване на установената форма и допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила, които представляват отменителни основания по чл. 146, т. 2 и т. 3 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК). В тази връзка в мотивите си АССГ посочва, че административният акт следва да съдържа мотиви – фактическите и правни основания за издаването му съгласно изискването на чл. 59, ал. 2, т. 4 от АПК. В конкретния случай в акта липсват фактически основания, въз основа на които да може да се установи по какъв начин е определен размерът на НСП на електрическа енергия по т. 2.11 от решението.

Според АССГ, логическият анализ и тълкуването на разпоредбите на чл. 31, ал. 5, т. 1 от Закона за енергията от възобновяеми източници (ЗЕВИ), § 17 от ЗИД на ЗЕ и § 1, т. 29 от Допълнителните разпоредби (ДР) на ЗЕВИ сочат, че размерът на НСП на електрическа енергия следва да се установи от КЕВР въз основа на данните за средногодишното производство на електрическа енергия от 1 kW инсталирана мощност, които са послужили за определяне на съответните преференциални цени съгласно решението на КЕВР след приспадане на собствените нужди. В тази връзка АССГ посочва, че нито в оспореното решение, нито в доклад с вх. № Е-Дк-246 от 30.07.2015 г., нито в Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г. на КЕВР, по т. 11, се посочва какво е средногодишното производство на електрическа енергия от 1 kW инсталирана мощност, както и в какъв размер са собствените нужди.

АССГ е установил, че по делото липсват фактически данни и доказателства относно размера на НСП на електрическа енергия, въз основа на който са определени преференциалните цени съгласно Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г. на КЕВР, както и относно обстоятелството дали в Решение № СП-1 от 31.07.2015 г. този размер е установен по начина, посочен в § 1, т. 29 от ДР на ЗЕВИ. Според АССГ, на практика оспореното Решение № СП-1 от 31.07.2015 г. е изцяло лишено от обосновка за това как и по какъв начин, въз основа на кои конкретни данни е установен с него размерът на НСП по т. 2.11, каквито мотиви липсват и в доклада и не могат да се изведат и от Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г. на КЕВР. Видно от същото, в него е посочена средногодишната продължителност на работа на централата – 1250 часа при годишна ангажираност – 14,27%. В тази връзка АССГ посочва, че дори и да се приеме, че Комисията не провежда разлика между понятията „средногодишна производителност на работа“ и „средногодишна продължителност на работа“ на фотоволтаичните електрически централи (ФТЕЦ) и че двете понятия са идентични, поради което именно данните за средногодишната продължителност на работа на централите, посочени в Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г. на КЕВР, са послужили за установяване на конкретния размер на НСП в процесното решение, остава напълно неясно дали и как са определени собствените нужди на електрическа енергия, които би следвало да се приспадат от средногодишното производство на електрическа енергия, съгласно формулата по § 1, т. 29 от ДР на ЗЕВИ. АССГ е установил, че собствените нужди не са отразени като стойност, число и размер в Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г. и в Решение № СП-1 от 31.07.2015 г., като не е посочена методика за определянето им.

На следващо място АССГ излага, че в случая данни за размера и начина, по който са изчислени собствените нужди на ФТЕЦ не могат да се извлекат и от другите документи по преписката. Съдът не е кредитирал като доказателство в тази насока представената справка № 1 към Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г. - извлечение от финансов модел, тъй като няма данни от кого, по какъв повод и кога е изготвен самият финансов модел. В тази връзка АССГ е посочил, че Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г. и Решение № СП-1 от 31.07.2015 г. не реферират и не се позовават на такъв финансов модел, както и че няма данни и доказателства, че финансовият модел съставлява част от административната преписка по издаване на процесното решение, а и на решението за определяне на преференциалните цени. В допълнение, съдът сочи, че няма доказателства, че съществува такъв финансов модел като документ и че същият е послужил при издаването на Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г., съответно на Решение № СП-1 от 31.07.2015 г. на КЕВР.

АССГ е приел и кредитирал съдебно-техническата експертиза (СТЕ), при която вещото лице е установило, че: определената по т. 11 от Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г. на КЕВР преференциална цена на електрическа енергия, произведена от фотоволтаични централи с мощност над 30 kWp до 200 kWp, монтирани на покриви и фасади, в размер на 596,50 лв./MWh, е изчислена като съотношение от сумата на нетните настоящи стойности на необходимите годишни приходи за периода на изкупуване и сумата от дисконтираните нетни количества електрическа енергия; преференциалната цена на електрическата енергия, произведена от тези ФТЕЦ е изчислена като съотношение на дисконтираните необходими приходи и нетни количества електрическа енергия, след приспадане на собствени нужди в размер на 5,0% или 6,25 kWh/kW инсталирана мощност, при брутно производство 1 250 kWh/kW и съответно нетно количество електрическа енергия 1 187,50 kWh/kW, както и че представената по делото справка съдържа идентични данни със съхранявания в КЕВР електронен модел. От друга страна АССГ се е позовал на устните разяснения на вещото лице в съдебно заседание по делото, от които се установява, че: няма данни дали електронният модел е бил наличен по преписката по издаването на оспореното решение, вещото лице не е изследвало кой е съзателят на файла и дали няма промяна в същия; компонентата за собствени нужди не е включена в Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г. и в Решение № СП-1 от 31.07.2015 г., но е включена във финансовия модел и по този начин е определяща за посочена в оспорения акт цена. В допълнение АССГ посочва, че тъй като по делото не е представен електронен файл за финансовия модел, не може да се извърши преценка дали същият представлява електронен документ по смисъла на чл. 3 от Закона за електронния документ и електронния подпис (ЗЕДЕП). Няма данни дали електронният финансов модел има положен електронен подпис по смисъла на чл. 13 от ЗЕДЕП с оглед установяване авторството и датата на създаване на въпросния документ.

В мотивите на съдебното решение АССГ посочва също, че от приетите по делото писмени доказателства и СТЕ не се доказва, че електронният финансов модел представлява част от административната преписка по издаването на оспореното Решение № СП-1 от 31.07.2015 г. и на Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г. Според АССГ, съществуването на електронен файл, който отразява финансов модел, свързан с посочените две решения, би следвало да представлява сложен математически израз на различни компоненти, обвързани със съответните математически формули, които да пресмятат необходимите стойности, а последните да бъдат инкорпорирани в процесните решения. В този смисъл съдът приема, че ако КЕВР действително е използвала въпросния електронен финансов модел към приемане на Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г. и съответно на Решение № СП-1 от 31.07.2015 г., то не е съществувала никаква пречка този документ да намери своето логично място при обсъждането на доклада на работната група и в последствие при приемането на самите решения. В тази връзка АССГ посочва, че липсата на неговото споменаване в съдържанието на административните актове и представянето му в последващ етап не водят на еднозначния извод, че същият е бил част от административната преписка по издаването на акта, поради което не се доказва наличието на представения финансов модел, послужил като мотив за издаване на

оспорения акт, като част от административната преписка по издаването му. Ето защо, според АССГ, не са налице основания да се приеме, че данните в представената справка - извлечение от финансов модел, съдържащи стойности на електрическата енергия за собствени нужди в MWh и като процент, са събрани, изчислени и използвани в хода на административните производства по издаването на Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г. или на Решение № СП-1 от 31.07.2015 г., поради което и те не могат да заместят липсата на фактически основания в оспорения акт и да се считат за мотиви, съдържащи се в друг документ, изходящ от административния орган. С оглед липсата на доказателства за размера на собствените нужди на електрическа енергия, въз основа на който КЕВР е определила преференциалната цена и как същият е установен, според АССГ е невъзможно да се установи по какъв начин в оспореното решение КЕВР е достигнала до посочения размер на НСП в т. 2.11 от Решение № СП - 1 от 31.07.2015 г. Предвид изложеното, съдът е преценил, че не може да бъде извършена проверка за спазване на изискванията на закона относно начина на определяне на НСП съобразно формулата, предвидена § 1, т. 29 от ДР на ЗЕВИ.

На следващо място АССГ посочва, че установеният от КЕВР размер на НСП по т. 2.11 от Решение № СП-1 от 31.07.2015 г. се различава от предложения в доклада, като предложението за НСП е 1 101 kWh, а е утвърден размер от 1 188 kWh. В тази връзка АССГ е заключил, че не е спазено нормативното изискване на чл. 36, ал. 4 от Правилника за дейността на КЕВР и на нейната администрация, според който, когато Комисията приеме решение, различно от предложения проект, мотивите към него се изготвят в 3-дневен срок от провеждане на заседанието. В протокола от заседанието, на което е прието процесното решение, също не се съдържат данни, които да обосновават необходимостта от установяване на друг, различен от предложения в доклада размер на НСП по т. 2.11, както и начина, по който Комисията го е определила. АССГ е отчел обстоятелството, че приетият с Решение № СП-1 от 31.07.2015 г., по т. 2.11 размер на НСП е в по-висок от предложения и в този смисъл се явява по-благоприятен за лицата, тъй като води до по-високо количество на изкупуваната по преференциални цени електрическа енергия, но това според съда не изключва приложимостта на чл. 36, ал. 4 от цитирания правилник, нито може да отмени общото изискване за излагане на фактите, обстоятелствата и съображенията, мотивирали административния орган да вземе решение с такова съдържание.

Поради всичко гореизложено АССГ е приел, че Решение № СП-1 от 31.07.2015 г. в оспорената му част по т. 2.11, е немотивирано, което представлява неспазване изискванията на чл. 59, ал. 2, т. 4 от АПК и съществено нарушение на административнопроизводствените правила, тъй като ограничава правото на защита на засегнатите от него лица и пречатства съдебния контрол върху неговата материална законосъобразност. Това според съда налага отмяна на решението в оспорената част поради наличието на отменителните основания по чл. 146, т. 2 и т. 3 от АПК.

Решение № 1173 от 23.02.2018 г. на АССГ е потвърдено с Решение № 9855 от 18.07.2018 г. на ВАС, Четвърто отделение, с което ВАС е възприел изцяло мотивите в първоинстанционното решение.

Съгласно чл. 173, ал. 1 от АПК, след като обяви нищожността или отмени административния акт, съдът решава делото по същество, когато въпросът не е предоставен на преценката на административния орган. Извън тези случаи, както и когато актът е нищожен поради некомпетентност или естеството му не позволява решаването на въпроса по същество, съдът отменя административния акт и изпраща преписката на съответния компетентен административен орган за решаване на въпроса по същество със задължителни указания по тълкуването и прилагането на закона (чл. 173, ал. 2 от АПК).

С оглед изложеното, предвид отменителното съдебно решение, с което АССГ не е решил въпроса по същество, както и разпоредбите на АПК, КЕВР следва да се произнесе с ново решение за установяване на стойностите на НСП вместо отменената т. 2.11 от Решение № СП-1 от 31.07.2015 г., съгласно § 17 от ПЗР на ЗИД на ЗЕ (обн. ДВ, бр. 56 от

2015 г.), като съобрази мотивите на съда. Това налага анализ на фактите и обстоятелствата, релевантни към момента на приемане на Решение № СП-1 от 31.07.2015 г. на КЕВР, във връзка с фактите и обстоятелствата по относимото Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г., в това число ценообразуващите елементи на преференциалната цена.

Предвид горното и след анализ на относимите факти и обстоятелства се установи следното:

Изменението на разпоредбата на чл. 31, ал. 5, т. 1 от ЗЕВИ (обн. ДВ, бр. 56 от 2015 г., в сила от 24.07.2015 г.), създава задължение за обществения доставчик, съответно за крайните снабдители, да изкупуват произведената електрическа енергия от възобновяеми източници (ВИ) по преференциална цена, за количествата електрическа енергия до размера на НСП на електрическа енергия, въз основа на което са определени преференциални цени в съответните решения на КЕВР. За обектите по чл. 24, т. 3 от ЗЕВИ определеното НСП не се прилага (чл. 31, ал. 5, т. 1, предл. 2 от ЗЕВИ).

С § 16, т. 4 от ПЗР на ЗИД на ЗЕ (обн. ДВ, бр. 56 от 2015 г.) е регламентирана легална дефиниция на понятието „нетно специфично производство на електрическа енергия“ в § 1, т. 29 от ДР на ЗЕВИ - средногодишното производство на електрическа енергия от 1 kW инсталирана мощност съгласно решението на КЕВР за определяне на преференциални цени след приспадане на собствените нужди.

Предвид горното, до посочените изменения на ЗЕВИ с оглед на това, че задължението за изкупуване на електрическата енергия от възобновяеми източници не е било поставено в зависимост от НСП на електрическа енергия, размерът на същото не е бил изрично посочван от КЕВР в диспозитивите на съответните решения за определяне на преференциални цени на електрическата енергия, произвеждана от ВИ. Предвид изложеното, с § 17 от ПЗР на ЗИД на ЗЕ (обн. ДВ, бр. 56 от 2015 г.) е предвидено Комисията, в срок до 31.07.2015 г., в съответствие със ЗЕВИ да приеме решение, с което да установи нетното специфично производство на електрическа енергия, въз основа на което са определени преференциалните цени в съответните решения на КЕВР, приети до влизане в сила на този закон – 24.07.2015 г.

В тази връзка е постановено и Решение № СП-1 от 31.07.2015 г., с което по т. 2.11 е установено НСП на електрическа енергия, въз основа на което са определени преференциалните цени по т. 11 от Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г. на КЕВР при определената цена - 596.50 лв./MWh, без ДДС, за електрически централи с фотоволтаични модули над 30 kWp до 200 kWp, монтирани на покриви и фасади, в размер на 1 188 kWh.

След отмяната на т. 2.11. от Решение № СП-1 от 31.07.2015 г., за КЕВР отново възниква задължение за установяване на стойностите на НСП. Предвид дефиницията на НСП в § 1, т. 29 от ДР на ЗЕВИ, решението за установяване на НСП има единствено констативен характер, тъй като с него се констатират стойности, заложен в предходни ценови решения на Комисията относно количеството електрическа енергия за група производители на електрическа енергия от ВИ. С решението не се определят нови стойности на НСП към настоящия момент, а се установяват използваните през годините при определяне на цените на електрическата енергия, стойности на производителността на съответната група централи и чистото количество за продажба на произведената от съответната група производители електрическа енергия от ВИ. В този смисъл с решението за установяване на НСП се установяват факти и обстоятелства, касаещи отношения, възникнали преди датата на издаване на акта, които продължават да съществуват, с оглед сключените между крайните снабдители или обществения доставчик и производителите на енергия от ВИ дългосрочни договори за изкупуване на електрическа енергия от ВИ и факта, че цената, по която тази енергия се изкупува, не се променя за срока на договора (арг. от чл. 32, ал. 3 от ЗЕВИ). Предвид изложеното, решението, с което КЕВР установява НСП за групата производители на електрическа енергия от ВИ, се постановява еднократно и е валидно за целия период на действие на договорите, сключени между производителите на енергия от ВИ и съответните енергийни дружества.

Съгласно § 17 от ПЗР на ЗИД на ЗЕ, КЕВР следва да установи НСП съгласно начина,

дефиниран в § 1, т. 29 от ДР на ЗЕВИ, т.е. Комисията не определя никакъв нов ценообразуващ елемент, а установява стойности, заложи в предходни ценови решения за определяне на преференциални цени, по които крайните снабдители и общественият доставчик изкупуват електрическа енергия, произведена от ВИ. Решението за установяване на НСП касае определената по т. 11 от Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г. на КЕВР цена, т.е. препраща към ценовото решение, в което е определена преференциалната цена на групата производители - електрически централи с фотоволтаични модули над 30 kWp до 200 kWp, монтирани на покриви и фасади, и в този смисъл няма самостоятелно значение извън посоченото ценово решение. С решението на КЕВР за установяване на НСП за тази група производители не се изменя нито един от ценообразуващите елементи на цената, която е определена от административния орган, в случая с Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г., в частта му по т. 11, и не се изменя и цената, по която се изкупува произведената от тази група производители електрическа енергия от ВИ.

Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г. на КЕВР е окончателен административен акт, с който завършва производството по определяне на преференциални цени и съдържа правните и фактическите основания за определяне на преференциалните цени, включително посочване на определените от Комисията стойности на ценообразуващите елементи на цените за различните групи производители, посочени в решението. Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г., в частта му по т. 11, е в сила, т.е. налице е стабилен законосъобразен административен акт, който е породил своите валидни правни последици, включително по отношение на ценообразуващите елементи.

С Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г. по т. 11 КЕВР е определила преференциална цена за фотоволтаични електрически централи с инсталирана мощност над 30 kWp до 200 kWp, монтирани на покриви и фасади в размер на 596,50 лв./MWh. Цената е формирана въз основа на конкретни ценообразуващи елементи, посочени в същото решение. Тези ценообразуващи елементи са изчислени чрез изчислителен ценови модел - таблица във формат Excel, отразяваща начина на образуване на цената съгласно нормите на приложимото законодателство, съставена от свързани таблици с посочени изходни данни и конкретните стойности, с формули и връзки между тях, формирали ценообразуващите елементи, въз основа на които са изчислени преференциалните цени, включително заложеното за производство количество електрическа енергия. Поради това и предвид формулите и връзките между тях в модела, промяната на който и да е конкретен изходен параметър би довела до промяна на съответния ценообразуващ елемент, съответно до различна стойност на определената преференциална цена. В този смисъл само една конкретна стойност на всеки отделен изходен параметър, както и на ценообразуващ елемент, може да формира определената от КЕВР цена с Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г., по т. 11. Например: Ако собствените нужди бъдат променени, в резултат ще се изменят заложените нетни количества електрическа енергия и съответно изчислената преференциална цена.

Поради горното и предвид факта, че това ценово решение е в сила, то всяко преразглеждане на неговите ценообразуващи елементи и съответстващите им изходни данни съставлява преразглеждане на административния акт на Комисията, което е недопустимо.

Съгласно дефиницията по § 1, т. 29 от ДР на ЗЕВИ, КЕВР следва да установи НСП въз основа на средногодишното производство на електрическа енергия от 1 kW инсталирана мощност съгласно съответното решение за определяне на преференциални цени след приспадане на собствените нужди. В действащия ЗЕВИ към момента на приемане на Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г., а и към настоящия момент липсва законова дефиниция на понятието „средногодишно производство на електрическа енергия“.

По отношение на понятията средногодишна производителност и средногодишна продължителност на работа, е от значение, че изменението на разпоредбата на чл. 31, ал. 5, т. 1 от ЗЕВИ (обн. ДВ, бр. 109 от 2013 г., в сила от 01.01.2014 г.) е създадо задължение за обществения доставчик, съответно за крайните снабдители, да изкупуват произведената

електрическа енергия от възобновяеми източници по преференциална цена, за количествата електрическа енергия до размера на определената средногодишна продължителност на работа, съгласно решението на КЕВР за определяне на цена на конкретната група производители, но законодателят не е въвел легална дефиниция на понятието „средногодишна продължителност на работа“. До влизането в сила на посочените изменения на ЗЕВИ, в диспозитива на решенията на Комисията за определяне на преференциални цени на електрическата енергия, произвеждана от ВИ, не е посочвана средногодишната продължителност на работа на инсталацията, за която се отнася съответната преференциална цена, като тя фигурира единствено като елемент при изчисляването на цената. С оглед разпоредбите на чл. 32, ал. 2 от ЗЕВИ, чл. 19а, ал. 1, т. 4, съответно чл. 19б, ал. 2, т. 2 от Наредба № 1 за регулиране на цените на електрическата енергия (НРЦЕЕ, отм.), при определянето на преференциалните цени на електрическата енергия, произведена от ВИ, се взема предвид производителността на инсталацията според вида на технологията и използваните ресурси, съответно наличния ресурс на първичния енергиен източник. С оглед изложеното, при определянето на преференциалните цени, в своите решения КЕВР е отчитала като елемент средногодишната продължителност на работа, при номинално натоварване на инсталацията на съответните групи производители във връзка с останалите нормативно установени елементи на ценообразуването. Определянето на елемента средногодишна производителност на работа е във връзка с техническите и икономическите параметри, които оказват влияние при формирането на преференциалните цени на електрическата енергия. В тази връзка, при изчисляването на всички преференциални цени на електрическата енергия, произведена от ВИ, регулаторната практика на Комисията през годините е била да отчита наличния ресурс на първичния енергиен източник и съответно специфичното производство на електрическа енергия от 1 kW мощност на обекта, което обуславя определянето на средногодишната продължителност на работа, в решенията за преференциални цени на електрическата енергия от ВИ въз основа на данни за пълните ефективни часове на работа на инсталацията, т.е. часовете на работа при съответната гарантирана мощност на инсталацията за отделните години на експлоатация. Количествата нетна енергия представляват произведение на средногодишната продължителност на работа и мощността на отделната централа, която е равна на номиналната през първата година и намаляваща през следващите години. Изложените по-горе аргументи се съдържат в становище относно регулаторната практика при определяне на преференциалните цени на електрическата енергия, произведена от възобновяеми източници, прието от КЕВР с решение по Протокол № 82 от 11.05.2015 г., т. 9, видно от което в решенията на КЕВР за определяне на преференциални цени на електрическата енергия, произведена от ВИ, размерът на средногодишната продължителност на работа е определен като пълни ефективни часове (часове на работа при номинална мощност).

Критериите, които се отчитат при определяне на преференциалните цени и ценообразуващите елементи са посочени в чл. 32, ал. 2 от ЗЕВИ: видът на възобновяемия източник, видовете технологии, инсталираната мощност на обекта, мястото и начинът на монтиране на съоръженията, както и: инвестиционните разходи; нормата на възвращаемост; структурата на капитала и на инвестицията; производителността на инсталацията според вида технология и използваните ресурси; разходите, свързани с висока степен на опазване на околната среда; разходите за суровини за производство на енергия; разходите за горива за транспорта; разходите за труд и работна заплата; други експлоатационни разходи.

Всички конкретни източници на информация за определяне на стойности на ценообразуващи елементи при определяне на преференциалните цени за продажба на електрическа енергия, произведена от ФтЕЦ, включително средногодишна продължителност на работа на централите са посочени в мотивите на ценовото решение. В тази връзка по отношение на елемента „средногодишна продължителност на работа“ на ФтЕЦ, в Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г. на Комисията е посочено, че при определяне на

годишната производителност на работа на централите са използвани данни от Българската академия на науките (БАН), както и отчетените средно-ефективни стойности за работа на централите в региона. В т. III. Определяне на цената на електрическата енергия произведена от ФТЕЦ от мотивната част на Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г. подробно са посочени ценообразуващите елементи, формиращи преференциалните цени на тези централи, групирани съобразно предвидените законови критерии. Полезният технико-икономически живот на активите е определен на 20 години. В решението е посочено, **че средно годишната продължителност на работа на централата е 1 250 часа годишна ангажираност 14.27 %, т.е. 1250 часа/8760 часа годишно. Поради това, средногодишното брутно производство на електрическа енергия от 1 kWp инсталирана мощност е 1 250 kWh.**

Видно е, че стойностите на средната годишна продължителност на работа на централите при този вид технология и първичен енергиен ресурс, са възприети от анализите, направени на работещите фотоволтаични електрически централи, както и информация и анализи, направени от БАН за средната годишна продължителност на работа. Тези стойности са определени като резултат от произведената електрическа енергия в годишен план, разделена на инсталираната мощност на ФТЕЦ. При формирането на преференциалните цени по Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г. е отчетена производствената мощност и характеристиките на централите. Нормативно регламентирано задължение е да бъде взета предвид и номиналната мощност на инсталацията, която да бъде отчетена при ценообразуването (арг. от чл. 19а, т. 4 от НРЦЕЕ, отм.). С оглед изложеното, при определянето на цените с Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г., КЕВР е отчела като основен елемент нетното специфично производство на електрическа енергия на съответните групи производители, без понятието НСП да е било легално дефинирано.

Този начин и подход на формиране на преференциалните цени може ясно да бъде проследен от предходните ценовите решения на Комисията, чрез което се потвърждава факта, че **средногодишната производителност/средногодишната продължителност на работа на централите при номинална мощност и собствените нужди** са съществували в нормативната база и съответно са били отчетени при определянето на преференциални цени през годините до и от влизане в сила на ЗЕВИ. Така например в Решение № Ц-033 от 29.12.2006 г. на КЕВР по отношение на средно годишната производителност на ФТЕЦ е посочено, че: основните фактори, определящи нивото на цените на електрическата енергия, произведена от фотоволтаични модули са: а) размерът на инвестиционните разходи, включително разходите за присъединяване към съответната преносна или разпределителни мрежи; б) *средната годишна производителност*, като за повишаване на производителността е необходимо осигуряване на оптимални параметри на прогнозната годишна сумарна слънчева радиация, зависеща от местоположението за изграждане на фотоволтаичната електроцентрала; в) нивото на експлоатационните разходи; г) полезният живот на активите, необходими за производство на електрическа енергия; д) нормата на възвръщаемост на капитала. Средната годишна производителност на фотоволтаичните модули зависи от прогнозната годишна сумарна слънчева радиация, постъпваща върху хоризонталната повърхност, като в България, тази годишна сумарна радиация е съобразена с изследванията на БАН за потенциала на слънчевата енергия. При фотоволтаичните централи номиналната мощност е изразена във Ват пик (Wp) и това е номиналната мощност на слънчевия панел, измерена при следните стандартни условия: интензитет на светлината (радиация от 1000 W/m²); слънчев референтен спектър AM 1,5 (с това се определя типа и цвета на светлината) и клетъчна температура при 25 °C (важна за ефективността на слънчевия панел). За определянето на цената в Решение № Ц-04 от 30.03.2009 г. на КЕВР е взето предвид намаляването на производителността вследствие на стареенето на технологията за период от 20 години с по 1% годишно, считано от четвъртата година. Видно от Решение № Ц-28 от 29.08.2012 г. на КЕВР, по отношение на средногодишната производителност на работа на централите, при определяне на цената е

използвана средна годишната производителност на работа на ФТЕЦ, изчислена на основата на осреднени стойности за страната, като във връзка с писмо с вх. № Е-04-00-414 от 08.08.2012 г. е постъпило становище от Българска фотоволтаична асоциация за промяна на използвания термин, характеризиращ работата на централите, Комисията е посочила, че понятията са идентични.

Може да се обобщи, че годишното брутно производство за групата централи е изчислено при отчитане на средната инсталирана мощност и коефициента на ангажираност на централата. Размерът на пълните ефективни работни часове за година на работа на централата със съответната технология се посочват от фирмата производител на съответната технология или са взети от официални източници и отразяващи международния опит, както и придобития и изграден опит в страната (чл. 21, ал. 2 от НРЦЕЕ, отм.).

По отношение на размера собствени нужди следва да се има предвид, че действащите към момента на приемане на Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г. разпоредби на чл. 32, ал. 2 от ЗЕВИ, във връзка с НРЦЕЕ (отм.), не са регламентирали изискване за отделно, самостоятелно посочване в ценовото решение на количеството електрическа енергия за собствени нужди, извън нормативно регламентирани ценообразуващи елементи, какъвто е и производителността на инсталацията според вида технология и използваните ресурси. Както бе посочено по-горе, количеството енергия за собствени нужди представлява част от средногодишното произведено количество електрическа енергия от 1 kW инсталирана мощност, поради което по същността си е заложено и се съдържа в него, респективно е взето предвид в ценообразуващите елементи на цената и съответно е отразено в определената преференциална цена. Следва също да се има предвид, че в действащото законодателство към приемане на Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г., а и към момента липсва изискване, определена методика или начин за определяне на стойността на собствените нужди, залегнали в решения на КЕВР за определяне на преференциални цени на електрическата енергия от ВИ. В този смисъл въпросът е от преценката и в рамките на оперативната самостоятелност на Комисията при отчитане вида на възобновяемия източник, вида технология, производителността на инсталацията според вида технология и използваните ресурси и други според чл. 32, ал. 2 от ЗЕВИ. Предвид изложеното, точният процент и/или съответно количеството електрическа енергия за собствени нужди, не е предмет на изрично посочване в ценовите решения за определяне на преференциални цени, но същите са вземани предвид.

Според § 1, т. 6 от ДР на ЗЕВИ, енергия за собствени нужди е количеството енергия, потребявана при работата на съоръженията и инсталациите, чрез които се осъществява производството на енергия от ВИ. Следователно всеки обект за производство на електрическа енергия от ВИ има собствени нужди, които са част от производствения процес на електрическа енергия. Енергията за собствени нужди, която се потребява при работата на съоръженията и е необходима за тяхната работа, не следва да се закупува от крайните снабдители и обществения доставчик, а да се произвежда при работен режим на тези съоръжения и инсталации, т.е. производителите използват за захранване на съоръженията и инсталациите на централите си произведената от тях електрическа енергия.

Енергията за собствени нужди за съответната група централи представлява количествата енергия за покриване на технологичните нужди за централите и е заложена като % (процент) от брутното производство на електрическа енергия от различните видове централи - фотоволтаични, вятърни, водноелектрически и от биомаса. Процентът собствени нужди е приложим спрямо съответната група производители и се определя въз основа на данните, които КЕВР събира служебно във връзка с изчисляване на инвестиционните и експлоатационни разходи на централите съобразно вида на технологията и нейните специфични технически показатели, при определяне на преференциалните цени през годините. Следователно, при отчитане на размера на собствените нужди Комисията е взела предвид не само данни за средногодишната

продължителност на работа от БАН, при използване на средни стойности за страната, а и съответните технически стандарти. Единият от компонентите на НСП - средногодишното производство на електрическа енергия от 1 kW инсталирана мощност, се съдържа в съответните решения на КЕВР за определяне на преференциални цени, а другият компонент – енергията за собствени нужди, представлява част от това производство, поради което по същността си се съдържа в него. В този смисъл данни за този компонент също се извличат от ценовите решения и съответните ценообразуващи елементи на определената преференциална цена за изкупуване на електрическа енергия от ВИ, по групи производители.

Собствените нужди на групата производители на електрическа енергия по т. 11 от Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г. са заложили при определяне на преференциалната цена за тази група производители като 5 % от средногодишното количество произвеждана електрическа енергия от тези централи, която КЕВР е преценила, че е необходима при работата на този вид централи за захранване на съоръженията и инсталациите им. Собствените нужди са част от количествата електрическа енергия, произведена при посочената в Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г. средногодишна продължителност на работа, съответно производителност на този вид централи. Този размер на собствените нужди е в съответствие с предвидената в ценовото решение за ФТЕЦ 14,27% годишна ангажираност на работа и специфичните особености по отношение на режима на работа и часовата натовареност през годината за такъв тип централи, предвид основния фактор в сектора – характер на природния ресурс. Специфичният климат и климатични особености в България през годината формират рамката по отношение на работата на ФТЕЦ в България, с която всеки инвеститор е запознат при инвестиране и изграждане на съоръжения от такъв тип. В същото време нивото на собствените нужди на групата централи в конкретния случай се определя за определената мощност от 0,1 MW в рамките на групата фотоволтаични електрически централи с инсталирана мощност над 30 kWp до 200 kWp. В този смисъл определените 5% собствени нужди от годишното производство 125 MWh, или 6,25 MWh е технически параметър, пряко свързан с определената цена и представлява референтна стойност за конкретните инсталации.

Прегледът на техническите и икономическите параметри при определянето на цената на електрическата енергия за горепосочената група централи съгласно т. 11 от Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г. е представен в следната таблица:

№	Показатели	Мярка	През първата година - 2011 г.	общо за периода на изкупуване
1	НЕТНА ЕЛЕКТРИЧЕСКА ЕНЕРГИЯ	MWh	118,75	2202,65
2	ОБЩО РАЗХОДИ	хил.лв.	33,43	681,62
	за експлоатационни	хил.лв.	3,02	73,36
	за амортизации	хил.лв.	30,41	608,26
3	ВЪЗВРЪЩАЕМОСТ	хил.лв.	52,04	520,89
4	НЕОБХОДИМИ ГОДИШНИ ПРИХОДИ	хил.лв.	85,47	1202,51
5	NPV НА КОЛИЧЕСТВАТА	9,00%	118,75	1124,41
6	NPV НА ПРИХОДИТЕ		85,47	670,71
	NPV на експлоатационните разходи		3,02	34,55
	NPV на амортизациите		30,41	302,61
	NPV на възвръщаемостта		52,04	333,55
7	ЦЕНА	лв./MWh	596,50	596,50

Видно от горното, преференциалната цена за електрически централи с фотоволтаични модули над 30 kWp до 200 kWp, монтирани на покриви и фасади, е

формирана при размер на необходимите годишни приходи, който покрива всички разходи, необходими за производството на заложените количества нетна електрическа енергия, които от своя страна представляват произведение на пълните ефективни часове на работа и мощността на съответната централа, с приспаднати собствените нужди.

Нетното специфично производство е установено въз основа на параметрите за първата година от периода на изкупуване и отразява нетната електрическа енергия в размер на 118,75 MWh след приспаднати собствени нужди в размер на 5% или 6,25 MWh, без отчитане деградацията на соларните панели през годините. Общо за периода на изкупуване на електрическа енергия количествата електрическа енергия са в общ размер на 2 202,65 MWh, като отразяват деградацията на соларните панели. Предвид това, преференциалната цена в размер на 596,50 лв./MWh е формирана като резултат от дисконтираните необходими годишни приходи в размер на 670,71 хил. лв., разделени на дисконтираното нетно количество електрическа енергия за целия период на задължително изкупуване в размер на 1 124,41 MWh, изчислени при дисконтов фактор, равен на нормата на възвръщаемост (НВ) $i = 9,00\%$.

Въз основа на горното и при прилагане на начина за установяване на НСП по § 1, т. 29 от ДР на ЗЕВИ, НСП на фотоволтаични електрически централи с инсталирана мощност над 30 kWp до 200 kWp, монтирани на покриви и фасади по т. 11 от Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г. на КЕВР – 596,50 лв./MWh се изчислява, както следва:

- **0,1 MWp** - инсталирана мощност на фотоволтаична централа, намираща се в диапазона над 30 kWp до 200 kWp, монтирани на покриви и фасади;
- **1 250 часа** - продължителност от време на номинална работа на инсталацията;
- **14,27%** = 1 250 часа / 8 760 часа - коефициент на ангажираност;
- **125 MWh = 0,1 * 8 760 * 14,27%** – брутно произведена електрическа енергия за година - Ебр;
- **5%** - електрическа енергия за собствени нужди за година;
- **6,25 MWh = 125 MWh * 5%** - електрическа енергия за собствени нужди за година;
- **118,75 MWh = 125 MWh - 6,25 MWh** - нетна електрическа енергия за година;
- **1 187,50 kWh = 118,75 MWh / 0,1 MWp** - нетно специфично производство.

В тази връзка и след преглед на ценообразуващите елементи, въз основа на които е определена преференциалната цена за фотоволтаични електрически централи с инсталирана мощност над 30 kWp до 200 kWp, монтирани на покриви и фасади, по т. 11 от Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г. на КЕВР – 596,50 лв./MWh, КЕВР установи нетно специфично производство на електрическа енергия в размер на 1 188 kWh (1 187,50 kWh), при средногодишна производителност на работа 1 250 kWh при номинална мощност и след приспадане на собствени нужди в размер на 5,0% или 6,25 MWh.

Горното се потвърждава от ценообразуващите елементи и съответните им изходни данни, които по аргументите, изложени по-горе, са с единствени конкретни стойности, които се онагледяват от изчислителния ценови модел по т. 11 от Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г. Преференциалната цена от 596,50 лв./MWh е определена за инсталирана мощност 100 kWp, при средногодишна продължителност на работа в размер 1 250 часа, годишна ангажираност 14,27%, при размер собствени нужди – 5% или 6,25 MWh от брутното годишно производство 125 MWh. Установеното нетно специфично количество електрическа енергия, т.е нетното специфично производство от 1 kWp инсталирана мощност в размер на 1 188 kWh е взето предвид при определяне на преференциалната цена по т. 11 на Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г., която покрива разходите за изграждането и оперирането на централите с тази технология и осигурява заложената в решението възвръщаемост. Стойността на НСП позволява на съответния производител от тази група производители на електрическа енергия от ВИ да формира такъв размер необходими годишни приходи, при който да се обезпечат всички разходи, нужни за покриване на произведените количества нетна електрическа енергия, които от своя страна

представляват произведение на пълните ефективни часове на работа и мощността на съответната централа, с приспаднати собствените нужди.

Установеният размер на НСП на база на определената преференциална цена по т. 11 от Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г. не променя, нито намалява утвърдените с ценовото решение приходи, необходими на съответното енергийното дружество, попадащо в тази група производители, за покриване на разходите му, включително инвестиционните, както и за осигуряване на нормата на възвръщаемост, определена в ценовото решение на Комисията. При реалното прилагане на определените от Комисията преференциални цени всеки инвеститор има възможност да постигне различна доходност в зависимост от индивидуалното управление на инвестиционния проект.

Изказвания по т.1.:

Докладва И. Александров. В изпълнение на решението на Комисията от предходното заседание, работната група е прикачила към дневния ред двете решения на съда – на първа и на втора инстанция, както и ценовия модел, който е в екселска форма. Всеки може да направи преценка относно правилността на сметките. Ценовият модел изчислява крайната цена. Крайната цена не е променяна от момента на вземане на решението за цената. Този момент е различен за различните дружества – 2010 г. и 2011 г. От този ценови модел са ползвани само определени параметри. На база на старото понятие *ефективни часове* (1250 часа брутно производство) се изчислява коефициентът 14,27%. Това е коефициент на натоварване по време на инсталацията, т.е. на максимална мощност. Добавят е 5% собствени нужди, които са регламентирани в доклада и в решението. Работната група се е постарала на стр. 11 точно и ясно, в изпълнение на указанията на съда, да бъде проследен начина по който се изчислява това ново понятие *нетно специфично производство*. Това е направено чрез пример. Тези думи са встъпителни и се отнасят и до останалите решения.

А. Иванова представи параметрите относно конкретното решение. На проведеното закрито заседание на 28.02.2019 г. подробно са изложени фактическите правни основания в хода на административните производства. Двата основни параметъра по които се възразява са: средна годишна производителност и размер за собствени нужди, както и наличието на ценови модел към съответната цена при установяване на нетното специфично производство. В доклада и проекта на решение подробно са изложени мотивите и основанията, както и подробните изчисления на база съществуващия ценови модел, изготвен към датата на издаване – 2011 г. В тази връзка и след преглед на ценообразуващите елементи, въз основа на които е определена преференциалната цена по т. 11 за фотоволтаични електрически централи с инсталирана мощност над 30 kWp до 200 kWp, монтирани на покриви и фасади от Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г. на КЕВР при преференциална цена от 596,50 лв./МВтч, е установено нетно специфично производство на електрическа енергия в размер на 1188 kWh на киловат инсталирана мощност и при средна годишна производителност на работа от 1250 kWh при номинална мощност и след приспадане на собствените нужди в размер на 5%.

А. Иванова прочете диспозитива на проекта на решение:

Предвид гореизложеното и на основание § 17 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за енергетиката, във връзка с чл. 31, ал. 5, т. 1 от Закона за енергията от възобновяеми източници и § 1, т. 29 от Допълнителните разпоредби на Закона за енергията от възобновяеми източници, и чл. 173, ал. 2 от Административнопроцесуалния кодекс, във връзка с Решение № 1173 от 23.02.2018 г. на Административен съд София-град по адм. дело № 8631 по описа за 2015 г., оставено в сила с Решение 9855 от 18.07.2018 г. на Върховния административен съд по адм. дело № 5055 от 2018 г.,

КОМИСИЯТА ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

РЕШИ:

Установява нетно специфично производство на електрическа енергия в размер на 1 188 kWh, въз основа на което е определена преференциална цена 596.50 лв./MWh в Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г. на КЕВР, по т. 11 за електрически централи с фотоволтаични модули над 30 kWp до 200 kWp, монтирани на покриви и фасади.

От страна на членовете на Комисията нямаше въпроси и коментари по доклада и проекта на решение.

Предвид гореизложеното и на основание § 17 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за енергетиката (обн. ДВ, бр. 56 от 2015 г.), във връзка с чл. 31, ал. 5, т. 1 от Закона за енергията от възобновяеми източници и § 1, т. 29 от Допълнителните разпоредби на Закона за енергията от възобновяеми източници, и чл. 173, ал. 2 от Административнопроцесуалния кодекс, във връзка с Решение № 1173 от 23.02.2018 г. на Административен съд София-град по адм. дело № 8631 по описа за 2015 г., оставено в сила с Решение 9855 от 18.07.2018 г. на Върховния административен съд по адм. дело № 5055 от 2018 г.

КОМИСИЯТА ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

РЕШИ:

Установява, считано от 31.07.2015 г., нетно специфично производство на електрическа енергия в размер на 1 188 kWh, въз основа на което е определена преференциална цена 596.50 лв./MWh в Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г. на КЕВР, по т. 11 за електрически централи с фотоволтаични модули над 30 kWp до 200 kWp, монтирани на покриви и фасади.

В заседанието по **точка първа** участват председателят Иван Н. Иванов и членовете на Комисията Светла Тодорова, Ремзи Осман, Александър Йорданов, Владко Владимиров, Георги Златев, Евгения Харитоновна, Димитър Кочков, Пенка Трендафилова.

Решението е взето с **девет гласа „за“** (Иван Н. Иванов - за, Светла Тодорова – за, Ремзи Осман – за, Александър Йорданов - за, Владко Владимиров - за, Георги Златев – за, Евгения Харитоновна – за, Димитър Кочков - за и Пенка Трендафилова – за), от които **четири гласа** (Александър Йорданов, Владко Владимиров, Георги Златев, Евгения Харитоновна) на членовете на Комисията със стаж в енергетиката.

По т.2. Комисията, след като разгледа **фактите и обстоятелствата във връзка с Решение № 4937 от 20.07.2017 г. на Административен съд София-град по адм. дело № 3247 по описа за 2016 г., оставено в сила с Решение № 14886 от 03.12.2018 г. на Върховния административен съд по адм. дело № 10757 по описа за 2017 г., установи следното:**

С Решение № СП-1 от 31.07.2015 г., на основание § 17 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за енергетиката (ЗИД на ЗЕ, обн. ДВ, бр. 56 от 2015 г.) Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията), е установила нетното специфично производство (НСП) на електрическа енергия, въз основа на което са определени преференциалните цени в съответните решения на КЕВР, приети до влизане в сила на ЗИД на ЗЕ.

„Сънпалър“ ЕООД е обжалвало Решение № СП-1 от 31.07.2015 г., в частта му по т. 2.14, с която е установено нетното специфично производство на електрическа енергия, въз

основа на което са определени преференциалните цени в т. 14 от Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г. на КЕВР, в размер на 1 188 kWh, при определена преференциална цена в размер на 567,41 лв./MWh, без ДДС, за електрически централи с фотоволтаични модули над 30 kW до 200 kW. Във връзка с подадената жалба е образувано адм. дело № 3247 по описа за 2016 г. на Административен съд София-град (АССГ), по което е постановено Решение № 4937 от 20.07.2017 г. за отмяна на Решение № СП-1 от 31.07.2015 г. на КЕВР, в частта му по т. 2.14, в която е определено нетното специфично производство на електрическа енергия, въз основа на което са определени преференциалните цени в Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г. на КЕВР в размер на 1 188 kWh, при определената цена – 567,41 лв./MWh, без ДДС, за електрически централи с фотоволтаични модули над 30 kW до 200 kW.

Решението на АССГ е обжалвано с касационна жалба пред Върховния административен съд (ВАС), въз основа на което е образувано адм. дело № 10757 по описа за 2017 г. С Решение № 14886 от 03.12.2018 г. на ВАС, Четвърто отделение е оставено в сила Решение № 4937 от 20.07.2017 г. на АССГ по адм. дело № 3247 от 2016 г.

В мотивите на своето решение АССГ е установил, че оспореният акт - Решение № СП-1 от 31.07.2015 г., в частта му по т. 2.14, е издаден от компетентен орган. Предвид разпоредбата на § 17 от ПЗР на ЗИД на ЗЕ на КЕВР да приеме решение, с което да установи нетното специфично производство (НСП) на електрическа енергия, въз основа на което са определени преференциалните цени в съответните решения на Комисията, приети до влизането в сила на този закон. Следователно компетентността за издаване на акта произтича пряко от законова правна норма. АССГ е направил извода, че процесното решение е прието в съответствие с изискванията на чл. 13, ал. 7, във връзка с ал. 5 от Закона за енергетиката (ЗЕ).

АССГ е приел, че решението е незаконосъобразно поради неспазване на установената форма и допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила, които представляват отменителни основания по чл. 146, т. 2 и т. 3 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК). В тази връзка в мотивите си АССГ посочва, че административният акт следва да съдържа мотиви – фактическите и правни основания за издаването му съгласно изискването на чл. 59, ал. 2, т. 4 от АПК. В конкретния случай в акта липсват фактически основания, въз основа на които да може да се установи по какъв начин е определен размерът на НСП на електрическа енергия по т. 2.14 от решението.

Според АССГ, логическият анализ и тълкуването на разпоредбите на чл. 31, ал. 5, т. 1 от Закона за енергията от възобновяеми източници (ЗЕВИ), § 17 от ЗИД на ЗЕ и § 1, т. 29 от Допълнителните разпоредби (ДР) на ЗЕВИ сочат, че размерът на НСП на електрическа енергия следва да се установи от КЕВР въз основа на данните за средногодишното производство на електрическа енергия от 1 kW инсталирана мощност, които са послужили за определяне на съответните преференциални цени съгласно решението на КЕВР след приспадане на собствените нужди. В тази връзка АССГ посочва, че нито в оспореното решение, нито в доклад с вх. № Е-Дк-246 от 30.07.2015 г. от дирекция „Електроенергетика и Топлоенергетика“ и дирекция „Правна“, нито в Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г. на КЕВР, по т. 14, се посочва какво е средногодишното производство на електрическа енергия от 1 kW инсталирана мощност, както и в какъв размер са собствените нужди.

АССГ е установил, че по делото липсват фактически данни и доказателства относно размера на НСП на електрическа енергия, въз основа на който са определени преференциалните цени съгласно Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г. на КЕВР, както и относно обстоятелството дали в Решение № СП-1 от 31.07.2015 г. този размер е установен по начина, посочен в § 1, т. 29 от ДР на ЗЕВИ. Според АССГ, на практика оспореното Решение № СП-1 от 31.07.2015 г. е изцяло лишено от обосновка за това как и по какъв начин, въз основа на кои конкретни данни е установен с него размерът на НСП по т. 2.14, каквито мотиви липсват и в доклада и не могат да се изведат и от Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г. на КЕВР. Видно от същото, в него е посочена средногодишната

продължителност на работа на централата – 1250 часа при годишна ангажираност – 14,27%. В тази връзка АССГ посочва, че дори и да се приеме, че Комисията не провежда разлика между понятията „средногодишна производителност на работа“ и „средногодишна продължителност на работа“ на фотоволтаичните електрически централи (ФТЕЦ) и че двете понятия са идентични, поради което именно данните за средногодишната продължителност на работа на централите, посочени в Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г. на КЕВР, са послужили за установяване на конкретния размер на НСП в процесното решение, остава напълно неясно дали и как са определени собствените нужди на електрическа енергия, които би следвало да се приспадат от средногодишното производство на електрическа енергия, съгласно формулата по § 1, т. 29 от ДР на ЗЕВИ. АССГ е установил, че собствените нужди не са отразени като стойност, число и размер в Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г. и в Решение № СП-1 от 31.07.2015 г., като не е посочена методика за определянето им.

На следващо място АССГ излага, че в случая данни за размера и начина, по който са изчислени собствените нужди на ФТЕЦ не могат да се извлекат и от другите документи по преписката. Съдът не е кредитирал като доказателство в тази насока представената справка № 1 към Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г. - извлечение от финансов модел, тъй като няма данни от кого, по какъв повод и кога е изготвен самият финансов модел. В тази връзка АССГ е посочил, че Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г. и Решение № СП-1 от 31.07.2015 г. не реферират и не се позовават на такъв финансов модел, както и че няма данни и доказателства, че финансовият модел съставлява част от административната преписка по издаване на процесното решение, а и на решението за определяне на преференциалните цени. В допълнение, съдът сочи, че няма доказателства, че съществува такъв финансов модел като документ и че същият е послужил при издаването на Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г., съответно на Решение № СП-1 от 31.07.2015 г. на КЕВР. АССГ е направил извод, че не са налице основания да се приеме, че данните в представената справка - извлечение от финансов модел, съдържащи стойности на електрическата енергия за собствени нужди в MWh и като процент, са събрани, изчислени и използвани в хода на административните производства по издаването на Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г. или на Решение № СП-1 от 31.07.2015 г., поради което и те не могат да заместят липсата на фактически основания в оспорения акт и да се считат за мотиви, съдържащи се в друг документ, изходящ от административния орган. С оглед липсата на доказателства за размера на собствените нужди на електрическа енергия, въз основа на който КЕВР е определила преференциалната цена и как същият е установен, според АССГ е невъзможно да се установи по какъв начин в оспореното решение КЕВР е достигнала до посочения размер на НСП в т. 2.14 от Решение № СП - 1 от 31.07.2015 г. Предвид изложеното, съдът е преценил, че не може да бъде извършена проверка за спазване на изискванията на закона относно начина на определяне на НСП съобразно формулата, предвидена § 1, т. 29 от ДР на ЗЕВИ.

Отделно от горното, АССГ посочва, че установеният от КЕВР размер на НСП по т. 2.14 от Решение № СП-1 от 31.07.2015 г. се различава от предложението в доклада от дирекция „Електроенергетика и Топлоенергетика“ и дирекция „Правна“, като предложението за НСП е 1 101 kWh, а е утвърден размер от 1 188 kWh. В тази връзка АССГ е заключил, че не е спазено нормативното изискване на чл. 36, ал. 4 от Правилника за дейността на КЕВР и на нейната администрация, според който, когато Комисията приеме решение, различно от предложението проект, мотивите към него се изготвят в 3-дневен срок от провеждане на заседанието. В протокола от заседанието, на което е прието процесното решение, също не се съдържат данни, които да обосновават необходимостта от установяване на друг, различен от предложението в доклада размер на НСП по т. 2.14, както и начина, по който Комисията го е определила. АССГ е отчел обстоятелството, че приетият с Решение № СП-1 от 31.07.2015 г., по т. 2.14 размер на НСП е в по-висок от предложението и в този смисъл се явява по-благоприятен за лицата, тъй като води до по-високо количество на изкупуваната по преференциални цени електрическа енергия, но

това според съда не изключва приложимостта на чл. 36, ал. 4 от цитирания правилник, нито може да отмени общото изискване за излагане на фактите, обстоятелствата и съображенията, мотивирали административния орган да вземе решение с такова съдържание.

Поради всичко гореизложено АССГ е приел, че Решение № СП-1 от 31.07.2015 г. в оспорената му част по т. 2.14, е немотивирано, което представлява неспазване изискванията на чл. 59, ал. 2, т. 4 от АПК и съществено нарушение на административнопроизводствените правила, тъй като ограничава правото на защита на засегнатите от него лица и препятства съдебния контрол върху неговата материална законосъобразност. Това според съда налага отмяна на решението в оспорената част поради наличието на отменителните основания по чл. 146, т. 2 и т. 3 от АПК.

Решение № 4937 от 20.07.2017 г. на АССГ е потвърдено с Решение № 14886 от 03.12.2018 г. на ВАС, Четвърто отделение, с което ВАС е възприел изцяло мотивите в първоинстанционното решение. ВАС посочва също, че не е ясно как и по какъв начин е било установено по размер нетното специфично производство предвид факта, че то се определя по два елемента: средногодишното производство на електрическа енергия и след приспадане на собствените нужди. В тази връзка ВАС е направил извод, че първият елемент е определен с ценовото решение на КЕВР, но няма конкретни данни за начина на определяне на собствените нужди на отделните производители на енергия от възобновяеми източници, в частност за конкретния жалбоподател. Според ВАС, НСП следва да бъде изчислено индивидуално за всеки производител според специфичните му нужди.

Съгласно чл. 173, ал. 1 от АПК, след като обяви нищожността или отмени административния акт, съдът решава делото по същество, когато въпросът не е предоставен на преценката на административния орган. Извън тези случаи, както и когато актът е нищожен поради некомпетентност или естеството му не позволява решаването на въпроса по същество, съдът отменя административния акт и изпраща преписката на съответния компетентен административен орган за решаване на въпроса по същество със задължителни указания по тълкуването и прилагането на закона (чл. 173, ал. 2 от АПК).

С оглед изложеното, предвид отменителното съдебно решение, с което АССГ не е решил въпроса по същество, както и разпоредбите на АПК, КЕВР следва да се произнесе с ново решение за установяване на стойностите на НСП вместо отменената т. 2.14 от Решение № СП-1 от 31.07.2015 г., съгласно § 17 от ПЗР на ЗИД на ЗЕ (обн. ДВ, бр. 56 от 2015 г.), като съобрази мотивите на съда. Това налага анализ на фактите и обстоятелствата, релевантни към момента на приемане на Решение № СП-1 от 31.07.2015 г. на КЕВР, във връзка с фактите и обстоятелствата при приемане на относимото Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г., в това число ценообразуващите елементи на преференциалната цена.

Предвид горното и след анализ на относимите факти и обстоятелства се установи следното:

Изменението на разпоредбата на чл. 31, ал. 5, т. 1 от ЗЕВИ (обн. ДВ, бр. 56 от 2015 г., в сила от 24.07.2015 г.), създава задължение за обществения доставчик, съответно за крайните снабдители, да изкупуват произведената електрическа енергия от възобновяеми източници (ВИ) по преференциална цена, за количествата електрическа енергия до размера на НСП на електрическа енергия, въз основа на което са определени преференциални цени в съответните решения на КЕВР. За обектите по чл. 24, т. 3 от ЗЕВИ определеното НСП не се прилага (чл. 31, ал. 5, т. 1, предл. 2 от ЗЕВИ).

С § 16, т. 4 от ПЗР на ЗИД на ЗЕ (обн. ДВ, бр. 56 от 2015 г.) е регламентирана легална дефиниция на понятието „нетно специфично производство на електрическа енергия“ в § 1, т. 29 от ДР на ЗЕВИ - средногодишното производство на електрическа енергия от 1 kW инсталирана мощност съгласно решението на КЕВР за определяне на преференциални цени след приспадане на собствените нужди.

Предвид горното, до посочените изменения на ЗЕВИ с оглед на това, че

задължението за изкупуване на електрическата енергия от възобновяеми източници не е било поставено в зависимост от НСП на електрическа енергия, размерът на същото не е бил изрично посочван от КЕВР в диспозитивите на съответните решения за определяне на преференциални цени на електрическата енергия, произвеждана от ВИ. Предвид изложеното, с § 17 от ПЗР на ЗИД на ЗЕ (обн. ДВ, бр. 56 от 2015 г.) е предвидено Комисията, в срок до 31.07.2015 г., в съответствие със ЗЕВИ да приеме решение, с което да установи нетното специфично производство на електрическа енергия, въз основа на което са определени преференциалните цени в съответните решения на КЕВР, приети до влизане в сила на този закон – 24.07.2015 г.

В тази връзка е постановено и Решение № СП-1 от 31.07.2015 г., с което по т. 2.14 е установено НСП на електрическа енергия, въз основа на което са определени преференциалните цени по т. 14 от Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г. на КЕВР при определената цена 567,41 лв./MWh, без ДДС, за електрически централи с фотоволтаични модули над 30 kWp до 200 kWp, в размер на 1 188 kWh.

След отмяната на т. 2.14. от Решение № СП-1 от 31.07.2015 г., за КЕВР отново възниква задължение за установяване на стойностите на НСП. Предвид дефиницията на НСП в § 1, т. 29 от ДР на ЗЕВИ, решението за установяване на НСП има единствено констативен характер, тъй като с него се констатира стойности, заложи в предходни ценови решения на Комисията относно количеството електрическа енергия за група производители на електрическа енергия от ВИ. С решението не се определят нови стойности на НСП към настоящия момент, а се установяват използваните през годините при определяне на цените на електрическата енергия, стойности на производителността на съответната група централи и чистото количество за продажба на произведената от съответната група производители електрическа енергия от ВИ. В този смисъл с решението за установяване на НСП се установяват факти и обстоятелства, касаещи отношения, възникнали преди датата на издаване на акта, които продължават да съществуват, с оглед сключените между крайните снабдители или обществения доставчик и производителите на енергия от ВИ дългосрочни договори за изкупуване на електрическа енергия от ВИ и факта, че цената, по която тази енергия се изкупува, не се променя за срока на договора (арг. от чл. 32, ал. 3 от ЗЕВИ). Предвид изложеното, решението, с което КЕВР установява НСП за групата производители на електрическа енергия от ВИ, се постановява еднократно и е валидно за целия период на действие на договорите, сключени между производителите на енергия от ВИ и съответните енергийни дружества.

Съгласно § 17 от ПЗР на ЗИД на ЗЕ, КЕВР следва да установи НСП съгласно начина, дефиниран в § 1, т. 29 от ДР на ЗЕВИ, т.е. Комисията не определя никакъв нов ценообразуващ елемент, а установява стойности, заложи в предходни ценови решения за определяне на преференциални цени, по които крайните снабдители и общественият доставчик изкупуват електрическа енергия, произведена от ВИ. Решението за установяване на НСП касае определената по т. 14 от Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г. на КЕВР цена, т.е. препраща към ценовото решение, в което е определена преференциалната цена на групата производители – електрически централи с фотоволтаични модули над 30 kWp до 200 kWp, и в този смисъл няма самостоятелно значение извън посоченото ценово решение. С решението на КЕВР за установяване на НСП за тази група производители не се изменя нито един от ценообразуващите елементи на цената, която е определена от административния орган, в случая с Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г., в частта му по т. 14, и не се изменя и цената, по която се изкупува произведената от тази група производители електрическа енергия от ВИ.

Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г. на КЕВР е окончателен административен акт, с който завършва производството по определяне на преференциални цени и съдържа правните и фактическите основания за определяне на преференциалните цени, включително посочване на определените от Комисията стойности на ценообразуващите елементи на цените за различните групи производители, посочени в решението. Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г., в частта му по т. 14, е в сила, т.е. налице е стабилен

законосъобразен административен акт, който е породил своите валидни правни последици, включително по отношение на ценообразуващите елементи.

С Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г. по т. 14 КЕВР е определила преференциална цена за електрически централи с фотоволтаични модули над 30 kWp до 200 kWp в размер на 567,41 лв./MWh, без ДДС. Цената е формирана въз основа на конкретни ценообразуващи елементи, посочени в същото решение. Тези ценообразуващи елементи са изчислени чрез изчислителен ценови модел - таблица във формат Excel, отразяваща начина на образуване на цената съгласно нормите на приложимото законодателство, съставена от свързани таблици с посочени изходни данни и конкретните стойности, с формули и връзки между тях, формирали ценообразуващите елементи, въз основа на които са изчислени преференциалните цени, включително заложеното за производство количество електрическа енергия. Поради това и предвид формулите и връзките между тях в модела, промяната на който и да е конкретен изходен параметър би довела до промяна на съответния ценообразуващ елемент, съответно до различна стойност на определената преференциална цена. В този смисъл само една конкретна стойност на всеки отделен изходен параметър, както и на ценообразуващ елемент, може да формира определената от КЕВР цена с Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г., по т. 14. Например: Ако собствените нужди бъдат променени, в резултат ще се изменят заложените нетни количества електрическа енергия и съответно изчислената преференциална цена.

Поради горното и предвид факта, че това ценово решение е в сила, то всяко преразглеждане на неговите ценообразуващи елементи и съответстващите им изходни данни съставлява преразглеждане на административния акт на Комисията, което е недопустимо.

Съгласно дефиницията по § 1, т. 29 от ДР на ЗЕВИ, КЕВР следва да установи НСП въз основа на средногодишното производство на електрическа енергия от 1 kW инсталирана мощност съгласно съответното решение за определяне на преференциални цени след приспадане на собствените нужди. В действащия ЗЕВИ към момента на приемане на Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г., а и към настоящия момент липсва законова дефиниция на понятието „средногодишно производство на електрическа енергия“.

По отношение на понятията средногодишна производителност и средногодишна продължителност на работа, е от значение, че изменението на разпоредбата на чл. 31, ал. 5, т. 1 от ЗЕВИ (обн. ДВ, бр. 109 от 2013 г., в сила от 01.01.2014 г.) е създадо задължение за обществения доставчик, съответно за крайните снабдители, да изкупуват произведената електрическа енергия от възобновяеми източници по преференциална цена, за количествата електрическа енергия до размера на определената средногодишна продължителност на работа, съгласно решението на КЕВР за определяне на цена на конкретната група производители, но законодателят не е въвел легална дефиниция на понятието „средногодишна продължителност на работа“. До влизането в сила на посочените изменения на ЗЕВИ, в диспозитива на решенията на Комисията за определяне на преференциални цени на електрическата енергия, произвеждана от ВИ, не е посочвана средногодишната продължителност на работа на инсталацията, за която се отнася съответната преференциална цена, като тя фигурира единствено като елемент при изчисляването на цената. С оглед разпоредбите на чл. 32, ал. 2 от ЗЕВИ, чл. 19а, ал. 1, т. 4, съответно чл. 19б, ал. 2, т. 2 от Наредба № 1 за регулиране на цените на електрическата енергия (НРЦЕЕ, отм.), при определянето на преференциалните цени на електрическата енергия, произведена от ВИ, се взема предвид производителността на инсталацията според вида на технологията и използваните ресурси, съответно наличния ресурс на първичния енергиен източник. С оглед изложеното, при определянето на преференциалните цени, в своите решения КЕВР е отчитала като елемент средногодишната продължителност на работа при номинално натоварване на инсталацията на съответните групи производители във връзка с останалите нормативно установени елементи на ценообразуването. Определянето на елемента средногодишна производителност на работа е във връзка с техническите и икономическите параметри,

които оказват влияние при формирането на преференциалните цени на електрическата енергия. В тази връзка, при изчисляването на всички преференциални цени на електрическата енергия, произведена от ВИ, регулаторната практика на Комисията през годините е била да отчита наличния ресурс на първичния енергиен източник и съответно специфичното производство на електрическа енергия от 1 kW мощност на обекта, което обуславя определянето на средногодишната продължителност на работа в решенията за преференциални цени на електрическата енергия от ВИ въз основа на данни за пълните ефективни часове на работа на инсталацията, т.е. часовете на работа при съответната гарантирана мощност на инсталацията за отделните години на експлоатация. Количествата нетна енергия представляват произведение на средногодишната продължителност на работа и мощността на отделната централа, която е равна на номиналната през първата година и намаляваща през следващите години. Изложените по-горе аргументи се съдържат в становище относно регулаторната практика при определяне на преференциалните цени на електрическата енергия, произведена от възобновяеми източници, прието от КЕВР с решение по Протокол № 82 от 11.05.2015 г., т. 9, видно от което в решенията на КЕВР за определяне на преференциални цени на електрическата енергия, произведена от ВИ, размерът на средногодишната продължителност на работа е определен като пълни ефективни часове (часове на работа при номинална мощност).

Критериите, които се отчитат при определяне на преференциалните цени и ценообразуващите елементи са посочени в чл. 32, ал. 2 от ЗЕВИ: видът на възобновяемия източник, видовете технологии, инсталираната мощност на обекта, мястото и начинът на монтиране на съоръженията, както и: инвестиционните разходи; нормата на възвращаемост; структурата на капитала и на инвестицията; производителността на инсталацията според вида технология и използваните ресурси; разходите, свързани с висока степен на опазване на околната среда; разходите за суровини за производство на енергия; разходите за горива за транспорта; разходите за труд и работна заплата; други експлоатационни разходи.

Всички конкретни източници на информация за определяне на стойности за ценообразуващи елементи при определяне на преференциалните цени за продажба на електрическа енергия, произведена от ФтЕЦ, включително средногодишна продължителност на работа на централите, са посочени в мотивите на ценовото решение. В тази връзка по отношение на елемента „средногодишна продължителност на работа“ на ФтЕЦ, в Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г. на Комисията е посочено, че при определяне на годишната производителност на работа на централите са използвани данни от Българската академия на науките (БАН), както и отчетените средно-ефективни стойността за работа на централите в региона. В т. III. Определяне на цената на електрическата енергия произведена от ФтЕЦ от мотивната част на Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г. подробно са посочени ценообразуващите елементи, формиращи преференциалните цени на тези централи, групирани съобразно предвидените законови критерии. Полезният технико-икономически живот на активите е определен на 20 години. В решението ясно е посочено, **че средно годишната продължителност на работа на централата е 1 250 часа годишна ангажираност – 14.27 %, т.е. 1250 часа/8760 часа годишно. Поради това, средногодишното брутно производство на електрическа енергия от 1 kWp инсталирана мощност е 1250 kWh.**

Видно е, че стойностите на средната годишна продължителност на работа на централите при този вид технология и първичен енергиен ресурс, са възприети от анализите, направени на работещите фотоволтаични електрически централи, както и информация и анализи, направени от БАН за средната годишна продължителност на работа. Тези стойности са определени като резултат от произведената електрическа енергия в годишен план, разделена на инсталираната мощност на ФтЕЦ. При формирането на преференциалните цени по Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г. е отчетена производствената мощност и характеристиките на централите. Нормативно регламентирано задължение е да бъде взета предвид и номиналната мощност на

инсталацията, която да бъде отчетена при ценообразуването (арг. от чл. 19а, т. 4 от НРЦЕЕ, отм.). С оглед изложеното, при определянето на цените с Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г., КЕВР е отчела като основен елемент нетното специфично производство на електрическа енергия на съответните групи производители, без понятието НСП да е било легално дефинирано.

Този начин и подход на формиране на преференциалните цени може ясно да бъде проследен от предходните ценовите решения на Комисията, чрез което се потвърждава факта, че **средногодишната производителност/средногодишната продължителност на работа на централите при номинална мощност и собствените нужди** са съществували в нормативната база и съответно са били отчетени при определянето на преференциални цени през годините до и от влизане в сила на ЗЕВИ. Така например в Решение № Ц-033 от 29.12.2006 г. на КЕВР по отношение на средно годишната производителност на ФЕЦ е посочено, че: основните фактори, определящи нивото на цените на електрическата енергия, произведена от фотоволтаични модули са: а) размерът на инвестиционните разходи, включително разходите за присъединяване към съответната преносна или разпределителни мрежи; б) *средната годишна производителност*, като за повишаване на производителността е необходимо осигуряване на оптимални параметри на прогнозната годишна сумарна слънчева радиация, зависеща от местоположението за изграждане на фотоволтаичната електроцентрала; в) нивото на експлоатационните разходи; г) полезният живот на активите, необходими за производство на електрическа енергия; д) нормата на възвръщаемост на капитала. Средната годишна производителност на фотоволтаичните модули зависи от прогнозната годишна сумарна слънчева радиация, постъпваща върху хоризонталната повърхност, като в България, тази годишна сумарна радиация е съобразена с изследванията на БАН за потенциала на слънчевата енергия. При фотоволтаичните централи номиналната мощност е изразена във Ват пик (W_p) и това е номиналната мощност на слънчевия панел, измерена при следните стандартни условия: интензитет на светлината (радиация от 1000 W/m^2); слънчев референтен спектър АМ 1,5 (с това се определя типа и цвета на светлината) и клетъчна температура при $25 \text{ }^\circ\text{C}$ (важна за ефективността на слънчевия панел). За определянето на цената в Решение № Ц-04 от 30.03.2009 г. на КЕВР е взето предвид намаляването на производителността вследствие на стареенето на технологията за период от 20 години с по 1% годишно, считано от четвъртата година. Видно от Решение № Ц-28 от 29.08.2012 г. на КЕВР, по отношение на средногодишната производителност на работа на централите, при определяне на цената е използвана средна годишната производителност на работа на ФтЕЦ, изчислена на основата на осреднени стойности за страната, като във връзка с писмо с вх. № Е-04-00-414 от 08.08.2012 г. е постъпило становище от Българска фотоволтаична асоциация за промяна на използвания термин, характеризиращ работата на централите, Комисията е посочила, че понятията са идентични.

Може да се обобщи, че годишното брутно производство за групата централи е изчислено при отчитане на средната инсталирана мощност и коефициента на ангажираност на централата. Размерът на пълните ефективни работни часове за година на работа на централата със съответната технология се посочват от фирмата производител на съответната технология или са взети от официални източници и отразяващи международния опит, както и придобития и изграден опит в страната (чл. 21, ал. 2 от НРЦЕЕ, отм.).

По отношение на размера собствени нужди следва да се има предвид, че действащите към момента на приемане на Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г. разпоредби на чл. 32, ал. 2 от ЗЕВИ, във връзка с НРЦЕЕ (отм.), не са регламентирали изискване за отделно, самостоятелно посочване в ценовото решение на количеството електрическа енергия за собствени нужди, извън нормативно регламентирани ценообразуващи елементи, какъвто е и производителността на инсталацията според вида технология и използваните ресурси. Както бе посочено по-горе, количеството енергия за собствени нужди представлява част от средногодишното произведено количество електрическа

енергия от 1 kW инсталирана мощност, поради което по същността си е заложено и се съдържа в него, респективно е взето предвид в ценообразуващите елементи на цената и съответно е отразено в определената преференциална цена. В изпълнение на законовите си правомощия КЕВР определя преференциални цени на електрическата енергия, произведена от ВИ по групи производители съобразно съответните нормативноустановени критерии, но не определя индивидуално приложима цена за конкретен производител. В тази връзка размерът на собствените нужди като част от средногодишното производство на електрическа енергия, не отчита индивидуалните собствени нужди на отделни производители на електрическа енергия от ВИ, които попадат в съответната група и спрямо които се прилага определената за тази група преференциална цена. Следователно КЕВР няма право да извършва индивидуален анализ, респективно да определя индивидуален размер на собствени нужди за отделен производител и неговия индивидуален производствен процес. По този начин се гарантира и равнопоставеност между производителите от съответна група по съответното ценово решение на КЕВР за определяне на преференциални цени.

Следва също да се има предвид, че в действащото законодателство към приемане на Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г., а и към момента липсва изискване, определена методика или начин за определяне на стойността на собствените нужди, залегнали в решения на КЕВР за определяне на преференциални цени на електрическата енергия от ВИ. В този смисъл въпросът е от преценката и в рамките на оперативната самостоятелност на Комисията при отчитане вида на възобновяемия източник, вида технология, производителността на инсталацията според вида технология и използваните ресурси и други според чл. 32, ал. 2 от ЗЕВИ. Предвид изложеното, точният процент и/или съответно количеството електрическа енергия за собствени нужди, не е предмет на изрично посочване в ценовите решения за определяне на преференциални цени, но същите са вземани предвид.

Според § 1, т. 6 от ДР на ЗЕВИ, енергия за собствени нужди е количеството енергия, потребявана при работата на съоръженията и инсталациите, чрез които се осъществява производството на енергия от ВИ. Следователно всеки обект за производство на електрическа енергия от ВИ има собствени нужди, които са част от производствения процес на електрическа енергия. Енергията за собствени нужди, която се потребява при работата на съоръженията и е необходима за тяхната работа, не следва да се закупува от крайните снабдители и обществения доставчик, а да се произвежда при работен режим на тези съоръжения и инсталации, т.е. производителите използват за захранване на съоръженията и инсталациите на централите си произведената от тях електрическа енергия.

Енергията за собствени нужди за съответната група централи представлява количествата енергия за покриване на технологичните нужди за централите и е заложена като % (процент) от брутното производство на електрическа енергия от различните видове централи - фотоволтаични, вятърни, водноелектрически и от биомаса. Процентът собствени нужди е приложим спрямо съответната група производители и се определя въз основа на данните, които КЕВР събира служебно във връзка с изчисляване на инвестиционните и експлоатационни разходи на централите съобразно вида на технологията и нейните специфични технически показатели, при определяне на преференциалните цени през годините. Следователно, при отчитане на размера на собствените нужди Комисията е взела предвид не само данни за средногодишната продължителност на работа от БАН, при използване на средни стойности за страната, а и съответните технически стандарти. Единият от компонентите на НСП - средногодишното производство на електрическа енергия от 1 kW инсталирана мощност, се съдържа в съответните решения на КЕВР за определяне на преференциални цени, а другият компонент – енергията за собствени нужди, представлява част от това производство, поради което по същността си се съдържа в него. В този смисъл данни за този компонент също се извличат от ценовите решения и съответните ценообразуващи елементи на

определената преференциална цена за изкупуване на електрическа енергия от ВИ, по групи производители.

Собствените нужди на групата производители на електрическа енергия по т. 14 от Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г. са заложили при определяне на преференциалната цена за тази група производители като 5 % от средногодишното количество произведена електрическа енергия от тези централи, която КЕВР е преценила, че е необходима при работата на този вид централи за захранване на съоръженията и инсталациите им. Собствените нужди са част от количествата електрическа енергия, произведена при посочената в Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г. средногодишна продължителност на работа, съответно производителност на този вид централи. Този размер на собствените нужди е в съответствие с предвидената в ценовото решение за ФТЕЦ 14,27% годишна ангажираност на работа и специфичните особености по отношение на режима на работа и часовата натовареност през годината за такъв тип централи, предвид основния фактор в сектора – характер на природния ресурс. Специфичният климат и климатични особености в България през годината формират рамката по отношение на работата на ФТЕЦ в България, с която всеки инвеститор е запознат при инвестиране и изграждане на съоръжения от такъв тип. В същото време нивото на собствените нужди на групата централи в конкретния случай се определя за определена мощност 0,1 MW в рамките на групата фотоволтаични електрически централи с инсталирана мощност над 30 kWp до 200 kWp. В този смисъл определените 5% собствени нужди от годишното производство 125 MWh, или 6,25 MWh е технически параметър, пряко свързан с определената цена и представлява референтна стойност за конкретните инсталации.

Прегледът на техническите и икономическите параметри при определянето на цената на електрическата енергия за горепосочената група централи съгласно т. 14 от Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г. е представен в следната таблица:

№	Показатели	Мярка	През първата година – 2011 г.	общо за периода на изкупуване
1	НЕТНА ЕЛЕКТРИЧЕСКА ЕНЕРГИЯ	MWh	118,75	2202,65
2	ОБЩО РАЗХОДИ	хил.лв.	31,87	650,33
	за експлоатационни	хил.лв.	3,02	73,36
	за амортизации	хил.лв.	28,85	576,97
3	ВЪЗВРЪЩАЕМОСТ	хил.лв.	49,36	494,13
4	НЕОБХОДИМИ ГОДИШНИ ПРИХОДИ	хил.лв.	81,23	1144,47
5	NPV НА КОЛИЧЕСТВАТА	9,00%	118,75	1124,41
6	NPV НА ПРИХОДИТЕ		81,23	638,00
	NPV на експлоатационните разходи		3,02	34,55
	NPV на амортизациите		28,85	287,05
	NPV на възвръщаемостта		49,36	316,41
7	ЦЕНА	лв./MWh	567,41	567,41

Видно от горното, преференциалната цена за електрически централи с фотоволтаични модули над 30 kWp до 200 kWp, е формирана при такъв размер на необходимите годишни приходи, които покрива всички разходи, необходими за производството на заложените количества нетна електрическа енергия, които от своя страна представляват произведение на пълните ефективни часове на работа и мощността на съответната централа, с приспаднати собствените нужди.

Нетното специфично производство е установено въз основа на параметрите за първата година от периода на изкупуване и отразяват нетната електрическа енергия в размер на 118,75 MWh след приспаднати собствени нужди в размер на 5% или 6,25 MWh,

при номинална мощност на централата, без отчитане деградацията на соларните панели през годините. Общо за периода на изкупуване на електрическа енергия, количествата електрическа енергия са в размер на 2 202,65 MWh и отразяват деградацията на соларните панели. Поради това преференциалната цена в размер на 567,41 лв./MWh е формирана като резултат от дисконтираните необходими годишни приходи в размер на 638,00 хил. лв., разделени на дисконтираното нетно количество електрическа енергия за целия период на задължително изкупуване в размер на 1 124,41 MWh, изчислени при дисконтов фактор равен на нормата на възвръщаемост (НВ) $i = 9,00\%$.

Въз основа на горното и при прилагане на начина за установяване на НСП по § 1, т. 29 от ДР на ЗЕВИ, НСП на фотоволтаични електрически централи с инсталирана мощност над 30 kWp до 200 kWp, по т. 14 от Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г. на КЕВР - 567,41лв./MWh, се изчислява, както следва:

- **0,1 MWp** - инсталирана мощност на фотоволтаична централа, намираща се в диапазона над 30 kWp до 200 kWp;
- **1 250 часа** - продължителност от време на номинална работа на инсталацията;
- **14,27%** = 1 250 часа/8 760 часа - коефициент на ангажираност;
- **125 MWh** = **0,1*8 760*14,27%** - брутно произведена електрическа енергия за година - Ебр;
- **5%** - електрическа енергия за собствени нужди за година;
- **6,25 MWh** = **125 MWh*5%** - електрическа енергия за собствени нужди за година;
- **118,75 MWh** = **125 MWh- 6,25 MWh** - нетна електрическа енергия за година ;
- **1 187,50 kWh**= **118,75 MWh/0,1 MWp** - **нетно специфично производство**

В тази връзка и след преглед на ценообразуващите елементи, въз основа на които е определена преференциалната цена за електрически централи с фотоволтаични модули над 30 kWp до 200 kWp по т. 14 от Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г. на КЕВР - 567,41 лв./MWh, без ДДС, КЕВР установи нетно специфично производство на електрическа енергия в размер на 1 188 kWh (1 187,50 kWh), при средногодишна производителност на работа 1 250 kWh при номинална мощност и след приспадане на собствени нужди на размер на 5,0% или 62,5 kWh.

Горното се потвърждава от ценообразуващите елементи и съответните им изходни данни, които по аргументите, изложени по-горе, са с единствени конкретни стойности, които се онагледяват от изчислителния ценови модел по т. 14 от Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г. Преференциалната цена от 567,41 лв./MWh, без ДДС е определена за инсталирана мощност 100 kWp при средногодишна продължителност на работа в размер 1 250 часа, годишна ангажираност 14,27%, при размер собствени нужди – 5% или 6,25 MWh от брутното годишно производство от 125 MWh. Установеното нетно специфично количество електрическа енергия, т.е нетното специфично производство за инсталирана мощност 1 kWp в размер на 1 188 kWh, е взето предвид при определяне на преференциалната цена по т. 14 на Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г., която покрива разходите за изграждането и оперирането на централите с тази технология и осигурява заложената в решението възвръщаемост. Стойността на НСП позволява на съответния производител от тази група производители на електрическа енергия от ВИ да формира такъв размер необходими годишни приходи, при който да се обезпечат всички разходи, нужни за покриване на произведените количества нетна електрическа енергия, които от своя страна представляват произведение на пълните ефективни часове на работа и мощността на съответната централа, с приспаднати собствените нужди.

Установеният размер на НСП на база на определената преференциална цена по т. 14 от Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г. не променя, нито намалява утвърдените с ценовото решение приходи, необходими на съответното енергийното дружество, попадащо в тази група производители, за покриване на разходите му, включително инвестиционните, както и за осигуряване на нормата на възвръщаемост, определена в ценовото решение на Комисията. При реалното прилагане на определените от Комисията преференциални цени

всеки инвеститор има възможност да постигне различна доходност в зависимост от индивидуалното управление на инвестиционния проект.

Изказвания по т.2.:

Докладва А. Иванова. По отношение на фотоволтаични електрически централи с инсталирана мощност над 30 kWp до 200 kWp е установено нетно специфично производство в размер на 1188 kWh (при работа от 1250 kWh) при номинална мощност и собствени нужди в размер на 5%. А. Иванова прочете диспозитива на проекта на решение:

Предвид гореизложеното и на основание § 17 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за енергетиката, във връзка с чл. 31, ал. 5, т. 1 от Закона за енергията от възобновяеми източници и § 1, т. 29 от Допълнителните разпоредби на Закона за енергията от възобновяеми източници, и чл. 173, ал. 2 от Административнопроцесуалния кодекс, във връзка с Решение № 4937 от 20.07.2017 г. на Административен съд София-град по адм. дело № 3247 по описа за 2016 г., оставено в сила с Решение № 14886 от 03.12.2018 г. на Върховния административен съд по адм. дело № 10757 по описа за 2017 г.,

КОМИСИЯТА ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

РЕШИ:

Установява нетно специфично производство на електрическа енергия в размер на 1 188 kWh, въз основа на което е определена преференциална цена 567.41 лв./MWh в Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г. на КЕВР, по т. 14 за електрически централи с фотоволтаични модули над 30 kW до 200 kW.

А. Иванова обърна внимание, че е допусната техническа грешка на стр. 10 от проекта на решение. В таблицата е изложена норма на възвръщаемост от 7%. Съгласно ценовия модел нормата на възвръщаемост е 9%.

И. Иванов каза, че това е коментирано и по време на предходното заседание. Техническата грешка трябва да бъде отстранена преди предаването на решението за подпис.

С. Тодорова запита дали работната група отново е внесла доклада от предходното заседание.

А. Иванова отговори, че на предходното заседание не са докладвани т. 2, т. 3 и т. 4 от дневния ред. Поради тази причина не са направени корекции, защото Комисията не е дала указания. Докладвана е само т. 1 от дневния ред.

И. Иванов каза, че корекцията трябва да бъде извършена преди предаване на решението.

А. Йорданов каза, че съобщаването на техническата грешка и отстраняването ѝ в протокола е достатъчно по отношение на доклада. Необходимо е да бъде отстранена в проекта на решение.

От страна на членовете на Комисията нямаше други въпроси и коментари по доклада и проекта на решение.

Предвид гореизложеното и на основание § 17 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за енергетиката (обн. ДВ, бр. 56 от 2015 г.), във връзка с чл. 31, ал. 5, т. 1 от Закона за енергията от възобновяеми източници и § 1, т. 29 от Допълнителните разпоредби на Закона за енергията от възобновяеми източници, и чл. 173, ал. 2 от Административнопроцесуалния кодекс, във връзка с Решение № 4937 от 20.07.2017 г. на Административен съд София-град по адм. дело № 3247 по описа за 2016 г., оставено в сила с Решение № 14886 от 03.12.2018 г. на Върховния административен съд по адм. дело № 10757 по описа за 2017 г.

КОМИСИЯТА ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

РЕШИ:

Установява, считано от 31.07.2015 г., нетно специфично производство на електрическа енергия в размер на 1 188 kWh, въз основа на което е определена преференциална цена 567.41 лв./MWh в Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г. на КЕВР, по т. 14 за електрически централи с фотоволтаични модули над 30 kWp до 200 kWp.

В заседанието по **точка втора** участват председателят Иван Н. Иванов и членовете на Комисията Светла Тодорова, Ремзи Осман, Александър Йорданов, Владко Владимиров, Георги Златев, Евгения Харитонова, Димитър Кочков, Пенка Трендафилова.

Решението е взето с **девет гласа „за“** (Иван Н. Иванов - за, Светла Тодорова – за, Ремзи Осман – за, Александър Йорданов - за, Владко Владимиров - за, Георги Златев – за, Евгения Харитонова – за, Димитър Кочков - за и Пенка Трендафилова – за), от които **четири гласа** (Александър Йорданов, Владко Владимиров, Георги Златев, Евгения Харитонова) на членовете на Комисията със стаж в енергетиката.

По т.3. Комисията, след като разгледа **фактите и обстоятелствата във връзка с Решение № 4923 от 20.07.2017 г. на Административен съд София-град по адм. дело № 3249 по описа за 2016 г., оставено в сила с Решение № 14955 от 04.12.2018 г. на Върховния административен съд по адм. дело № 10758 по описа за 2017 г., установи следното:**

С Решение № СП-1 от 31.07.2015 г., на основание § 17 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за енергетиката (ЗИД на ЗЕ, обн. ДВ, бр. 56 от 2015 г.) Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията), е установила нетното специфично производство (НСП) на електрическа енергия, въз основа на което са определени преференциалните цени в съответните решения на КЕВР, приети до влизане в сила на ЗИД на ЗЕ.

„Александрина Сълюшънс“ ООД е обжалвало Решение № СП-1 от 31.07.2015 г., в частта му по т. 2.15, с която е установено нетното специфично производство на електрическа енергия, въз основа на което са определени преференциалните цени в т. 15 от Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г. на КЕВР, в размер на 1 188 kWh, при определена преференциална цена в размер на 485,60 лв./MWh, без ДДС, за електрически централи с фотоволтаични модули над 200 kWp. Във връзка с подадената жалба е образувано адм. дело № 3249 по описа за 2016 г. на Административен съд София-град (АССГ), по което е постановено Решение № 4923 от 20.07.2017 г. за отмяна на Решение № СП-1 от 31.07.2015 г. на КЕВР, в частта му по т. 2.15, в която е определено нетното специфично производство на електрическа енергия, въз основа на което са определени преференциалните цени в Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г. на КЕВР в размер на 1 188 kWh, при определената цена – на 485,60 лв./MWh, без ДДС, за електрически централи с фотоволтаични модули над 200 kW.

Решението на АССГ е обжалвано с касационна жалба пред Върховния административен съд (ВАС), въз основа на което е образувано адм. дело № 10758 по описа за 2017 г. С Решение № 14955 от 04.12.2018 г. на ВАС, Четвърто отделение е оставено в сила Решение № 4923 от 20.07.2017 г. на АССГ по адм. дело № 3249 от 2016 г.

В мотивите на своето решение АССГ е установил, че оспореният акт - Решение № СП-1 от 31.07.2015 г., в частта му по т. 2.15, е издаден от компетентен орган. Предвид разпоредбата на § 17 от ПЗР на ЗИД на ЗЕ на КЕВР да приеме решение, с което да установи нетното специфично производство (НСП) на електрическа енергия, въз основа

на което са определени преференциалните цени в съответните решения на Комисията, приети до влизането в сила на този закон. Следователно компетентността за издаване на акта произтича пряко от законова правна норма. АССГ е направил извода, че процесното решение е прието в съответствие с изискванията на чл. 13, ал. 7, във връзка с ал. 5 от Закона за енергетиката (ЗЕ).

АССГ е приел, че решението е незаконосъобразно поради неспазване на установената форма и допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила, които представляват отменителни основания по чл. 146, т. 2 и т. 3 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК). В тази връзка в мотивите си АССГ посочва, че административният акт следва да съдържа мотиви – фактическите и правни основания за издаването му съгласно изискването на чл. 59, ал. 2, т. 4 от АПК. В конкретния случай в акта липсват фактически основания, въз основа на които да може да се установи по какъв начин е определен размерът на НСП на електрическа енергия по т. 2.15 от решението.

Според АССГ, логическият анализ и тълкуването на разпоредбите на чл. 31, ал. 5, т. 1 от Закона за енергията от възобновяеми източници (ЗЕВИ), § 17 от ЗИД на ЗЕ и § 1, т. 29 от Допълнителните разпоредби (ДР) на ЗЕВИ сочат, че размерът на НСП на електрическа енергия следва да се установи от КЕВР въз основа на данните за средногодишното производство на електрическа енергия от 1 kW инсталирана мощност, които са послужили за определяне на съответните преференциални цени съгласно решението на КЕВР след приспадане на собствените нужди. В тази връзка АССГ посочва, че нито в оспореното решение, нито в доклад с вх. № Е-Дк-246 от 30.07.2015 г. от дирекция „Електроенергетика и Топлоенергетика“ и дирекция „Правна“, нито в Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г. на КЕВР, по т. 15, се посочва какво е средногодишното производство на електрическа енергия от 1 kW инсталирана мощност, както и в какъв размер са собствените нужди.

АССГ е установил, че по делото липсват фактически данни и доказателства относно размера на НСП на електрическа енергия, въз основа на който са определени преференциалните цени съгласно Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г. на КЕВР, както и относно обстоятелството дали в Решение № СП-1 от 31.07.2015 г. този размер е установен по начина, посочен в § 1, т. 29 от ДР на ЗЕВИ. Според АССГ, на практика оспореното Решение № СП-1 от 31.07.2015 г. е изцяло лишено от обосновка за това как и по какъв начин, въз основа на кои конкретни данни е установен с него размерът на НСП по т. 2.15, каквито мотиви липсват и в доклада и не могат да се изведат и от Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г. на КЕВР. Видно от същото, в него е посочена средногодишната продължителност на работа на централата – 1250 часа при годишна ангажираност – 14,27%. В тази връзка АССГ посочва, че дори и да се приеме, че Комисията не провежда разлика между понятията „средногодишна производителност на работа“ и „средногодишна продължителност на работа“ на фотоволтаичните електрически централи (ФТЕЦ) и че двете понятия са идентични, поради което именно данните за средногодишната продължителност на работа на централите, посочени в Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г. на КЕВР, са послужили за установяване на конкретния размер на НСП в процесното решение, остава напълно неясно дали и как са определени собствените нужди на електрическа енергия, които би следвало да се приспадат от средногодишното производство на електрическа енергия, съгласно формулата по § 1, т. 29 от ДР на ЗЕВИ. АССГ е установил, че собствените нужди не са отразени като стойност, число и размер в Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г. и в Решение № СП-1 от 31.07.2015 г., като не е посочена методика за определянето им.

На следващо място АССГ излага, че в случая данни за размера и начина, по който са изчислени собствените нужди на ФТЕЦ не могат да се извлекат и от другите документи по преписката. Съдът не е кредитирал като доказателство в тази насока представената справка № 1 към Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г. - извлечение от финансов модел, тъй като няма данни от кого, по какъв повод и кога е изготвен самият финансов модел. В тази връзка АССГ е посочил, че Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г. и Решение № СП-1 от

31.07.2015 г. не реферират и не се позовават на такъв финансов модел, както и че няма данни и доказателства, че финансовият модел съставлява част от административната преписка по издаване на процесното решение, а и на решението за определяне на преференциалните цени. В допълнение, съдът сочи, че няма доказателства, че съществува такъв финансов модел като документ и че същият е послужил при издаването на Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г., съответно на Решение № СП-1 от 31.07.2015 г. на КЕВР. АССГ е направил извод, че не са налице основания да се приеме, че данните в представената справка - извлечение от финансов модел, съдържащи стойности на електрическата енергия за собствени нужди в MWh и като процент, са събрани, изчислени и използвани в хода на административните производства по издаването на Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г. или на Решение № СП-1 от 31.07.2015 г., поради което и те не могат да заместят липсата на фактически основания в оспорения акт и да се считат за мотиви, съдържащи се в друг документ, изходящ от административния орган. С оглед липсата на доказателства за размера на собствените нужди на електрическа енергия, въз основа на който КЕВР е определила преференциалната цена и как същият е установен, според АССГ е невъзможно да се установи по какъв начин в оспореното решение КЕВР е достигнала до посочения размер на НСП в т. 2.15 от Решение № СП - 1 от 31.07.2015 г. Предвид изложеното, съдът е преценил, че не може да бъде извършена проверка за спазване на изискванията на закона относно начина на определяне на НСП съобразно формулата, предвидена § 1, т. 29 от ДР на ЗЕВИ.

Отделно от горното, АССГ посочва, че установеният от КЕВР размер на НСП по т. 2.15 от Решение № СП-1 от 31.07.2015 г. се различава от предложения в доклада от дирекция „Електроенергетика и Топлоенергетика“ и дирекция „Правна“. В тази връзка АССГ е заключил, че не е спазено нормативното изискване на чл. 36, ал. 4 от Правилника за дейността на КЕВР и на нейната администрация, според който, когато Комисията приеме решение, различно от предложения проект, мотивите към него се изготвят в 3-дневен срок от провеждане на заседанието. В протокола от заседанието, на което е прието процесното решение, също не се съдържат данни, които да обосновават необходимостта от установяване на друг, различен от предложения в доклада размер на НСП по т. 2.15, както и начина, по който Комисията го е определила. АССГ е отчел обстоятелството, че приетият с Решение № СП-1 от 31.07.2015 г., по т. 2.15 размер на НСП е в по-висок от предложения и в този смисъл се явява по-благоприятен за лицата, тъй като води до по-високо количество на изкупуваната по преференциални цени електрическа енергия, но това според съда не изключва приложимостта на чл. 36, ал. 4 от цитирания правилник, нито може да отмени общото изискване за излагане на фактите, обстоятелствата и съображенията, мотивирали административния орган да вземе решение с такова съдържание.

Поради всичко гореизложено АССГ е приел, че Решение № СП-1 от 31.07.2015 г. в оспорената му част по т. 2.15, е немотивирано, което представлява неспазване на изискванията на чл. 59, ал. 2, т. 4 от АПК и съществено нарушение на административнопроизводствените правила, тъй като ограничава правото на защита на засегнатите от него лица и пречатства съдебния контрол върху неговата материална законосъобразност. Това според съда налага отмяна на решението в оспорената част поради наличието на отменителните основания по чл. 146, т. 2 и т. 3 от АПК.

Решение № 4923 от 20.07.2017 г. на АССГ е потвърдено с Решение № 14955 от 04.12.2018 г. на ВАС, Четвърто отделение, с което ВАС е възприел изцяло мотивите в първоинстанционното решение. ВАС посочва също, че не е ясно как и по какъв начин е било установено по размер нетното специфично производство предвид факта, че то се определя по два елемента: средногодишното производство на електрическа енергия и след приспадане на собствените нужди. В тази връзка ВАС е направил извод, че първият елемент е определен с ценовото решение на КЕВР, но няма конкретни данни за начина на определяне на собствените нужди на отделните производители на енергия от възобновяеми източници, в частност за конкретния жалбоподател. Според ВАС, НСП

следва да бъде изчислено индивидуално за всеки производител според специфичните му нужди.

Съгласно чл. 173, ал. 1 от АПК, след като обяви нищожността или отмени административния акт, съдът решава делото по същество, когато въпросът не е предоставен на преценката на административния орган. Извън тези случаи, както и когато актът е нищожен поради некомпетентност или естеството му не позволява решаването на въпроса по същество, съдът отменя административния акт и изпраща преписката на съответния компетентен административен орган за решаване на въпроса по същество със задължителни указания по тълкуването и прилагането на закона (чл. 173, ал. 2 от АПК).

С оглед изложеното, предвид отменителното съдебно решение, с което АССГ не е решил въпроса по същество, както и разпоредбите на АПК, КЕВР следва да се произнесе с ново решение за установяване на стойностите на НСП вместо отменената т. 2.15 от Решение № СП-1 от 31.07.2015 г., съгласно § 17 от ПЗР на ЗИД на ЗЕ (обн. ДВ, бр. 56 от 2015 г.), като съобрази мотивите на съда. Това налага анализ на фактите и обстоятелствата, релевантни към момента на приемане на Решение № СП-1 от 31.07.2015 г. на КЕВР, във връзка с фактите и обстоятелствата при приемане на относимото Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г., в това число ценообразуващите елементи на преференциалната цена.

Предвид горното и след анализ на относимите факти и обстоятелства се установи следното:

Изменението на разпоредбата на чл. 31, ал. 5, т. 1 от ЗЕВИ (обн. ДВ, бр. 56 от 2015 г., в сила от 24.07.2015 г.), създава задължение за обществения доставчик, съответно за крайните снабдители, да изкупуват произведената електрическа енергия от възобновяеми източници (ВИ) по преференциална цена, за количествата електрическа енергия до размера на НСП на електрическа енергия, въз основа на което са определени преференциални цени в съответните решения на КЕВР. За обектите по чл. 24, т. 3 от ЗЕВИ определеното НСП не се прилага (чл. 31, ал. 5, т. 1, предл. 2 от ЗЕВИ).

С § 16, т. 4 от ПЗР на ЗИД на ЗЕ (обн. ДВ, бр. 56 от 2015 г.) е регламентирана легална дефиниция на понятието „нетно специфично производство на електрическа енергия“ в § 1, т. 29 от ДР на ЗЕВИ - средногодишното производство на електрическа енергия от 1 kW инсталирана мощност съгласно решението на КЕВР за определяне на преференциални цени след приспадане на собствените нужди.

Предвид горното, до посочените изменения на ЗЕВИ с оглед на това, че задължението за изкупуване на електрическата енергия от възобновяеми източници не е било поставено в зависимост от НСП на електрическа енергия, размерът на същото не е бил изрично посочван от КЕВР в диспозитивите на съответните решения за определяне на преференциални цени на електрическата енергия, произвеждана от ВИ. Предвид изложеното, с § 17 от ПЗР на ЗИД на ЗЕ (обн. ДВ, бр. 56 от 2015 г.) е предвидено Комисията, в срок до 31.07.2015 г., в съответствие със ЗЕВИ да приеме решение, с което да установи нетното специфично производство на електрическа енергия, въз основа на което са определени преференциалните цени в съответните решения на КЕВР, приети до влизане в сила на този закон – 24.07.2015 г.

В тази връзка е постановено и Решение № СП-1 от 31.07.2015 г., с което по т. 2.15 е установено НСП на електрическа енергия, въз основа на което са определени преференциалните цени по т. 15 от Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г. на КЕВР при определената цена 485,60 лв./MWh, без ДДС, за електрически централи с фотоволтаични модули над 200 kWp, в размер на 1 188 kWh.

След отмяната на т. 2.15. от Решение № СП-1 от 31.07.2015 г., за КЕВР отново възниква задължение за установяване на стойностите на НСП. Предвид дефиницията на НСП в § 1, т. 29 от ДР на ЗЕВИ, решението за установяване на НСП има единствено констативен характер, тъй като с него се констатира стойности, заложили в предходни ценови решения на Комисията относно количеството електрическа енергия за група производители на електрическа енергия от ВИ. С решението не се определят нови

стойности на НСП към настоящия момент, а се установяват използваните през годините при определяне на цените на електрическата енергия, стойности на производителността на съответната група централи и чистото количество за продажба на произведената от съответната група производители електрическа енергия от ВИ. В този смисъл с решението за установяване на НСП се установяват факти и обстоятелства, касаещи отношения, възникнали преди датата на издаване на акта, които продължават да съществуват, с оглед сключените между крайните снабдители или обществения доставчик и производителите на енергия от ВИ дългосрочни договори за изкупуване на електрическа енергия от ВИ и факта, че цената, по която тази енергия се изкупува, не се променя за срока на договора (арг. от чл. 32, ал. 3 от ЗЕВИ). Предвид изложеното, решението, с което КЕВР установява НСП за групата производители на електрическа енергия от ВИ, се постановява еднократно и е валидно за целия период на действие на договорите, сключени между производителите на енергия от ВИ и съответните енергийни дружества.

Съгласно § 17 от ПЗР на ЗИД на ЗЕ, КЕВР следва да установи НСП съгласно начина, дефиниран в § 1, т. 29 от ДР на ЗЕВИ, т.е. Комисията не определя никакъв нов ценообразуващ елемент, а установява стойности, заложи в предходни ценови решения за определяне на преференциални цени, по които крайните снабдители и общественият доставчик изкупуват електрическа енергия, произведена от ВИ. Решението за установяване на НСП касае определената по т. 15 от Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г. на КЕВР цена, т.е. препраща към ценовото решение, в което е определена преференциалната цена на групата производители – електрически централи с фотоволтаични модули над 200 kWp, и в този смисъл няма самостоятелно значение извън посоченото ценово решение. С решението на КЕВР за установяване на НСП за тази група производители не се изменя нито един от ценообразуващите елементи на цената, която е определена от административния орган, в случая с Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г., в частта му по т. 15, и не се изменя и цената, по която се изкупува произведената от тази група производители електрическа енергия от ВИ.

Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г. на КЕВР е окончателен административен акт, с който завършва производството по определяне на преференциални цени и съдържа правните и фактическите основания за определяне на преференциалните цени, включително посочване на определените от Комисията стойности на ценообразуващите елементи на цените за различните групи производители, посочени в решението. Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г., в частта му по т. 15, е в сила, т.е. налице е стабилен законосъобразен административен акт, който е породил своите валидни правни последици, включително по отношение на ценообразуващите елементи.

С Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г. по т. 15 КЕВР е определила преференциална цена за електрически централи с фотоволтаични модули над 200 kWp в размер на 485,60 лв./MWh, без ДДС. Цената е формирана въз основа на конкретни ценообразуващи елементи, посочени в същото решение. Тези ценообразуващи елементи са изчислени чрез изчислителен ценови модел - таблица във формат Excel, отразяваща начина на образуване на цената съгласно нормите на приложимото законодателство, съставена от свързани таблици с посочени изходни данни и конкретните стойности, с формули и връзки между тях, формирали ценообразуващите елементи, въз основа на които са изчислени преференциалните цени, включително заложеното за производство количество електрическа енергия. Поради това и предвид формулите и връзките между тях в модела, промяната на който и да е конкретен изходен параметър би довела до промяна на съответния ценообразуващ елемент, съответно до различна стойност на определената преференциална цена. В този смисъл само една конкретна стойност на всеки отделен изходен параметър, както и на ценообразуващ елемент, може да формира определената от КЕВР цена с Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г., по т. 15. Например: Ако собствените нужди бъдат променени, в резултат ще се изменят заложените нетни количества електрическа енергия и съответно изчислената преференциална цена.

Поради горното и предвид факта, че това ценово решение е в сила, то всяко

преразглеждане на неговите ценообразуващи елементи и съответстващите им изходни данни съставлява преразглеждане на административния акт на Комисията, което е недопустимо.

Съгласно дефиницията по § 1, т. 29 от ДР на ЗЕВИ, КЕВР следва да установи НСП въз основа на средногодишното производство на електрическа енергия от 1 kW инсталирана мощност съгласно съответното решение за определяне на преференциални цени след приспадане на собствените нужди. В действащия ЗЕВИ към момента на приемане на Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г., а и към настоящия момент липсва законова дефиниция на понятието „средногодишно производство на електрическа енергия“.

По отношение на понятията средногодишна производителност и средногодишна продължителност на работа, е от значение, че изменението на разпоредбата на чл. 31, ал. 5, т. 1 от ЗЕВИ (обн. ДВ, бр. 109 от 2013 г., в сила от 01.01.2014 г.) е създадо задължение за обществения доставчик, съответно за крайните снабдители, да изкупуват произведената електрическа енергия от възобновяеми източници по преференциална цена, за количествата електрическа енергия до размера на определената средногодишна продължителност на работа, съгласно решението на КЕВР за определяне на цена на конкретната група производители, но законодателят не е въвел легална дефиниция на понятието „средногодишна продължителност на работа“. До влизането в сила на посочените изменения на ЗЕВИ, в диспозитива на решенията на Комисията за определяне на преференциални цени на електрическата енергия, произвеждана от ВИ, не е посочвана средногодишната продължителност на работа на инсталацията, за която се отнася съответната преференциална цена, като тя фигурира единствено като елемент при изчисляването на цената. С оглед разпоредбите на чл. 32, ал. 2 от ЗЕВИ, чл. 19а, ал. 1, т. 4, съответно чл. 19б, ал. 2, т. 2 от Наредба № 1 за регулиране на цените на електрическата енергия (НРЦЕЕ, отм.), при определянето на преференциалните цени на електрическата енергия, произведена от ВИ, се взема предвид производителността на инсталацията според вида на технологията и използваните ресурси, съответно наличния ресурс на първичния енергиен източник. С оглед изложеното, при определянето на преференциалните цени, в своите решения КЕВР е отчитала като елемент средногодишната продължителност на работа при номинално натоварване на инсталацията на съответните групи производители във връзка с останалите нормативно установени елементи на ценообразуването. Определянето на елемента средногодишна производителност на работа е във връзка с техническите и икономическите параметри, които оказват влияние при формирането на преференциалните цени на електрическата енергия. В тази връзка, при изчисляването на всички преференциални цени на електрическата енергия, произведена от ВИ, регулаторната практика на Комисията през годините е била да отчита наличния ресурс на първичния енергиен източник и съответно специфичното производство на електрическа енергия от 1 kW мощност на обекта, което обуславя определянето на средногодишната продължителност на работа в решенията за преференциални цени на електрическата енергия от ВИ въз основа на данни за пълните ефективни часове на работа на инсталацията, т.е. часовете на работа при съответната гарантирана мощност на инсталацията за отделните години на експлоатация. Количествата нетна енергия представляват произведение на средногодишната продължителност на работа и мощността на отделната централа, която е равна на номиналната през първата година и намаляваща през следващите години. Изложените по-горе аргументи се съдържат в становище относно регулаторната практика при определяне на преференциалните цени на електрическата енергия, произведена от възобновяеми източници, прието от КЕВР с решение по Протокол № 82 от 11.05.2015 г., т. 9, видно от което в решенията на КЕВР за определяне на преференциални цени на електрическата енергия, произведена от ВИ, размерът на средногодишната продължителност на работа е определен като пълни ефективни часове (часове на работа при номинална мощност).

Критериите, които се отчитат при определяне на преференциалните цени и ценообразуващите елементи са посочени в чл. 32, ал. 2 от ЗЕВИ: видът на възобновяемия

източник, видовете технологии, инсталираната мощност на обекта, мястото и начинът на монтиране на съоръженията, както и: инвестиционните разходи; нормата на възвращаемост; структурата на капитала и на инвестицията; производителността на инсталацията според вида технология и използваните ресурси; разходите, свързани с висока степен на опазване на околната среда; разходите за суровини за производство на енергия; разходите за горива за транспорта; разходите за труд и работна заплата; други експлоатационни разходи.

Всички конкретни източници на информация за определяне на стойности за ценообразуващи елементи при определяне на преференциалните цени за продажба на електрическа енергия, произведена от ФТЕЦ, включително средногодишна продължителност на работа на централите са посочени в мотивите на ценовото решение. В тази връзка по отношение на елемента „средногодишна продължителност на работа“ на ФТЕЦ, в Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г. на Комисията е посочено, че при определяне на годишната производителност на работа на централите са използвани данни от Българската академия на науките (БАН), както и отчетените средно-ефективни стойности за работа на централите в региона. В т. III. Определяне на цената на електрическата енергия произведена от ФТЕЦ от мотивната част на Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г. подробно са посочени ценообразуващите елементи, формиращи преференциалните цени на тези централи, групирани съобразно предвидените законови критерии. Полезният технико-икономически живот на активите е определен на 20 години. В решението е посочено, **че средно годишната продължителност на работа на централата е 1 250 часа годишна ангажираност 14.27 %, т.е 1250 часа/8760 часа годишно. Поради това, средногодишното брутно производство на електрическа енергия от 1 kWp инсталирана мощност е 1250 kWh.**

Видно е, че стойностите на средната годишна продължителност на работа на централите при този вид технология и първичен енергиен ресурс, са възприети от анализите, направени на работещите фотоволтаични електрически централи, както и информация и анализи, направени от БАН за средната годишна продължителност на работа. Тези стойности са определени като резултат от произведената електрическа енергия в годишен план, разделена на инсталираната мощност на ФТЕЦ. При формирането на преференциалните цени по Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г. е отчетена производствената мощност и характеристиките на централите. Нормативно регламентирано задължение е да бъде взета предвид и номиналната мощност на инсталацията, която да бъде отчетена при ценообразуването (арг. от чл. 19а, т. 4 от НРЦЕЕ, отм.). С оглед изложеното, при определянето на цените с Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г., КЕВР е отчела като основен елемент нетното специфично производство на електрическа енергия на съответните групи производители, без понятието НСП да е било легално дефинирано.

Този начин и подход на формиране на преференциалните цени може ясно да бъде проследен от предходните ценовите решения на Комисията, чрез което се потвърждава факта, че **средногодишната производителност/средногодишната продължителност на работа на централите при номинална мощност и собствените нужди** са съществували в нормативната база и съответно са били отчетени при определянето на преференциални цени през годините до и от влизане в сила на ЗЕВИ. Така например в Решение № Ц-033 от 29.12.2006 г. на КЕВР по отношение на средно годишната производителност на ФЕЦ е посочено, че: основните фактори, определящи нивото на цените на електрическата енергия, произведена от фотоволтаични модули са: а) размерът на инвестиционните разходи, включително разходите за присъединяване към съответната преносна или разпределителни мрежи; б) *средната годишна производителност*, като за повишаване на производителността е необходимо осигуряване на оптимални параметри на прогнозната годишна сумарна слънчева радиация, зависеща от местоположението за изграждане на фотоволтаичната електроцентрала; в) нивото на експлоатационните разходи; г) полезният живот на активите, необходими за производство на електрическа енергия; д) нормата на

възвръщаемост на капитала. Средната годишна производителност на фотоволтаичните модули зависи от прогнозната годишна сумарна слънчева радиация, постъпваща върху хоризонталната повърхност, като в България, тази годишна сумарна радиация е съобразена с изследванията на БАН за потенциала на слънчевата енергия. При фотоволтаичните централи номиналната мощност е изразена във Ват пик (W_p) и това е номиналната мощност на слънчевия панел, измерена при следните стандартни условия: интензитет на светлината (радиация от 1000 W/m^2); слънчев референтен спектър АМ 1,5 (с това се определя типа и цвета на светлината) и клетъчна температура при $25 \text{ }^\circ\text{C}$ (важна за ефективността на слънчевия панел). За определянето на цената в Решение № Ц-04 от 30.03.2009 г. на КЕВР е взето предвид намаляването на производителността вследствие на стареенето на технологията за период от 20 години с по 1% годишно, считано от четвъртата година. Видно от Решение № Ц-28 от 29.08.2012 г. на КЕВР, по отношение на средногодишната производителност на работа на централите, при определяне на цената е използвана средна годишната производителност на работа на ФТЕЦ, изчислена на основата на осреднени стойности за страната, като във връзка с писмо с вх. № Е-04-00-414 от 08.08.2012 г. е постъпило становище от Българска фотоволтаична асоциация за промяна на използвания термин, характеризиращ работата на централите, Комисията е посочила, че понятията са идентични.

Може да се обобщи, че годишното брутно производство за групата централи е изчислено при отчитане на средната инсталирана мощност и коефициента на ангажираност на централата. Размерът на пълните ефективни работни часове за година на работа на централата със съответната технология се посочват от фирмата производител на съответната технология или са взети от официални източници и отразяващи международния опит, както и придобития и изграден опит в страната (чл. 21, ал. 2 от НРЦЕЕ, отм.).

По отношение на размера собствени нужди следва да се има предвид, че действащите към момента на приемане на Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г. разпоредби на чл. 32, ал. 2 от ЗЕВИ, във връзка с НРЦЕЕ (отм.), не са регламентирали изискване за отделно, самостоятелно посочване в ценовото решение на количеството електрическа енергия за собствени нужди, извън нормативно регламентирани ценообразуващи елементи, какъвто е и производителността на инсталацията според вида технология и използваните ресурси. Както бе посочено по-горе, количеството енергия за собствени нужди представлява част от средногодишното произведено количество електрическа енергия от 1 kW инсталирана мощност, поради което по същността си е заложено и се съдържа в него, респективно е взето предвид в ценообразуващите елементи на цената и съответно е отразено в определената преференциална цена. В изпълнение на законите си правомощия КЕВР определя преференциални цени на електрическата енергия, произведена от ВИ по групи производители съобразно съответните нормативноустановени критерии, но не определя индивидуално приложима цена за конкретен производител. В тази връзка размерът на собствените нужди като част от средногодишното производство на електрическа енергия, не отчита индивидуалните собствени нужди на отделни производители на електрическа енергия от ВИ, които попадат в съответната група и спрямо които се прилага определената за тази група преференциална цена. Следователно КЕВР няма право да извършва индивидуален анализ, респективно да определя индивидуален размер на собствени нужди за отделен производител и неговия индивидуален производствен процес. По този начин се гарантира и равнопоставеност между производителите от съответна група по съответното ценово решение на КЕВР за определяне на преференциални цени.

Следва също да се има предвид, че в действащото законодателство към приемане на Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г., а и към момента липсва изискване, определена методика или начин за определяне на стойността на собствените нужди, залегнали в решенията на КЕВР за определяне на преференциални цени на електрическата енергия от ВИ. В този смисъл въпросът е от преценката и в рамките на оперативната самостоятелност

на Комисията при отчитане вида на възобновяемия източник, вида технология, производителността на инсталацията според вида технология и използваните ресурси и други според чл. 32, ал. 2 от ЗЕВИ. Предвид изложеното, точният процент и/или съответно количеството електрическа енергия за собствени нужди, не е предмет на изрично посочване в ценовите решения за определяне на преференциални цени, но същите са вземани предвид.

Според § 1, т. 6 от ДР на ЗЕВИ, енергия за собствени нужди е количеството енергия, консумирана при работата на съоръженията и инсталациите, чрез които се осъществява производството на енергия от ВИ. Следователно всеки обект за производство на електрическа енергия от ВИ има собствени нужди, които са част от производствения процес на електрическа енергия. Енергията за собствени нужди, която се консумира при работата на съоръженията и е необходима за тяхната работа, не следва да се закупува от крайните снабдители и обществения доставчик, а да се произвежда при работен режим на тези съоръжения и инсталации, т.е. производителите използват за захранване на съоръженията и инсталациите на централите си произведената от тях електрическа енергия.

Енергията за собствени нужди за съответната група централи представлява количествата енергия за покриване на технологичните нужди за централите и е заложена като % (процент) от брутно производство на електрическа енергия от различните видове централи - фотоволтаични, вятърни, водоелектрически и от биомаса. Процентът собствени нужди е приложим спрямо съответната група производители и се определя въз основа на данните, които КЕВР събира служебно във връзка с изчисляване на инвестиционните и експлоатационни разходи на централите съобразно вида на технологията и нейните специфични технически показатели, при определяне на преференциалните цени през годините. Следователно, при отчитане на размера на собствените нужди Комисията е взела предвид не само данни за средногодишната продължителност на работа от БАН, при използване на средни стойности за страната, а и съответните технически стандарти. Единият от компонентите на НСП - средногодишното производство на електрическа енергия от 1 kW инсталирана мощност, се съдържа в съответните решения на КЕВР за определяне на преференциални цени, а другият компонент – енергията за собствени нужди, представлява част от това производство, поради което по същността си се съдържа в него. В този смисъл данни за този компонент също се извличат от ценовите решения и съответните ценообразуващи елементи на определената преференциална цена за закупуване на електрическа енергия от ВИ, по групи производители.

Собствените нужди на групата производители на електрическа енергия по т. 15 от Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г. са заложени при определяне на преференциалната цена за тази група производители като 5 % от средногодишното количество произвеждана електрическа енергия от тези централи, която КЕВР е преценила, че е необходима при работата на този вид централи за захранване на съоръженията и инсталациите им. Собствените нужди са част от количествата електрическа енергия, произведена при посочената в Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г. средногодишна продължителност на работа, съответно производителност на този вид централи. Този размер на собствените нужди е в съответствие с предвидената в ценовото решение за ФтЕЦ 14,27% годишна ангажираност на работа и специфичните особености по отношение на режима на работа и часовата натовареност през годината за такъв тип централи, предвид основния фактор в сектора – характер на природния ресурс. Специфичният климат и климатични особености в България през годината формират рамката по отношение на работата на ФтЕЦ в България, с която всеки инвеститор е запознат при инвестиране и изграждане на съоръжения от такъв тип. В същото време нивото на собствените нужди на групата централи в конкретния случай се определя за определена мощност 1 MW в рамките на групата фотоволтаични електрически централи с инсталирана мощност над 200 KWp. В този смисъл определените 5% собствени нужди от годишното брутно производство 1 250

MWh, или 62,50 MWh е технически параметър, пряко свързан с определената цена и представлява референтна стойност за конкретните инсталации.

Прегледът на техническите и икономическите параметри при определянето на цената на електрическата енергия за горепосочената група централи съгласно т. 15 от Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г. са представени в следната таблица:

№	Показатели	Мярка	През първата година – 2011 г.	общо за периода на изкупуване
1	НЕТНА ЕЛЕКТРИЧЕСКА ЕНЕРГИЯ	MWh	1187,50	22026,49
2	ОБЩО РАЗХОДИ	хил.лв.	274,67	5623,19
	за експлоатационни	хил.лв.	30,19	733,61
	за амортизации	хил.лв.	244,48	4889,58
3	ВЪЗВРЪЩАЕМОСТ	хил.лв.	418,40	4188,84
4	НЕОБХОДИМИ ГОДИШНИ ПРИХОДИ	хил.лв.	693,07	9812,03
5	NPV НА КОЛИЧЕСТВАТА	9,00%	1187,50	11244,08
6	NPV НА ПРИХОДИТЕ		693,07	5460,09
	NPV на експлоатационните разходи		30,19	345,50
	NPV на амортизацията		244,48	2432,59
	NPV на възвръщаемостта		418,40	2682,00
7	ЦЕНА	лв./MWh	485,60	485,60

Видно от горното, преференциалната цена за електрически централи с фотоволтаични модули над 200 kWp, е формирана при размер на необходимите годишни приходи, който покрива всички разходи, необходими за производството на заложените количества нетна електрическа енергия, които от своя страна представляват произведение на пълните ефективни часове на работа и мощността на съответната централа, с приспаднати собствените нужди.

Нетното специфично производство е установено въз основа на параметрите за първата година от периода на изкупуване и отразява нетната електрическа енергия в размер на 1187,50 MWh след приспаднати собствени нужди в размер на 5% или 62,50 MWh, без отчитане деградацията на соларните панели през годините. Общо за периода на изкупуване на електрическа енергия, количествата електрическа енергия са в размер на 22 026,49 MWh, като отразяват деградацията на соларните панели. Предвид това преференциалната цена в размер на 485,60 лв./MWh е формирана като резултат от дисконтираните необходими годишни приходи в размер на 5 460,09 хил. лв., разделени на дисконтираното нетно количество електрическа енергия за целия период на задължително изкупуване, в размер на 11 244,08 MWh, изчислени при дисконтов фактор, равен на нормата на възвръщаемост (НВ) $i = 9,00\%$.

Въз основа на горното и при прилагане на начина за установяване на НСП по § 1, т. 29 от ДР на ЗЕВИ, НСП по т. 15 от Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г. на КЕВР, за електрически централи с фотоволтаични модули над 200 kWp в размер на 1 188 kWh, при определена преференциална цена в размер на 485,60 лв./MWh, без ДДС, се изчислява, както следва:

- **1 MWp** - инсталирана мощност на фотоволтаична централа, намираща се в групата над 200 kWp;
- **1 250 часа** - продължителност от време на номинална работа на инсталацията;
- **14,27%** = 1 250 часа/8 760 часа- коефициент на ангажираност;
- **1 250 MWh = 1*8 760*14,27%** – брутно произведена електрическа енергия за година - Ебр;
- **5%** - електрическа енергия за собствени нужди за година;

- **62,50 MWh = 1 250 MWh *5%** - електрическа енергия за собствени нужди за година;
- **1 187,50 MWh = 1 250 MWh - 62,50 MWh** - нетна електрическа енергия за година;
- **1 187,50 kWh = 1 187,50 MWh /1 MWp** - нетно специфично производство.

В тази връзка и след преглед на ценообразуващите елементи, въз основа на които е определена преференциална цена за електрически централи с фотоволтаични модули над 200 kW по т. 15 от Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г. на КЕВР – 485,60 лв./MWh, без ДДС, КЕВР установи нетно специфично производство на електрическа енергия в размер на 1 188 kWh (1 187,50 kWh), при средногодишна производителност на работа 1 250 MWh при номинална мощност и след приспадане на собствени нужди в размер на 5,0% или 62,5 MWh.

Горното се потвърждава от ценообразуващите елементи и съответните им изходни данни, които по аргументите, изложени по-горе, са с единствени конкретни стойности, които се онагледяват от изчислителния ценови модел по т. 15 от Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г. Преференциалната цена от 485,60 лв./MWh, без ДДС е определена за инсталирана мощност 1 MWp, при средногодишна продължителност на работа в размер 1 250 часа, годишна ангажираност 14,27%, при размер собствени нужди – 5% или 62,5 MWh от брутното годишно производство 1 250 MWh.

Установеното нетно специфично количество електрическа енергия, т.е нетното производство от 1 kWp инсталирана мощност в размер на 1 188 kWh, е взето предвид при определяне на преференциалната цена по т. 15 на Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г., която покрива разходите за изграждането и оперирането на централите с тази технология и осигурява заложената в решението възвръщаемост. Стойността на НСП позволява на съответния производител от тази група производители на електрическа енергия от ВИ да формира такъв размер необходими годишни приходи, при който да се обезпечат всички разходи, нужни за покриване на произведените количества нетна електрическа енергия, които от своя страна представляват произведение на пълните ефективни часове на работа и мощността на съответната централа, с приспаднати собствените нужди.

Установеният размер на НСП на база на определената преференциална цена по т. 15 от Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г. не променя, нито намалява утвърдените с ценовото решение приходи, необходими на съответното енергийното дружество, попадащо в тази група производители, за покриване на разходите му, включително инвестиционните, както и за осигуряване на нормата на възвръщаемост, определена в ценовото решение на Комисията. При реалното прилагане на определените от Комисията преференциални цени всеки инвеститор има възможност да постигне различна доходност в зависимост от индивидуалното управление на инвестиционния проект.

Изказвания по т.3.:

Докладва А. Иванова. По отношение на Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г. в частта по т. 15 – за електрически централи с фотоволтаични модули над 200 kWp. Параметрите, на които е обърнато внимание са същите – размер на собствените нужди, наличие на ценови модел и средна годишна производителност. Нетното специфично производство е изчислено в размер на 1188 kWh - при средна годишна производителност на работа в размер на 1250 МВтч, при номинална мощност и след приспадане на собствените нужди в размер на 5%. А. Иванова прочете диспозитива на проекта на решение:

Предвид гореизложеното и на основание § 17 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за енергетиката, във връзка с чл. 31, ал. 5, т. 1 от Закона за енергията от възобновяеми източници и § 1, т. 29 от Допълнителните разпоредби на Закона за енергията от възобновяеми източници, и чл. 173, ал. 2 от Административнопроцесуалния кодекс, във връзка с Решение № 4923 от 20.07.2017 г. на Административен съд София-град по адм. дело № 3249 по описа за 2016 г.,

оставено в сила с Решение № 14955 от 04.12.2018 г. на Върховния административен съд по адм. дело № 10758 по описа за 2017 г.

КОМИСИЯТА ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

РЕШИ:

Установява нетно специфично производство на електрическа енергия в размер на 1 188 kWh, въз основа на което е определена преференциална цена 485.60 лв./MWh в Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г. на КЕВР, по т. 15 за електрически централи с фотоволтаични модули над 200 kW.

А. Иванова обърна внимание, че е допусната същата техническа грешка, както и при предходната точка от дневния ред, която ще бъде коригирана.

И. Иванов обърна внимание, че в диспозитива на решението е редно да се запише 200 kWp. Това също трябва да бъде допълнено.

От страна на членовете на Комисията нямаше други въпроси и коментари по доклада и проекта на решение.

Предвид гореизложеното и на основание § 17 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за енергетиката (обн. ДВ, бр. 56 от 2015 г.), във връзка с чл. 31, ал. 5, т. 1 от Закона за енергията от възобновяеми източници и § 1, т. 29 от Допълнителните разпоредби на Закона за енергията от възобновяеми източници, и чл. 173, ал. 2 от Административнопроцесуалния кодекс, във връзка с Решение № 4923 от 20.07.2017 г. на Административен съд София-град по адм. дело № 3249 по описа за 2016 г., оставено в сила с Решение № 14955 от 04.12.2018 г. на Върховния административен съд по адм. дело № 10758 по описа за 2017 г.

КОМИСИЯТА ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

РЕШИ:

Установява, считано от 31.07.2015 г., нетно специфично производство на електрическа енергия в размер на 1 188 kWh, въз основа на което е определена преференциална цена 485.60 лв./MWh в Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г. на КЕВР, по т. 15 за електрически централи с фотоволтаични модули над 200 kWp.

В заседанието по **точка трета** участват председателят Иван Н. Иванов и членовете на Комисията Светла Тодорова, Ремзи Осман, Александър Йорданов, Владко Владимиров, Георги Златев, Евгения Харитонова, Димитър Кочков, Пенка Трендафилова.

Решението е взето с **девет гласа „за“** (Иван Н. Иванов - за, Светла Тодорова – за, Ремзи Осман – за, Александър Йорданов - за, Владко Владимиров - за, Георги Златев – за, Евгения Харитонова – за, Димитър Кочков - за и Пенка Трендафилова – за), от които **четири гласа** (Александър Йорданов, Владко Владимиров, Георги Златев, Евгения Харитонова) на членовете на Комисията със стаж в енергетиката.

По т.4. Комисията, след като разгледа **фактите и обстоятелствата във връзка с Решение № 4230 от 21.06.2018 г. на Административен съд София-град по адм. дело № 3252 по описа за 2016 г., оставено в сила с Решение № 163 от 07.01.2019 г. на Върховния административен съд по адм. дело № 10332 по описа за 2018 г., установи следното:**

С Решение № СП-1 от 31.07.2015 г., на основание § 17 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за енергетиката (ЗИД на ЗЕ, обн. ДВ, бр. 56 от 2015 г.) Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията), е установила нетното специфично производство (НСП) на електрическа енергия, въз основа на което са определени преференциалните цени в съответните решения на КЕВР, приети до влизане в сила на ЗИД на ЗЕ.

„Соларен парк Хаджидимово 1“ ЕООД, „Соларен парк Хаджидимово 2“ ЕООД, „Солар-плана“ ЕООД, „Кадийца“ ЕООД, „Геовид“ ЕООД, „Солар Ел систем“ ЕАД, „Балкан Фриго“ ЕООД, „Ханово 2 Солар“ ЕООД, „Каравелово Солар“ ЕООД, „Кукорево 1 Солар“ ЕООД, „Меден кладенец 1“ ЕООД, „Ник Енерджи“ ЕООД и „Пи Ви Инвест БГ“ ЕООД са обжалвали Решение № СП-1 от 31.07.2015 г., в частта му по т. 2.15, с която е установено нетното специфично производство на електрическа енергия, въз основа на което са определени преференциалните цени в т. 15 от Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г. на КЕВР, в размер на 1 188 kWh, при определена преференциална цена в размер на 485,60 лв./MWh, без ДДС, за електрически централи с фотоволтаични модули над 200 kWp, както и в частта му по т. 4.13, с която е установено нетното специфично производство на електрическа енергия, въз основа на което са определени преференциалните цени в т. 15 от Решение № Ц-018 от 28.06.2012 г. на КЕВР, в размер на 1 188 kWh, при определена цена в размер на 237,05 лв./MWh, без ДДС, за фотоволтаични електрически централи (ФтЕЦ) с инсталирана мощност над 200 kWp до 10 000 kWp.

Във връзка с подадената жалба е образувано адм. дело № 3252 по описа за 2016 г. на Административен съд София-град (АССГ), по което е постановено Решение № 4230 от 21.06.2018 г. за отмяна на Решение № СП-1 от 31.07.2015 г. на КЕВР, в частта му по т. 4.13, в която е определено нетното специфично производство на електрическа енергия, въз основа на което са определени преференциалните цени в Решение № Ц-018 от 28.06.2012 г. на КЕВР в размер на 1 188 kWh, при определената цена - 237.05 лв./MWh, без ДДС, за фотоволтаични електрически централи с инсталирана мощност над 200 kW до 10 000 kW, по жалба на „Ник Енерджи“ ЕООД и „Пи Ви Инвест БГ“ ЕООД.

Решението на АССГ е обжалвано с касационна жалба пред Върховния административен съд (ВАС), въз основа на което е образувано адм. дело № 10332 по описа за 2018 г. С Решение № 163 от 07.01.2019 г. на ВАС, Четвърто отделение е оставено в сила Решение № 4230 от 21.06.2018 г. на АССГ по адм. дело № 3252 от 2016 г.

В мотивите на своето решение АССГ е установил, че оспореният акт - Решение № СП-1 от 31.07.2015 г., в частта му по т. 4.13, е издаден от компетентен орган. Предвид разпоредбата на § 17 от ПЗР на ЗИД на ЗЕ на КЕВР да приеме решение, с което да установи нетното специфично производство (НСП) на електрическа енергия, въз основа на което са определени преференциалните цени в съответните решения на Комисията, приети до влизането в сила на този закон. Следователно компетентността за издаване на акта произтича пряко от законова правна норма. АССГ е направил извода, че процесното решение е прието в съответствие с изискванията на чл. 13, ал. 7, във връзка с ал. 5 от Закона за енергетиката (ЗЕ).

АССГ е приел, че решението е незаконосъобразно поради неспазване на установената форма и допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила, които представляват отменителни основания по чл. 146, т. 2 и т. 3 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК). В тази връзка в мотивите си АССГ посочва, че административният акт следва да съдържа мотиви – фактическите и правни основания за издаването му съгласно изискването на чл. 59, ал. 2, т. 4 от АПК. В конкретния случай в акта липсват фактически основания, въз основа на които да може да се установи по какъв начин е определен размерът на НСП на електрическа енергия по т. 4.13 от решението.

Според АССГ, логическият анализ и тълкуването на разпоредбите на чл. 31, ал. 5, т. 1 от Закона за енергията от възобновяеми източници (ЗЕВИ), § 17 от ЗИД на ЗЕ и § 1, т. 29 от Допълнителните разпоредби (ДР) на ЗЕВИ сочат, че размерът на НСП на електрическа

енергия следва да се установи от КЕВР въз основа на данните за средногодишното производство на електрическа енергия от 1 kW инсталирана мощност, които са послужили за определяне на съответните преференциални цени съгласно решението на КЕВР след приспадане на собствените нужди. В тази връзка АССГ посочва, че нито в оспореното решение, нито в доклад с вх. № Е-Дк-246 от 30.07.2015 г. от дирекция „Електроенергетика и Топлоенергетика“ и дирекция „Правна“, нито в Решение № Ц-018 от 28.06.2012 г. на КЕВР, по т. 15, се посочва какво е средногодишното производство на електрическа енергия от 1 kW инсталирана мощност, както и в какъв размер са собствените нужди.

АССГ е установил, че по делото липсват фактически данни и доказателства относно размера на НСП на електрическа енергия, въз основа на който са определени преференциалните цени съгласно Решение № Ц-018 от 28.06.2012 г. на КЕВР, както и относно обстоятелството дали в Решение № СП-1 от 31.07.2015 г. този размер е установен по начина, посочен в § 1, т. 29 от ДР на ЗЕВИ. Според АССГ, на практика оспореното Решение № СП-1 от 31.07.2015 г. е изцяло лишено от обосновка за това как и по какъв начин, въз основа на кои конкретни данни е установен с него размерът на НСП по т. 4.13, каквито мотиви липсват и в доклада и не могат да се изведат и от Решение № Ц-018 от 28.06.2012 г. на КЕВР. Видно от същото, в него е посочена средногодишната продължителност на работа на централата – 1250 часа годишна ангажираност – 14,27%. В тази връзка АССГ посочва, че дори и да се приеме, че Комисията не провежда разлика между понятията „средногодишна производителност на работа“ и „средногодишна продължителност на работа“ на фотоволтаичните електрически централи (ФТЕЦ) и че двете понятия са идентични, поради което именно данните за средногодишната продължителност на работа на централите, посочени в Решение № Ц-018 от 28.06.2012г. на КЕВР, са послужили за установяване на конкретния размер на НСП в процесното решение, остава напълно неясно дали и как са определени собствените нужди на електрическа енергия, които би следвало да се приспаднат от средногодишното производство на електрическа енергия, съгласно формулата по § 1, т. 29 от ДР на ЗЕВИ. АССГ е установил, че собствените нужди не са отразени като стойност, число и размер в Решение № Ц-018 от 28.06.2012 г. и в Решение № СП-1 от 31.07.2015 г., като не е посочена методика за определянето им.

На следващо място АССГ излага, че в случая данни за размера и начина, по който са изчислени собствените нужди на ФТЕЦ не могат да се извлекат и от другите документи по преписката. Съдът не е кредитирал като доказателство в тази насока представените справки към Решение № Ц-018 от 28.06.2012 г., тъй като няма данни от кого, по какъв повод и кога са изготвени справките. В тази връзка АССГ е посочил, че Решение № Ц-018 от 28.06.2012 г. и Решение № СП-1 от 31.07.2015 г. не реферират и не се позовават на т.нар. финансов модел, както и че няма данни и доказателства, че финансовият модел съставлява част от административната преписка по издаване на процесното решение, а и на решението за определяне на преференциалните цени. В допълнение, съдът сочи, че няма доказателства, че съществува такъв финансов модел като документ и че същият е послужил при издаването на Решение № Ц-018 от 28.06.2012 г., съответно на Решение № СП-1 от 31.07.2015 г. на КЕВР. АССГ е направил извод, че не са налице основания да се приеме, че данните в представените справки, съдържащи стойности на електрическата енергия за собствени нужди в MWh и като процент, са събрани, изчислени и използвани в хода на административните производства по издаването на Решение № Ц-018 от 28.06.2012 г. или на Решение № СП-1 от 31.07.2015 г., поради което и те не могат да заместят липсата на фактически основания в оспорения акт и да се считат за мотиви, съдържащи се в друг документ, изходящ от административния орган. С оглед липсата на доказателства за размера на собствените нужди на електрическа енергия, въз основа на който КЕВР е определила преференциалната цена и как същият е установен, според АССГ е невъзможно да се установи по какъв начин в оспореното решение КЕВР е достигнала до посочения размер на НСП в т. 4.13 от Решение № СП-1 от 31.07.2015 г. Предвид изложеното, съдът е преценил, че не може да бъде извършена проверка за спазване на

изискванията на закона относно начина на определяне на НСП съобразно формулата, предвидена § 1, т. 29 от ДР на ЗЕВИ.

Отделно от горното, АССГ посочва, че установеният от КЕВР размер на НСП по т. 4.13 от Решение № СП-1 от 31.07.2015 г. се различава от предложения в доклада от дирекция „Електроенергетика и Топлоенергетика“ и дирекция „Правна“. В тази връзка АССГ е заключил, че не е спазено нормативното изискване на чл. 36, ал. 4 от Правилника за дейността на КЕВР и на нейната администрация, според който, когато Комисията приеме решение, различно от предложени проект, мотивите към него се изготвят в 3-дневен срок от провеждане на заседанието. В протокола от заседанието, на което е прието процесното решение, също не се съдържат данни, които да обосновават необходимостта от установяване на друг, различен от предложени в доклада размер на НСП по т. 4.13, както и начина, по който Комисията го е определила. АССГ е отчел обстоятелството, че приетият с Решение № СП-1 от 31.07.2015 г., по т. 4.13 размер на НСП е в по-висок от предложени и в този смисъл се явява по-благоприятен за лицата, тъй като води до по-високо количество на изкупуваната по преференциални цени електрическа енергия, но това според съда не изключва приложимостта на чл. 36, ал. 4 от цитирания правилник, нито може да отмени общото изискване за излагане на фактите, обстоятелствата и съображенията, мотивирали административния орган да вземе решение с такова съдържание.

Поради всичко гореизложено АССГ е приел, че Решение № СП-1 от 31.07.2015 г. в оспорената му част по т. 4.13, е немотивирано, което представлява неспазване изискванията на чл. 59, ал. 2, т. 4 от АПК и съществено нарушение на административнопроизводствените правила, тъй като ограничава правото на защита на засегнатите от него лица и пречатства съдебния контрол върху неговата материална законосъобразност. Това според съда налага отмяна на решението в оспорената част поради наличието на отменителните основания по чл. 146, т. 2 и т. 3 от АПК.

Решение № 4230 от 21.06.2018 г. на АССГ е потвърдено с Решение № 163 от 07.01.2019 г. на ВАС, Четвърто отделение, с което ВАС е възприел изцяло мотивите в първоинстанционното решение. ВАС посочва също, че не е ясно как и по какъв начин е било установено по размер нетното специфично производство предвид факта, че то се определя по два елемента: средногодишното производство на електрическа енергия и след приспадане на собствените нужди. В тази връзка ВАС е направил извод, че първият елемент е определен с ценовото решение на КЕВР, но няма конкретни данни за начина на определяне на собствените нужди на отделните производители на енергия от възобновяеми източници, в частност за конкретния жалбоподател. Според ВАС, НСП следва да бъде изчислено индивидуално за всеки производител според специфичните му нужди.

Съгласно чл. 173, ал. 1 от АПК, след като обяви нищожността или отмени административния акт, съдът решава делото по същество, когато въпросът не е предоставен на преценката на административния орган. Извън тези случаи, както и когато актът е нищожен поради некомпетентност или естеството му не позволява решаването на въпроса по същество, съдът отменя административния акт и изпраща преписката на съответния компетентен административен орган за решаване на въпроса по същество със задължителни указания по тълкуването и прилагането на закона (чл. 173, ал. 2 от АПК).

С оглед изложеното, предвид отменителното съдебно решение, с което АССГ не е решил въпроса по същество, както и разпоредбите на АПК, КЕВР следва да се произнесе с ново решение за установяване на стойностите на НСП вместо отменената т. 4.13 от Решение № СП-1 от 31.07.2015 г., съгласно § 17 от ПЗР на ЗИД на ЗЕ (обн. ДВ, бр. 56 от 2015 г.), като съобрази мотивите на съда. Това налага анализ на фактите и обстоятелствата, релевантни към момента на приемане на Решение № СП-1 от 31.07.2015 г. на КЕВР, във връзка с фактите и обстоятелствата при приемане на относимото Решение № Ц-018 от 28.06.2012 г., в това число ценообразуващите елементи на преференциалната цена.

Предвид горното и след анализ на относимите факти и обстоятелства се установи следното:

Изменението на разпоредбата на чл. 31, ал. 5, т. 1 от ЗЕВИ (обн. ДВ, бр. 56 от 2015 г., в сила от 24.07.2015 г.), създава задължение за обществения доставчик, съответно за крайните снабдители, да изкупуват произведената електрическа енергия от възобновяеми източници (ВИ) по преференциална цена, за количествата електрическа енергия до размера на НСП на електрическа енергия, въз основа на което са определени преференциални цени в съответните решения на КЕВР. За обектите по чл. 24, т. 3 от ЗЕВИ определеното НСП не се прилага (чл. 31, ал. 5, т. 1, предл. 2 от ЗЕВИ).

С § 16, т. 4 от ПЗР на ЗИД на ЗЕ (обн. ДВ, бр. 56 от 2015 г.) е регламентирана легална дефиниция на понятието „нетно специфично производство на електрическа енергия“ в § 1, т. 29 от ДР на ЗЕВИ - средногодишното производство на електрическа енергия от 1 kW инсталирана мощност съгласно решението на КЕВР за определяне на преференциални цени след приспадане на собствените нужди.

Предвид горното, до посочените изменения на ЗЕВИ с оглед на това, че задължението за изкупуване на електрическата енергия от възобновяеми източници не е било поставено в зависимост от НСП на електрическа енергия, размерът на същото не е бил изрично посочван от КЕВР в диспозитивите на съответните решения за определяне на преференциални цени на електрическата енергия, произвеждана от ВИ. Предвид изложеното, с § 17 от ПЗР на ЗИД на ЗЕ (обн. ДВ, бр. 56 от 2015 г.) е предвидено Комисията, в срок до 31.07.2015 г., в съответствие със ЗЕВИ да приеме решение, с което да установи нетното специфично производство на електрическа енергия, въз основа на което са определени преференциалните цени в съответните решения на КЕВР, приети до влизане в сила на този закон – 24.07.2015 г.

В тази връзка е постановено и Решение № СП-1 от 31.07.2015 г., с което по т. 4.13 е установено НСП на електрическа енергия, въз основа на което са определени преференциалните цени по т. 15 от Решение № Ц-018 от 28.06.2012 г. на КЕВР при определената цена 237,05 лв./MWh, без ДДС, за фотоволтаични електрически централи с инсталирана мощност над 200 kWp до 10 000 kWp, в размер на 1 188 kWh.

След отмяната на т. 4.13 от Решение № СП-1 от 31.07.2015 г., за КЕВР отново възниква задължение за установяване на стойностите на НСП. Предвид дефиницията на НСП в § 1, т. 29 от ДР на ЗЕВИ, решението за установяване на НСП има единствено констативен характер, тъй като с него се констатират стойности, заложи в предходни ценови решения на Комисията относно количеството електрическа енергия за група производители на електрическа енергия от ВИ. С решението не се определят нови стойности на НСП към настоящия момент, а се установяват използваните през годините при определяне на цените на електрическата енергия, стойности на производителността на съответната група централи и чистото количество за продажба на произведената от съответната група производители електрическа енергия от ВИ. В този смисъл с решението за установяване на НСП се установяват факти и обстоятелства, касаещи отношения, възникнали преди датата на издаване на акта, които продължават да съществуват, с оглед сключените между крайните снабдители или обществения доставчик и производителите на енергия от ВИ дългосрочни договори за изкупуване на електрическа енергия от ВИ и факта, че цената, по която тази енергия се изкупува, не се променя за срока на договора (арг. от чл. 32, ал. 3 от ЗЕВИ). Предвид изложеното, решението, с което КЕВР установява НСП за групата производители на електрическа енергия от ВИ, се постановява еднократно и е валидно за целия период на действие на договорите, сключени между производителите на енергия от ВИ и съответните енергийни дружества.

Съгласно § 17 от ПЗР на ЗИД на ЗЕ, КЕВР следва да установи НСП съгласно начина, дефиниран в § 1, т. 29 от ДР на ЗЕВИ, т.е. Комисията не определя някакъв нов ценообразуващ елемент, а установява стойности, заложи в предходни ценови решения за определяне на преференциални цени, по които крайните снабдители и общественият доставчик изкупуват електрическа енергия, произведена от ВИ. Решението за

установяване на НСП касае определената по т. 15 от Решение № Ц-018 от 28.06.2012 г. на КЕВР цена, т.е. препраща към ценовото решение, в което е определена преференциалната цена на групата производители - ФЕЦ с инсталирана мощност над 200 kWp до 10 000 kWp, и в този смисъл няма самостоятелно значение извън посоченото ценово решение. С решението на КЕВР за установяване на НСП за тази група производители не се изменя нито един от ценообразуващите елементи на цената, която е определена от административния орган, в случая с Решение № Ц-018 от 28.06.2012 г., в частта му по т. 15, и не се изменя и цената, по която се изкупува произведената от тази група производители електрическа енергия от ВИ.

Решение № Ц-018 от 28.06.2012 г. на КЕВР е окончателен административен акт, с който завършва производството по определяне на преференциални цени и съдържа правните и фактическите основания за определяне на преференциалните цени, включително посочване на определените от Комисията стойности на ценообразуващите елементи на цените за различните групи производители, посочени в решението. Решение № Ц-018 от 28.06.2012 г., в частта му по т. 15, е в сила, т.е. налице е стабилен законосъобразен административен акт, който е породил своите валидни правни последици, включително по отношение на ценообразуващите елементи.

С Решение № Ц-018 от 28.06.2012 г. по т. 15 КЕВР е определила преференциална цена за фотоволтаични електрически централи (ФЕЦ) с инсталирана мощност над 200 kWp до 10 000 kWp в размер на 237,05 лв./MWh, без ДДС. Цената е формирана въз основа на конкретни ценообразуващи елементи, посочени в същото решение. Тези ценообразуващи елементи са изчислени чрез изчислителен ценови модел - таблица във формат Excel, отразяваща начина на образуване на цената съгласно нормите на приложимото законодателство, съставена от свързани таблици с посочени изходни данни и конкретните стойности, с формули и връзки между тях, формирали ценообразуващите елементи, въз основа на които са изчислени преференциалните цени, включително заложеното за производство количество електрическа енергия. Поради това и предвид формулите и връзките между тях в модела, промяната на който и да е конкретен изходен параметър би довела до промяна на съответния ценообразуващ елемент, съответно до различна стойност на определената преференциална цена. В този смисъл само една конкретна стойност на всеки отделен изходен параметър, както и на ценообразуващ елемент, може да формира определената от КЕВР цена с Решение № Ц-018 от 28.06.2012 г., по т. 15. Например: Ако собствените нужди бъдат променени, в резултат ще се изменят заложените нетни количества електрическа енергия и съответно изчислената преференциална цена.

Поради горното и предвид факта, че това ценово решение е в сила, то всяко преразглеждане на неговите ценообразуващи елементи и съответстващите им изходни данни съставлява преразглеждане на административния акт на Комисията, което е недопустимо.

Съгласно дефиницията по § 1, т. 29 от ДР на ЗЕВИ, КЕВР следва да установи НСП въз основа на средногодишното производство на електрическа енергия от 1 kW инсталирана мощност съгласно съответното решение за определяне на преференциални цени след приспадане на собствените нужди. Следва да се има предвид, че в действащия ЗЕВИ към момента на приемане на Решение № Ц-018 от 28.06.2012 г., а и към настоящия момент липсва законова дефиниция на понятието „средногодишно производство на електрическа енергия“.

По отношение на понятията средногодишна производителност и средногодишна продължителност на работа, следва да се има предвид, че изменението на разпоредбата на чл. 31, ал. 5, т. 1 от ЗЕВИ (обн. ДВ, бр. 109 от 2013 г., в сила от 01.01.2014 г.) е създадо задължение за обществения доставчик, съответно за крайните снабдители, да изкупуват произведената електрическа енергия от възобновяеми източници по преференциална цена, за количествата електрическа енергия до размера на определената средногодишна продължителност на работа, съгласно решението на КЕВР за определяне на цена на

конкретната група производители, но законодателят не е въвел легална дефиниция на понятието „средногодишна продължителност на работа“. До влизането в сила на посочените изменения на ЗЕВИ, в диспозитива на решенията на Комисията за определяне на преференциални цени на електрическата енергия, произвеждана от ВИ, не е посочвана средногодишната продължителност на работа на инсталацията, за която се отнася съответната преференциална цена, като тя фигурира единствено като елемент при изчисляването на цената. С оглед разпоредбите на чл. 32, ал. 2 от ЗЕВИ, чл. 19а, ал. 1, т. 4, съответно чл. 19б, ал. 2, т. 2 от Наредба № 1 за регулиране на цените на електрическата енергия (НРЦЕЕ, отм.), при определянето на преференциалните цени на електрическата енергия, произведена от ВИ, се взема предвид производителността на инсталацията според вида на технологията и използваните ресурси, съответно наличния ресурс на първичния енергиен източник. С оглед изложеното, при определянето на преференциалните цени, в своите решения КЕВР е отчитала като елемент средногодишната продължителност на работа при номинално натоварване на инсталацията на съответните групи производители във връзка с останалите нормативно установени елементи на ценообразуването. Определянето на елемента средногодишна производителност на работа е във връзка с техническите и икономическите параметри, които оказват влияние при формирането на преференциалните цени на електрическата енергия. В тази връзка, при изчисляването на всички преференциални цени на електрическата енергия, произведена от ВИ, регулаторната практика на Комисията през годините е била да отчита наличния ресурс на първичния енергиен източник и съответно специфичното производство на електрическа енергия от 1 kW мощност на обекта, което обуславя определянето на средногодишната продължителност на работа в решенията за преференциални цени на електрическата енергия от ВИ въз основа на данни за пълните ефективни часове на работа на инсталацията, т.е. часовете на работа при съответната гарантирана мощност на инсталацията за отделните години на експлоатация. Количествата нетна енергия представляват произведение на средногодишната продължителност на работа и мощността на отделната централа, която е равна на номиналната през първата година и намаляваща през следващите години. Изложените по-горе аргументи се съдържат в становище относно регулаторната практика при определяне на преференциалните цени на електрическата енергия, произведена от възобновяеми източници, прието от КЕВР с решение по Протокол № 82 от 11.05.2015 г., т. 9, видно от което в решенията на КЕВР за определяне на преференциални цени на електрическата енергия, произведена от ВИ, размерът на средногодишната продължителност на работа е определен като пълни ефективни часове (часове на работа при номинална мощност).

Критериите, които се отчитат при определяне на преференциалните цени и ценообразуващите елементи са посочени в чл. 32, ал. 2 от ЗЕВИ: видът на възобновяемия източник, видовете технологии, инсталираната мощност на обекта, мястото и начинът на монтиране на съоръженията, както и: инвестиционните разходи; нормата на възвращаемост; структурата на капитала и на инвестицията; производителността на инсталацията според вида технология и използваните ресурси; разходите, свързани с по-висока степен на опазване на околната среда; разходите за суровини за производство на енергия; разходите за горива за транспорта; разходите за труд и работна заплата; други експлоатационни разходи.

Всички конкретни източници на информация за определяне на стойности за ценообразуващи елементи при определяне на преференциалните цени за продажба на електрическа енергия, произведена от ФтЕЦ, включително средногодишна продължителност на работа на централите, са посочени в мотивите на ценовото решение. В тази връзка по отношение на елемента „средногодишна продължителност на работа“ на ФтЕЦ, в Решение № Ц-018 от 28.06.2012 г. на Комисията е посочено, че при определяне на годишната производителност на работа на централите са използвани данни от Българската академия на науките (БАН), както и отчетените средно-ефективни стойности за работа на централите в региона. В т. III. Определяне на цената на електрическата

енергия произведена от фотоволтаични електрически централи (ФТЕЦ) от мотивната част на Решение № Ц-018 от 28.06.2012 г. подробно са посочени ценообразуващите елементи, формиращи преференциалните цени на тези централи, групирани съобразно предвидените законови критерии. Полезният технико-икономически живот на активите е определен на 20 години. В решението е посочено, **че средно годишната продължителност на работа на централата е 1 250 часа годишна ангажираност – 14.27 %, т.е. 1250 часа/8760 часа годишно. Поради това средногодишното брутно производство на електрическа енергия от 1 kWp инсталирана мощност е 1250 kWh.**

Видно е, че стойностите на средната годишна продължителност на работа на централите при този вид технология и първичен енергиен ресурс, са възприети от анализите, направени на работещите фотоволтаични електрически централи, както и информация и анализи, направени от БАН за средната годишна продължителност на работа. Тези стойности са определени като резултат от произведената електрическа енергия в годишен план, разделена на инсталираната мощност на ФТЕЦ. При формирането на преференциалните цени по Решение № Ц-018 от 28.06.2012 г. е отчетена производствената мощност и характеристиките на централите. Нормативно регламентирано задължение е да бъде взета предвид и номиналната мощност на инсталацията, която да бъде отчетена при ценообразуването (арг. от чл. 19а, т. 4 от НРЦЕЕ, отм.). С оглед изложеното, при определянето на цените с Решение № Ц-018 от 28.06.2012 г., КЕВР е отчела като основен елемент нетното специфично производство на електрическа енергия на съответните групи производители, без понятието НСП да е било легално дефинирано.

Този начин и подход на формиране на преференциалните цени може ясно да бъде проследен от предходните ценовите решения на Комисията, чрез което се потвърждава факта, че **средногодишната производителност/средногодишната продължителност на работа на централите при номинална мощност и собствените нужди** са съществували в нормативната база и съответно са били отчетени при определянето на преференциални цени през годините до и от влизане в сила на ЗЕВИ. Така например в Решение № Ц-033 от 29.12.2006 г. на КЕВР по отношение на средно годишната производителност на ФЕЦ е посочено, че: основните фактори, определящи нивото на цените на електрическата енергия, произведена от фотоволтаични модули са: а) размерът на инвестиционните разходи, включително разходите за присъединяване към съответната преносна или разпределителни мрежи; б) *средната годишна производителност*, като за повишаване на производителността е необходимо осигуряване на оптимални параметри на прогнозната годишна сумарна слънчева радиация, зависеща от местоположението за изграждане на фотоволтаичната електроцентрала; в) нивото на експлоатационните разходи; г) полезният живот на активите, необходими за производство на електрическа енергия; д) нормата на възвръщаемост на капитала. Средната годишна производителност на фотоволтаичните модули зависи от прогнозната годишна сумарна слънчева радиация, постъпваща върху хоризонталната повърхност, като в България, тази годишна сумарна радиация е съобразена с изследванията на БАН за потенциала на слънчевата енергия. При фотоволтаичните централи номиналната мощност е изразена във Ват пик (Wp) и това е номиналната мощност на слънчевия панел, измерена при следните стандартни условия: интензитет на светлината (радиация от 1000 W/m²); слънчев референтен спектър АМ 1,5 (с това се определя типа и цвета на светлината) и клетъчна температура при 25 °С (важна за ефективността на слънчевия панел). За определянето на цената в Решение № Ц-04 от 30.03.2009 г. на КЕВР е взето предвид намаляването на производителността вследствие на стареенето на технологията за период от 20 години с по 1% годишно, считано от четвъртата година. Видно от Решение № Ц-28 от 29.08.2012 г. на КЕВР, по отношение на средногодишната производителност на работа на централите, при определяне на цената е използвана средна годишната производителност на работа на ФТЕЦ, изчислена на основата на осреднени стойности за страната, като във връзка с писмо с вх. № Е-04-00-414 от 08.08.2012 г. е постъпило становище от Българска фотоволтаична асоциация за промяна

на използвания термин, характеризиращ работата на централите, Комисията е посочила, че понятията са идентични.

Може да се обобщи, че годишното брутно производство за групата централи е изчислено при отчитане на средната инсталирана мощност и коефициента на ангажираност на централата. Размерът на пълните ефективни работни часове за година на работа на централата със съответната технология се посочват от фирмата производител на съответната технология или са взети от официални източници и отразяващи международния опит, както и придобития и изграден опит в страната (чл. 21, ал. 2 от НРЦЕЕ, отм.).

По отношение на размера собствени нужди следва да се има предвид, че действащите към момента на приемане на Решение № Ц-018 от 28.06.2012 г. разпоредби на чл. 32, ал. 2 от ЗЕВИ, във връзка с НРЦЕЕ (отм.), не са регламентирали изискване за отделно, самостоятелно посочване в ценовото решение на количеството електрическа енергия за собствени нужди, извън нормативно регламентирани ценообразуващи елементи, какъвто е и производителността на инсталацията според вида технология и използваните ресурси. Както бе посочено по-горе, количеството енергия за собствени нужди представлява част от средногодишното произведено количество електрическа енергия от 1 kW инсталирана мощност, поради което по същността си е заложено и се съдържа в него, респективно е взето предвид в ценообразуващите елементи на цената и съответно е отразено в определената преференциална цена. В изпълнение на законовите си правомощия КЕВР определя преференциални цени на електрическата енергия, произведена от ВИ по групи производители съобразно съответните нормативноустановени критерии, но не определя индивидуално приложима цена за конкретен производител. В тази връзка размерът на собствените нужди като част от средногодишното производство на електрическа енергия, не отчита индивидуалните собствени нужди на отделни производители на електрическа енергия от ВИ, които попадат в съответната група и спрямо които се прилага определената за тази група преференциална цена. Следователно КЕВР няма право да извършва индивидуален анализ, респективно да определя индивидуален размер на собствени нужди за отделен производител и неговия индивидуален производствен процес. По този начин се гарантира и равнопоставеност между производителите от съответна група по съответното ценово решение на КЕВР за определяне на преференциални цени.

Следва също да се има предвид, че в действащото законодателство към приемане на Решение № Ц-018 от 28.06.2012 г., а и към момента липсва изискване, определена методика или начин за определяне на стойността на собствените нужди, залежали в решения на КЕВР за определяне на преференциални цени на електрическата енергия от ВИ. В този смисъл въпросът е от преценката и в рамките на оперативната самостоятелност на Комисията при отчитане вида на възобновяемия източник, вида технология, производителността на инсталацията според вида технология и използваните ресурси и други според чл. 32, ал. 2 от ЗЕВИ. Предвид изложеното, точният процент и/или съответно количеството електрическа енергия за собствени нужди, не е предмет на изрично посочване в ценовите решения за определяне на преференциални цени, но същите са вземани предвид.

Според § 1, т. 6 от ДР на ЗЕВИ, енергия за собствени нужди е количеството енергия, потребявана при работата на съоръженията и инсталациите, чрез които се осъществява производството на енергия от ВИ. Следователно всеки обект за производство на електрическа енергия от ВИ има собствени нужди, които са част от производствения процес на електрическа енергия. Енергията за собствени нужди, която се потребява при работата на съоръженията и е необходима за тяхната работа, не следва да се закупува от крайните снабдители и обществения доставчик, а да се произвежда при работен режим на тези съоръжения и инсталации, т.е. производителите използват за хранене на съоръженията и инсталациите на централите си произведената от тях електрическа енергия.

Енергията за собствени нужди за съответната група централи представлява количествата енергия за покриване на технологичните нужди за централите и е заложена като % (процент) от брутното производство на електрическа енергия от различните видове централи - фотоволтаични, вятърни, водноелектрически и от биомаса. Процентът собствени нужди е приложим спрямо съответната група производители и се определя въз основа на данните, които КЕВР събира служебно във връзка с изчисляване на инвестиционните и експлоатационни разходи на централите съобразно вида на технологията и нейните специфични технически показатели, при определяне на преференциалните цени през годините. Следователно, при отчитане на размера на собствените нужди Комисията е взела предвид не само данни за средногодишната продължителност на работа от БАН, при използване на средни стойности за страната, а и съответните технически стандарти. Единият от компонентите на НСП - средногодишното производство на електрическа енергия от 1 kW инсталирана мощност, се съдържа в съответните решения на КЕВР за определяне на преференциални цени, а другият компонент – енергията за собствени нужди, представлява част от това производство, поради което по същността си се съдържа в него. В този смисъл данни за този компонент също се извличат от ценовите решения и съответните ценообразуващи елементи на определената преференциална цена за изкупуване на електрическа енергия от ВИ, по групи производители.

Собствените нужди на групата производители на електрическа енергия по т. 15 от Решение № Ц-018 от 28.06.2012 г. са заложени при определяне на преференциалната цена за тази група производители като 5 % от средногодишното количество произвеждана електрическа енергия от тези централи, която КЕВР е преценила, че е необходима при работата на този вид централи за захранване на съоръженията и инсталациите им. Собствените нужди са част от количествата електрическа енергия, произведена при посочената в Решение № Ц-018 от 28.06.2012 г. средногодишна продължителност на работа, съответно производителност на този вид централи. Този размер на собствените нужди е в съответствие с предвидената в ценовото решение за ФТЕЦ 14,27% годишна ангажираност на работа и специфичните особености по отношение на режима на работа и часовата натовареност през годината за такъв тип централи, предвид основния фактор в сектора – характер на природния ресурс. Специфичният климат и климатични особености в България през годината формират рамката по отношение на работата на ФТЕЦ в България, с която всеки инвеститор е запознат при инвестиране и изграждане на съоръжения от такъв тип. В същото време нивото на собствените нужди на групата централи в конкретния случай се определя за определената мощност от 0,1 MWp в рамките на групата фотоволтаични електрически централи с инсталирана мощност над 200 kWp до 10 000 kWp. В този смисъл определените 5% собствени нужди от годишното производство или 6,25 MWh е технически параметър, пряко свързан с определената цена и представлява референтна стойност за конкретните инсталации.

Прегледът на техническите и икономическите параметри при определянето на цената на електрическата енергия за горепосочената група централи съгласно т. 15 от Решение № Ц-018 от 28.06.2012 г. е представен в следната таблица:

№	Показатели	Мярка	През първата година – 2012 г.	общо за периода на изкупуване
1	НЕТНА ЕЛЕКТРИЧЕСКА ЕНЕРГИЯ	MWh	118,75	2202,65
2	ОБЩО РАЗХОДИ	хил.лв.	15,73	327,58
	за експлоатационни	хил.лв.	3,02	73,28
	за амортизации	хил.лв.	12,72	254,30
3	ВЪЗВРЪЩАЕМОСТ	хил.лв.	16,94	169,75
4	НЕОБХОДИМИ ГОДИШНИ ПРИХОДИ	хил.лв.	32,67	497,33
5	NPV НА КОЛИЧЕСТВАТА	7,00%	118,75	1274,48

6	NPV НА ПРИХОДИТЕ		32,67	302,12
	NPV на експлоатационните разходи		3,02	39,76
	NPV на амортизациите		12,72	144,13
	NPV на възвръщаемостта		16,94	118,23
7	ЦЕНА	лв./MWh	237,05	237,05

Видно от горното, преференциалната цена за електрически централи с фотоволтаични модули над 200 kWp до 10 000 kWp, е формирана при размер на необходимите годишни приходи, който покрива всички разходи, необходими за производството на заложените количества нетна електрическа енергия, които от своя страна представляват произведение на пълните ефективни часове на работа и мощността на съответната централа, с приспаднати собствените нужди.

Нетното специфично производство е установено въз основа на параметрите за първата година от периода на изкупуване и отразява нетната електрическа енергия в размер на 118,75 MWh след приспаднати собствени нужди в размер на 5% или 6,25 MWh, без отчитане деградацията на соларните панели през годините. Общо за периода на изкупуване на електрическата енергия количествата електрическа енергия са в размер на 2 202,65 MWh, като отразяват деградацията на соларните панели. Поради това, преференциалната цена от 237,05 лв./MWh е формирана като резултат от дисконтираните необходими годишни приходи в размер на 302,12 хил. лв., разделени на дисконтираното нетно количество електрическа енергия за целия период на задължително изкупуване в размер на 1274,48 MWh, изчислени при дисконтов фактор, равен на нормата на възвръщаемост (НВ) $i = 7,00\%$.

Въз основа на горното и при прилагане на начина за установяване на НСП по § 1, т. 29 от ДР на ЗЕВИ, НСП на фотоволтаични електрически централи с инсталирана мощност над 200 kWp до 10 000 kWp по т. 15 от Решение № Ц-18 от 28.06.2012 г. на КЕВР - 237,05 лв./MWh се изчислява, както следва:

- **0,1 MWp** – инсталирана мощност на фотоволтаична централа, намираща се в диапазона над 200 kWp до 10 000 kWp;
- **1 250 часа** - продължителност от време на номинална работа на инсталацията;
- **14,27% = 1 250 часа / 8 760 часа** - коефициент на ангажираност;
- **125 MWh = 0,1 * 8760 * 14,27%** - брутно произведена електрическа енергия за година - Ебр;
- **5%** - електрическа енергия за собствени нужди за година;
- **6,25 MWh = 125 MWh * 5%** - електрическа енергия за собствени нужди за година;
- **118,75 MWh = 125 MWh - 6,25 MWh** - нетна електрическа енергия за година;
- **1 187,50 kWh = 118,75 MWh / 0,1 MWp** - нетно специфично производство.

В тази връзка и след преглед на ценообразуващите елементи, въз основа на които е определена преференциална цена за фотоволтаични електрически централи с инсталирана мощност над 200 kWp до 10 000 kWp по т. 15 от Решение № Ц-018 от 28.06.2012 г. на КЕВР – 237,05 лв./MWh, без ДДС, КЕВР установи нетно специфично производство на електрическа енергия в размер на 1 188 kWh (1 187,50 kWh), при средногодишна производителност на работа 125 MWh при номинална мощност и след приспадане на собствени нужди в размер на 5,0% или 6,25 MWh.

Горното се потвърждава от ценообразуващите елементи и съответните им изходни данни, които по аргументите, изложени по-горе, са с единствени конкретни стойности, които се онагледяват от изчислителния ценови модел по т. 15 от Решение № Ц-018 от 28.06.2012 г. Преференциалната цена от 237,05 лв./MWh, без ДДС е определена при средногодишна продължителност на работа в размер 1 250 часа, годишна ангажираност 14,27%, при размер собствени нужди – 5% или 6,25 MWh от брутното годишно производство от 125 MWh.

Установеното нетно специфично количество електрическа енергия в размер на 1 188 kWh е взето предвид при определяне на преференциалната цена по т. 15 на Решение № Ц-018 от 28.06.2012 г., която покрива разходите за изграждането и оперирането на централите с тази технология и осигурява заложената в решението възвръщаемост. Стойността на НСП позволява на съответния производител от тази група производители на електрическа енергия от ВИ да формира такъв размер необходими годишни приходи, при който да се обезпечат всички разходи, нужни за покриване на произведените количества нетна електрическа енергия, които от своя страна представляват произведение на пълните ефективни часове на работа и мощността на съответната централа, с приспаднати собствените нужди.

Установеният размер на НСП на база на определената преференциална цена по т. 15 от Решение № Ц-018 от 28.06.2012 г. не променя, нито намалява утвърдените с ценовото решение приходи, необходими на съответното енергийното дружество, попадащо в тази група производители, за покриване на разходите му, включително инвестиционните, както и за осигуряване на нормата на възвръщаемост, определена в ценовото решение на Комисията. При реалното прилагане на определените от Комисията преференциални цени всеки инвеститор има възможност да постигне различна доходност в зависимост от индивидуалното управление на инвестиционния проект.

Изказвания по т.4.:

Докладва А. Иванова. По отношение на т. 15 от Решение № Ц-18 от 28.06.2012 г. - за фотоволтаични електрически централи с инсталирана мощност над 200 kWp до 10 000 kWp е установено нетно специфично производство в размер на 1188 kW – при средна годишна производителност на работа от 125 МВтч - при номинална мощност и след приспадане на собствените нужди в размер на 5%. А. Иванова прочете диспозитива на проекта на решение:

Предвид гореизложеното и на основание § 17 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за енергетиката, във връзка с чл. 31, ал. 5, т. 1 от Закона за енергията от възобновяеми източници и § 1, т. 29 от Допълнителните разпоредби на Закона за енергията от възобновяеми източници, и чл. 173, ал. 2 от Административнопроцесуалния кодекс, във връзка с Решение № 4230 от 21.06.2018 г. на Административен съд София-град по адм. дело № 3252 по описа за 2016 г., оставено в сила с Решение № 163 от 07.01.2019 г. на Върховния административен съд по адм. дело № 10332 по описа за 2018 г.

КОМИСИЯТА ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

РЕШИ:

Установява нетно специфично производство на електрическа енергия в размер на 1 188 kWh, въз основа на което е определена преференциалната цена в Решение № Ц-018 от 28.06.2012 г., по т. 15 - за фотоволтаични електрически централи с инсталирана мощност над 200 kW до 10 000 kW.

А. Иванова допълни, че на стр. 1 и стр. 3, където е вписано т.2.15, трябва да се направи корекция и да се запише т. 4.13.

И. Иванов каза, че това трябва да се коригира и да се добави, че мощността е kWp.

От страна на членовете на Комисията нямаше други въпроси и коментари по доклада и проекта на решение.

Предвид гореизложеното и на основание § 17 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за енергетиката (обн. ДВ, бр.

56 от 2015 г.), във връзка с чл. 31, ал. 5, т. 1 от Закона за енергията от възобновяеми източници и § 1, т. 29 от Допълнителните разпоредби на Закона за енергията от възобновяеми източници, и чл. 173, ал. 2 от Административнопроцесуалния кодекс, във връзка с Решение № 4230 от 21.06.2018 г. на Административен съд София-град по адм. дело № 3252 по описа за 2016 г., оставено в сила с Решение № 163 от 07.01.2019 г. на Върховния административен съд по адм. дело № 10332 по описа за 2018 г.

КОМИСИЯТА ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

РЕШИ:

Установява, считано от 31.07.2015 г., нетно специфично производство на електрическа енергия в размер на 1 188 kWh, въз основа на което е определена преференциалната цена в Решение № Ц-018 от 28.06.2012 г., по т. 15 - за фотоволтаични електрически централи с инсталирана мощност над 200 kWp до 10 000 kWp.

В заседанието по **точка четвърта** участват председателят Иван Н. Иванов и членовете на Комисията Светла Тодорова, Ремзи Осман, Александър Йорданов, Владко Владимиров, Георги Златев, Евгения Харитоновна, Димитър Кочков, Пенка Трендафилова.

Решението е взето с **девет гласа „за“** (Иван Н. Иванов - за, Светла Тодорова – за, Ремзи Осман – за, Александър Йорданов - за, Владко Владимиров - за, Георги Златев – за, Евгения Харитоновна – за, Димитър Кочков - за и Пенка Трендафилова – за), от които **четири гласа** (Александър Йорданов, Владко Владимиров, Георги Златев, Евгения Харитоновна) на членовете на Комисията със стаж в енергетиката.

По т.5. Комисията, след като разгледа административна преписка, образувана по **сигнал с вх. № Е-15-57-39 от 04.12.2018 г., подаден от „Овергаз Мрежи“ АД,** установи следното:

В Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията) е постъпило писмо с вх. № Е-15-57-39 от 04.12.2018 г. от „Овергаз Мрежи“ АД, с което се сигнализира за установено нарушение при извършената смяна на доставчик на природен газ по чл. 180 от Закона за енергетиката и съответно Правилата за търговия с природен газ.

В писмото от „Овергаз Мрежи“ АД се твърди, че на 02.12.2013 г. от техния клиент „М-Газ“ ЕООД в гр. Русе е постъпило искане за прекратяване на договора за разпределение и снабдяване, сключен между страните на 17.10.2013 г. На 02.12.2013 г. е подписан анекс, с което страните се споразумяват да прекратят договора на основание чл. 11 /б/ от Общите условия за разпределение и снабдяване с природен газ на „Овергаз Север“ ЕАД - по взаимно съгласие. Във връзка с възникнал съдебен спор между газоразпределителното дружество и „М-Газ“ ЕООД, последният е заявил, че има сключен Договор № 463 от 2013 г. за доставка на природен газ от 16.04.2013 г. с „Булгаргаз“ ЕАД в качеството му на доставчик и „М-Газ“ ЕООД, като клиент по договора. Предвид липсата на уведомяване на тогавашния доставчик - „Овергаз Север“ ЕАД (сега „Овергаз Мрежи“ АД) дружеството счита, че е извършена процедура за смяна на доставчик в нарушение на разпоредбата на чл. 180 от Закона за енергетиката и действащите към онзи момент Правила за търговия с природен газ (Приети с Решение № П-3 от 14.05.2007 г., 04.08.2015 г. Отменени с § 2 от преходните и заключителни разпоредби на Правила за търговия с природен газ - ДВ, бр. 59 от 4 август 2015 г., в сила от 04.08.2015 г.), в сроковете и при условията на чл.15 от последните.

С писмо на КЕВР с изх. № Е-15-57-39 от 11.12.2018 г. от „Овергаз Мрежи“ АД е изисквана допълнителна информация. С писмо с вх. № Е-15-57-39 от 27.12.2018 г. дружеството е отговорило, че за обекта на „М-Газ“ ЕООД, намиращ се на адрес гр. Русе,

бул. „Липник“ №73А, е подписан договор за присъединяване №116 от 17.05.2006 г. с газоразпределителното дружество „Газоснабдяване Русе“ ЕАД (сега „Овергаз Мрежи“ АД), който не е прекратяван и е изпълнен в цялост. Според „Овергаз Мрежи“ АД съгласно Правилата за търговия с природен газ (обн., ДВ, бр.45 от 08.06.2007 г., отм., ДВ, бр. 59 от 04.08.2015 г.), но действали към момента на присъединяването на „М-Газ“ ЕООД и действието на договора за продажба на природен газ № 107/15.09.2006 г. между „Газоснабдяване - Русе“ ЕАД и „М-Газ“ ЕООД, действията по смяната на доставчик изискват изпълнението на определена процедура, която в случая е била нарушена. Освен липсата на уведомяване на действащия към момента доставчик „Овергаз Север“ ЕАД правоприменник на „Газоснабдяване Русе“ ЕАД (сега „Овергаз Мрежи“ АД) е извършена процедура за смяна на доставчик в нарушение на разпоредбата на чл. 180 от ЗЕ и действията към момента Правила за търговия с природен газ, в сроковете и при условията на чл.15 от последните и поради следните причини - съгласно чл. 5 от Правилата за търговия с природен газ „количествата природен газ, пренесен по газоразпределителната мрежа, се отчитат на газоизмервателния уред при потребителя, собственост на газоразпределителното предприятие“. В нарушение на цитираната разпоредба, считано от 01.12.2013 г. измервателното съоръжение при обекта на „М-Газ“ ЕООД, собственост на „Овергаз Север“ ЕАД, е незаконосъобразно демонтирано и от този момент няма уред за търговско мерене на природния газ, постъпващ към обекта. Въпреки това, общественият доставчик, в нарушение на правилата и ЗЕ е подписал договор за доставка с клиент, който е присъединен към газоразпределителна мрежа, за която общественият доставчик няма осигурен достъп по силата на договор за достъп или действащ нормативен акт. Към писмото е приложен и Договор № 107 от 15.09.2006 г. за продажба на природен газ между „Газоснабдяване Русе“ ЕАД (чийто правоприменник е „Овергаз Север“ ЕАД) и „М-Газ“ ЕООД.

С оглед изясняване на фактите и обстоятелствата по казуса, с писмо с изх. № Е-15-57-39 от 11.01.2019 г. е изисквана допълнителна информация от „М-Газ“ ЕООД.

С писмо с вх. № Е-15-57-39 от 23.01.2019 г. от „М-Газ“ ЕООД са предоставени следните разяснения:

Между „Овергаз Север“ ЕАД (сега „Овергаз Мрежи“ АД) като доставчик, и „М- Газ“ ЕООД като купувач, е сключен Договор за разпределение и снабдяване с природен газ №107 от 17.10.2013 г. Договорът е изпълняван от двете страни до 01.12.2013 г. Считано от същата дата договорът е прекратен по взаимно съгласие, на основание чл. 11 от него и в съответствие с Раздел XI - Прекратяване на договора, чл.11.1., б. „б“ от Общите условия за разпределение и снабдяване с природен газ, за което е подписан Анекс от 02.12.2013 г.

На 01.12.2013 г. в определеното с договора място за доставка на природния газ - адреса на „М-Газ“ ЕООД в град Русе, ул. „Липник“ №73А, служители на „Овергаз Север“ ЕАД са извършили демонтаж на съоръжението на доставчика за отчитане на доставките на природен газ тип „ГИП“ № 30876, разходомер № 0513283 и кор. № 1309000835. Извършването на демонтажа и предаването на съоръжението на представителя на „Овергаз Север“ ЕАД е удостоверено с двустранно подписан протокол от 01.12.2013 г. Считано от датата на демонтажа измервателното съоръжение се намира на съхранение в склада на „Овергаз Север“ ЕАД.

Считано от 01.12.2013 г. доставчик на природен газ за „М-Газ“ ЕООД е „Булгаргаз“ ЕАД на основание сключен Договор № 463-2013 от 16.04.2013 г. Договорът е сключен със срок до 31.12.2013 г., с възможност за продължаване на действието му за срок от една година, ако клиентът не уведоми писмено доставчика, че желае прекратяването на договора (чл.13.5. от договора).

На 01.12.2013 г. на мястото на доставка на природен газ за „М-Газ“ ЕООД в град Русе, ул. „Липник“ №73А, служител на „Техногаз“ ООД е извършил монтаж на газоизмервателни устройства - разходомер и електронен коректор с фабрични номера съгласно протокол от 01.12.2013 г. за монтаж на съоръжение.

Към датата на прекратяване на договора с „Овергаз Север“ ЕАД и сключването от

„М-Газ“ ЕООД на договор за доставка на природен газ с „Булгаргаз“ ЕАД, са в сила Правила за търговия с природен газ, приети с Решение № П-3 от 14.05.2007 г. на Държавната комисия за енергийно и водно регулиране (обн., ДВ, бр. 45 от 8.06.2007 г., отм.). В тези правила не е регламентирана процедура по смяна на доставчика.

Към момента на сключване на договор за доставка на природен газ с „Булгаргаз“ ЕАД „М-Газ“ ЕООД е собственик на 6.85 % идеални части от газопроводното съоръжение - тръбопровод за природен газ ниско налягане от АГРС „Запад“ - гр. Русе до Централна промишлена зона на гр. Русе (бивш завод „Петър Караминчев“ АД), цялото с дължина 8892 метра, в т.ч.: от АГРС „Запад“ до югоизточен ъгъл на градско гробище „Чародейка“ с Ф 300=5666 м. и от югоизточен ъгъл на градско гробище „Чародейка“ до бивш завод „Петър Караминчев“ АД с Ф 200=1996 м.; бивш ТПК „Бена При“ (в несъстоятелност) с Ф 200=694 м. и с Ф 80=473 м; отклонение до „СЕТ“ АД с Ф 150=63 м., на основание договори за покупко-продажба на идеални части от газопроводното съоръжение, както следва:

- с договор за продажба от 09.11.2012 г. между ТПК „Солидарност-Русе“ - продавач, и „М-Газ“ ЕООД купувач, „М-Газ“ ЕООД е придобило 0,23 % идеални части от газопроводно съоръжение - тръбопровод за природен газ ниско налягане от АГРС „Запад“ гр. Русе до Централна промишлена зона гр. Русе (бивш завод „Петър Караминчев“ АД), цялото с дължина 8892 метра;

- с договор за продажба от 10.12.2012 г. между „Успех ССБ Холдинг“ ЕООД, клон Русе - продавач, и „М-Газ“ ЕООД - купувач, „М-Газ“ ЕООД е придобило 7,65 % идеални части от тръбопровод за природен газ с ниско налягане от АГРС „Запад“ гр. Русе до Централна промишлена зона гр. Русе (бивш завод „Петър Караминчев“ АД), цялото с дължина 8892 метра;

- с договор за покупко-продажба на идеални части от газопроводно съоръжение от 29.11.2013 г. собственикът „М-Газ“ ЕООД е прехвърлил на търговското дружество „Бисер Олива – 98“ АД, правото на собственост върху 1,00 % от общо притежаваните от него 7,88% идеални части от газопроводното съоръжение;

- с договор за продажба на идеални части от газопроводно съоръжение от 23.04.2015 г. собственикът „М-Газ“ ЕООД е прехвърлил на търговското дружество „Дион“ ООД, правото на собственост върху 0,5 % от общо притежаваните от него 7,88 % идеални части от газопроводното съоръжение.

Предвид обстоятелството, че към 01.12.2013 г. „М-Газ“ ЕООД е собственик на идеални части от газопровод за природен газ ниско налягане на територията на град Русе, присъединен към газопрееносната мрежа, не е била налице необходимост и от страна на „М-Газ“ ЕООД не са били предприемани действия за присъединяване към газопрееносната мрежа на „Булгартрансгаз“ ЕАД.

Към настоящия момент между „Овергаз Мрежи“ АД и „М-Газ“ ЕООД има висящи съдебни производства, които имат за предмет разглеждане и произнасяне от съда по въпроси, свързани с искова претенция на „Овергаз Мрежи“ АД за заплащане на цена на доставен природен газ за м. декември 2013 г. и м. януари 2014 г. и установителна искова претенция на „Овергаз Мрежи“ АД за собственост върху идеални части от разпределителен газопровод в гр. Русе.

Към писмото на „М-Газ“ ЕООД са приложени следните документи:

1. Договор за разпределение и снабдяване с природен газ № 107 от 17.10.2013 г. между „М-Газ“ ЕООД и „Овергаз Север“ и Общи условия към него;

2. Писмо от „М-Газ“ ЕООД с изх. № 012 от 29.11.2013 г. за прекратяване на договора по взаимно съгласие (вх. № ОС-ОС-515 от 02.12.2013 г. на „Овергаз Север“ ЕАД);

3. Анекс от 02.12.2013 г. за прекратяване по взаимно съгласие на Договор № 107 от 17.10.2013 г. между „М-Газ“ ЕООД и „Овергаз Север“ ЕАД;

4. Протокол от 01.12.2013 г. за демонтиране на измервателни съоръжения на „Овергаз Север“ ЕАД;

5. Договор № 463-2013 от 16.04.2013 г. за доставка на природен газ между „М-Газ“ ЕООД и „Булгаргаз“ ЕАД;
 6. Месечни актове, фактури, платежни нареждания и други счетоводни документи;
 7. Протокол за монтаж на измервателно съоръжение с № 3401196202 и коректор № 3401216191 от 01.12.2013 г. с изпълнител „Техногаз“ ООД;
 8. Договор за присъединяване на стопански потребители № 116 от 17.05.2006 г. на „М-Газ“ ЕООД към газоразпределителната мрежа на „Газоснабдяване Русе“;
 9. Договор за продажба от 09.11.2012 г. между ТПК „Солидарност - Русе“ и „М-Газ“ ЕООД;
 10. Договор за продажба от 10.12.2012 г. между „Успех ССБ Холдинг“ ЕООД, клон Русе и „М - Газ“ ЕООД;
 11. Договор за продажба на идеални части от газопроводно съоръжение от 23.04.2015 г. между „М-Газ“ ЕООД и „Дион“ ООД;
 12. Договор за покупко-продажба на идеални части от газопроводно съоръжение от 29.11.2013 г. между „М-Газ“ ЕООД и „Бисер Олива - 98“ АД;
 13. Съдебно решение № 284 от 08.02.2017 г. по търг. дело № 1573/2014 г. на Софийски градски съд, ТО, VI-5 състав;
 14. Съдебно решение № 206 от 22.01.2018 г. по т.д. №2412/2017 г. на Софийски апелативен съд, ТО, 9-ти състав;
 15. Искова молба на „Овергаз Мрежи“ ЕАД по гр.д. № 70353/2017 г. на Софийски районен съд, 41-ви състав;
 16. Отговор на искова молба на „М-Газ“ ЕООД с вх. № 5181505 от 08.11.2018 г.
- С писмо с изх. № Е-15-57-39 от 11.01.2019 г. от КЕВР е изисквана информация от „Булгаргаз“ ЕАД във връзка със сключването на договор за доставка на природен газ с „М-Газ“ ЕООД.

С писмо с вх. № Е-15-57-39 от 24.01.2019 г. „Булгаргаз“ ЕАД посочва, че като обществен доставчик е бил длъжен по силата на издадената лицензия за обществена доставка на природен газ да сключи договор за доставка на природен газ с „М-Газ“ ЕООД, защото последният е представил два договора за покупко-продажба на идеални части от газопровод присъединен към газопреносната мрежа. Като доказателство, че „М-Газ“ ЕООД е присъединен към газопреносната мрежа към момента на сключване на договора за доставка на природен газ, същият е предоставил на „Булгаргаз“ ЕАД двата договора за покупко-продажба. Газопроводът и съоръженията към него, присъединени към газопреносната мрежа, са подробно описани в тези договори. Газопроводните съоръжения са свързани с АГРС „Запад“ гр. Русе.

„Булгаргаз“ ЕАД посочва, че съгласно чл. 180, ал. 1 от ЗЕ всеки клиент, присъединен към газопреносната и/или газоразпределителната мрежа, има право да избира доставчик на природен газ, независимо от това в коя държава - членка на Европейския съюз, е регистриран доставчикът. В случая „М-Газ“ ЕООД е упражнило даденото му от закона право да смени доставчика си. От друга страна, съгласно чл.178б от ЗЕ, доставката на природен газ от обществения доставчик е услуга от обществен интерес по смисъла на §1, т.66 б от Допълнителните разпоредби (ДР) на ЗЕ с определено качество, регулирана цена, която не може да бъде отказвана по причини, непосочени в закона. В този смисъл, точно в качеството на „обществен доставчик“ „Булгаргаз“ ЕАД е сключило договор за доставка на природен газ с „М-Газ“ ЕООД.

С цел пълно изясняване на фактите и обстоятелствата по случая, с писмо с изх. № Е-15-57-39 от 11.01.2019 г. е изисквана допълнителна информация от „Овергаз Мрежи“ АД. С писмо с вх. № Е-15-57-39 от 28.01.2019 г. „Овергаз Мрежи“ АД информира, че в „Овергаз Мрежи“ АД не е постъпвало заявление от „М-Газ“ ЕООД, че желае или има намерения да смени своя доставчик на природен газ, както при действието на договор за разпределение и снабдяване № 107 от 15.09.2006 г. (действал между страните до 16.10.2013 г., включително), така и за времето, през което е действал договора за разпределение и снабдяване № 107 от 17.10.2013 г. В писмото се посочва, че газоизмервателното

съоръжение пред обекта на „М-Газ“ ЕООД е демонтирано по нареждане на изпълнителния директор на „Овергаз Север“ ЕАД.

За резултатите от извършената проверка, на основание чл. 80 от ЗЕ на „Булгаргаз“ ЕАД е връчен и подписан констативен протокол № Г-01 от 27.02.2019 г.

В указаните време и място не се яви представител на „М-Газ“ ЕООД, поради което, на основание чл. 80, ал. 2 от ЗЕ констативен протокол № Г-02/27.02.2019 г. се подписа в присъствието на двама свидетели.

Предвид фактическата обстановка могат да се направят следните изводи:

„Овергаз Мрежи“ АД има издадена лицензия № Л-441-08 от 30.03.2015 г. за осъществяване на дейността „разпределение на природен газ“ и лицензия № Л-441-12 от 30.03.2015 г. за осъществяване на дейността „снабдяване с природен газ от краен снабдител“ за обособена територия „Дунав“ и общините Русе, Горна Оряховица, Велико Търново, Лясковец, Попово, Разград, Исперих, Ловеч, Павликени и Левски, за срок от 27 години.

„Булгаргаз“ ЕАД притежава лицензия: № Л-214-14 от 29.11.2006 г. за дейността „обществена доставка на природен газ“ за територията на Република България.

„М-Газ“ ЕООД е с предмет на дейност покупка на стоки или други вещи с цел препродажба в първоначален, преработен или обработен вид, продажба на стоки, собствено производство, комисионни сделки, хотелиерски и туристически услуги. Съгласно класификацията на икономическите дейности, основната дейност на дружеството е търговия на едро с твърди, течни и газообразни горива и подобни продукти. Седалището на дружеството е гр. Русе, пл. Хан Кубрат № 1, ет. 8. Обектът, собственост на „М-Газ“ ЕООД, който използва природен газ е метанстанция и е свързан с газопровода ниско налягане от АГРС „Запад“ - гр. Русе до Централна промишлена зона на гр. Русе (бивш завод „Петър Караминчев“ АД), с дължина 8892 метра, който е пряко присъединен към газопрееносната мрежа. Към 16.04.2013 г. (датата на сключване на договор за доставка на природен газ с „Булгаргаз“ ЕАД) дружеството притежава идеални части от посочения газопровод. Следователно, по силата на правото си на собственост върху част от този газопровод, обектът е присъединен посредством цитирания газопровод към газопрееносната мрежа и в този смисъл „М-Газ“ ЕООД има качеството на клиент, присъединен към газопрееносната мрежа и може да сключва договор за доставка на природен газ с обществения доставчик.

Съгласно § 1, т. 66б от Допълнителните разпоредби (ДР) на ЗЕ „услуга от обществен интерес“ е транспортирането, доставката или снабдяването с енергия или природен газ с определено качество, регулирана цена или цена, определена по одобрена от комисията методика и договорни други условия, която не може да бъде отказвана по причини, непосочени в закона. На регулиране от комисията подлежат цените, по които общественият доставчик продава природен газ на крайните снабдители на природен газ и на клиентите, присъединени към газопрееносна мрежа (чл. 30, ал. 1 от ЗЕ). По смисъла на § 1, т. 28а, б. „б“ от ДР на ЗЕ „краен снабдител“ е енергийно предприятие, снабдяващо с природен газ обекти на клиенти, присъединени към газоразпределителната мрежа в съответната лицензионна територия, когато тези клиенти не са избрали друг доставчик.

„Булгаргаз“ ЕАД като обществен доставчик е бил длъжен да сключи договор за доставка на природен газ с „М-Газ“ ЕООД, защото последният е доказал качеството си на клиент, присъединен към газопрееносната мрежа, като е представил договори за покупко-продажба на идеални части от газопровод, присъединен към газопрееносната мрежа.

Процедурата за смяна на доставчика, уредена в чл. 180 от ЗЕ, започва по писмено искане на клиента и се извършва до три седмици след получаването му. В конкретния случай не е налице заявление от страна на „М-Газ“ ЕООД до „Овергаз Север“ ЕАД (сега „Овергаз Мрежи“ АД) за смяна на доставчика, а е отправено искане за прекратяване на договора за разпределение и снабдяване, който е бил прекратен по взаимно съгласие с Анекс от 02.12.2013 г. на основание чл. 11 от него и в съответствие с Раздел XI - Прекратяване на договора и чл.11. 1., б. „б“ от Общите условия за разпределение и

снабдяване с природен газ. От страна на „Овергаз Север“ ЕАД (сега „Овергаз Мрежи“ АД) е демонтирано средството за търговско измерване на количествата природен газ. В резултат договорните отношения между страните са прекратени, както за снабдяване с природен газ, така и за пренос на природен газ по газоразпределителна мрежа. Следователно в конкретния случай не може да се приеме, че е налице смяна на доставчик. В този смисъл, за „М-Газ“ ЕООД няма задължение да подаде искане за смяна на доставчик и съответно за „Булгаргаз“ ЕАД не са възникнали задължения във връзка с процедура по смяна на доставчика на „М-Газ“ ЕООД.

От друга страна, към 02.12.2013 г. са действали Правилата за търговия с природен газ от 2007 г. (отм., ДВ, бр. 59 от 2015 г., в сила от 04.08.2015 г.), в които не е била уредена процедура по смяната на доставчика с природен газ. Следователно приложима е процедурата, регламентирана в чл. 180 от ЗЕ, съгласно която клиентът сезира доставчика си на природен газ с искане за смяната му с друг, а за доставчика възниква задължението в три седмичен срок да извърши смяната. При избор на друг доставчик на природен газ настоящият доставчик е длъжен да изготви и изпрати окончателна изравнителна сметка в срок до 6 седмици след смяната. Следва да се има предвид, че Комисията контролира наличието на ограничаващи договорни практики и разпоредби за изключителност, които може да възпрепятстват небитови клиенти да сключват договори едновременно с повече от един доставчик или да ограничат избора им на доставчици (чл. 76, ал. 4, т. 9 от ЗЕ). На това правомощие кореспондира съответното административно наказание на енергийно предприятие, което нарушава цитираната разпоредба (чл. 207а, ал. 1 от ЗЕ).

„М-Газ“ ЕООД, видно от предмета му на дейност, има качеството на клиент по смисъла на ЗЕ, а именно това е клиент на едро или краен клиент на енергия или природен газ, включително предприятие за природен газ, което купува природен газ (§ 1, т. 276 от ДР на ЗЕ). На легалното определение за енергийно предприятие, съгласно § 1, т. 24 от ДР на ЗЕ, в конкретния случай - лице, което осъществява дейност по преноса, съхранението, разпределението, доставката и снабдяването с природен газ, на основата на издадена лицензия по този закон, отговарят „Булгаргаз“ ЕАД и „Овергаз Мрежи“ АД. Видно от посоченото по-горе, за „Булгаргаз“ ЕАД не са възникнали задължения във връзка с процедура по смяна на доставчика по отношение на „М-Газ“ ЕООД. Неподаването на писмено искане от „М-Газ“ ЕООД по чл. 180 от ЗЕ до доставчика му на природен газ не е обвързано с възможност на КЕВР да упражни своите законови правомощия по отношение на клиент по глава тринадесета или глава четирнадесета от ЗЕ – принудителни административни мерки, налагани спрямо контролираните по ЗЕ лица, или административнонаказателни разпоредби спрямо енергийно предприятие в случая.

В заключение, предвид факта, че договорът за разпределение и снабдяване с природен газ между „Овергаз Мрежи“ АД и „М-Газ“ ЕООД е прекратен по взаимно съгласие следва, че „Овергаз Мрежи“ АД вече не е оператор на газоразпределителна мрежа по отношение на „М-Газ“ ЕООД и следователно не е налице процедура по смяна на доставчик, съответно няма нарушение по нея.

От друга страна „Булгаргаз“ ЕАД не е извършило нарушение, като е сключило договор за доставка на природен газ с „М-Газ“ ЕООД, тъй като последният е доказал качеството си на клиент, присъединен към газопреносната мрежа, като е представил договори за покупко-продажба на идеални части от газопровод, присъединен към газопреносната мрежа.

Изказвания по т.5.:

Докладва М. Сиркова. В Комисията за енергийно и водно регулиране е постъпило писмо от „Овергаз Мрежи“ АД, с което се сигнализира за установено нарушение при извършената смяна на доставчик на природен газ по чл. 180 от Закона за енергетиката и съответно Правилата за търговия с природен газ. В писмото от „Овергаз Мрежи“ АД се твърди, че на 02.12.2013 г. от техния клиент „М-Газ“ ЕООД в гр. Русе е постъпило искане за прекратяване на договора за разпределение и снабдяване с природен газ, сключен между

страните на 17.10.2013 г. На 02.12.2013 г. е подписан анекс, с което страните се споразумяват да прекратят договора по взаимно съгласие. Във връзка с възникнал съдебен спор между „Овергаз Мрежи“ АД и „М-Газ“ ЕООД, последният е заявил, че има сключен договор за доставка на природен газ от 16.04.2013 г. с „Булгаргаз“ ЕАД. Предвид липсата на уведомление на тогавашния доставчик „Овергаз Север“ (сега „Овергаз Мрежи“ АД) дружеството счита, че е извършена процедура за смяна на доставчик в нарушение на разпоредбата на чл. 180 от Закона за енергетиката и действащите към онзи момент Правила за търговия с природен газ в сроковете и при условията на чл. 115. С писма на КЕВР е изисквана информация от „М-Газ“ ЕООД, „Булгаргаз“ ЕАД и допълнителна информация от „Овергаз Мрежи“ АД. С писмо от „М-Газ“ ЕООД са предоставени следните разяснения:

След прекратяване на договора за разпределение и снабдяване с природен газ между „Овергаз Север“ и „М-Газ“ ЕООД по взаимно съгласие и с подписването на анекс, служители на „Овергаз Север“ са извършили демонтаж на съоръжението на доставчика за отчитане на доставките на природен газ. Считано от 01.12.2013 г. доставчик на природен газ за „М-Газ“ ЕООД е „Булгаргаз“ ЕАД на основание сключен договор за доставка на природен газ. Към момента на сключването на договора за доставка с „Булгаргаз“ ЕАД, „М-Газ“ ЕООД е собственик на 6.85 % идеални части от газопроводното съоръжение - тръбопровод за природен газ ниско налягане от АГРС „Запад“ - гр. Русе до Централна промишлена зона на гр. Русе, цялото с дължина 8892 метра, на основание договори за покупко-продажба на идеални части от газопроводното съоръжение, които са предоставени като доказателство.

В писмото на „Булгаргаз“ ЕАД се посочва, че като обществен доставчик е бил длъжен по силата на издадената лицензия за обществена доставка на природен газ да сключи договор за доставка на природен газ с „М-Газ“ ЕООД, защото последният е присъединен към газопрееносната мрежа към момента на сключване на договора за доставка на природен газ и като доказателство е предоставил на „Булгаргаз“ ЕАД два договора за покупко-продажба на газопровод, присъединен към газопрееносната мрежа на „Булгартрансгаз“ ЕАД.

Предвид фактичката обстановка могат да се направят следните изводи:

Вземайки под внимание факта, че договорът за разпределение и снабдяване с природен газ между „Овергаз Мрежи“ АД и „М-Газ“ ЕООД е прекратен по взаимно съгласие, следва че „Овергаз Мрежи“ АД вече не е оператор на газоразпределителна мрежа по отношение на „М-Газ“ ЕООД и следователно не е налице процедура по смяна на доставчик, съответно няма нарушение по нея. От друга страна, „Булгаргаз“ ЕАД не е извършило нарушение, като е сключило договор за доставка на природен газ с „М-Газ“ ЕООД, тъй като последният е доказал качеството си на клиент, присъединен към газопрееносната мрежа, като е представил договори за покупко-продажба на идеални части от газопровод, присъединен към газопрееносната мрежа. С оглед изложеното сигналът на „Овергаз Мрежи“ АД е неоснователен и преписката следва да бъде прекратена. Предвид гореизложеното и на основание чл. 21, ал. 1, т. 42 и чл. 76, ал. 2 от Закона за енергетиката, работната група предлага на Комисията да вземе следните решения:

1. Да приеме доклада на работната група;
2. Да приеме приложения проект на решение.

И. Иванов каза на М. Сиркова да прочете проекта на решение.

М. Сиркова прочете проекта на решение:

КОМИСИЯТА ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

РЕШИ:

Прекратява административното производство по преписка, образувана по сигнал с вх. № Е-15-57-39 от 04.12.2018 г. от „Овергаз Мрежи“ АД.

А. Йорданов каза, че иска да направи една бележка по твърдението в сигнала на

„Овергаз Мрежи“ АД, че е установено нарушение на Закона за енергетиката – в частност на чл. 180. По реда на закона „Овергаз Мрежи“ АД не е компетентно да установи такова нарушение, а може единствено да твърди или да предполага, че е извършено такова.

С. Тодорова каза, че има въпрос относно протоколите. Защо са съставени три протокола на една и съща дата? Част от проверяващите са свидетели. Това легално ли е? Регламентирано ли е някъде, че служители на Комисията могат да бъдат свидетели? Има три протокола от една и съща дата, четирима проверяващи. В някои от протоколите те са свидетели, а в други са проверяващи. Как ще обясните това?

П. Кованджиев отговори, че проверяващите по резолюция са той и М. Сиркова. Представители на „М-Газ“ ЕООД не са се явили в Комисията, за да подпишат констативния протокол и затова той и М. Сиркова са записани като служители, които извършват проверката, а М. Димитров и Р. Тодорова са свидетели. Те не са участвали в извършването на проверката.

С. Тодорова запита дали това е регламентирано някъде като възможност – свидетели да бъдат служители от Комисията.

П. Кованджиев отговори, че няма изрична забрана свидетелите да не бъдат служители от администрацията, а да са случайни външни лица.

А. Йорданов каза, че по отношение връчването на констативните протоколи такава процедура е предвидена в АПК – при отсъствие на заинтересованото лице, констативният протокол се връчва пред двама свидетели.

С. Тодорова запита защо има три протокола.

П. Кованджиев отговори, че двете страни са „Булгаргаз“ ЕАД и „М-Газ“ ЕООД. Представителят на „Булгаргаз“ ЕАД Анжела Славова е подписала единия протокол. Не се е явил представител на „М-Газ“ ЕООД и затова е изготвен друг протокол – за констатиране, че представител на дружеството не се е явил в уречения ден и час. Този протокол става неизменна част от основния протокол, който трябва да бъде връчен на „М-Газ“ ЕООД, т.е. към констативния протокол има още един - допълнителен, с който се констатира, че не е явил представител на дружеството. По този начин протоколите са станали три.

От страна на членовете на Комисията нямаше други въпроси и коментари по доклада и проекта на решение.

Предвид гореизложеното и на основание чл. 21, ал. 1, т. 42 и чл. 76, ал. 2 от Закона за енергетиката,

КОМИСИЯТА ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

РЕШИ:

Прекратява административното производство по преписка, образувана по сигнал с вх. № Е-15-57-39 от 04.12.2018 г. от „Овергаз Мрежи“ АД.

В заседанието по **точка пета** участват председателят Иван Н. Иванов и членовете на Комисията Светла Тодорова, Ремзи Осман, Александър Йорданов, Владко Владимиров, Георги Златев, Евгения Харитонова, Димитър Кочков, Пенка Трендафилова.

Решението е взето с **девет гласа „за“** (Иван Н. Иванов - за, Светла Тодорова – за, Ремзи Осман – за, Александър Йорданов - за, Владко Владимиров - за, Георги Златев – за, Евгения Харитонова – за, Димитър Кочков - за и Пенка Трендафилова – за), от които **четири гласа** (Александър Йорданов, Владко Владимиров, Георги Златев, Евгения Харитонова) на членовете на Комисията със стаж в енергетиката.

РЕШЕНИЯ ОТ ЗАСЕДАНИЕТО:

По т.1. както следва:

Установява, считано от 31.07.2015 г., нетно специфично производство на електрическа енергия в размер на 1 188 kWh, въз основа на което е определена преференциална цена 596.50 лв./MWh в Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г. на КЕВР, по т. 11 за електрически централи с фотоволтаични модули над 30 kWp до 200 kWp, монтирани на покриви и фасади.

По т.2. както следва:

Установява, считано от 31.07.2015 г., нетно специфично производство на електрическа енергия в размер на 1 188 kWh, въз основа на което е определена преференциална цена 567.41 лв./MWh в Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г. на КЕВР, по т. 14 за електрически централи с фотоволтаични модули над 30 kWp до 200 kWp.

По т.3. както следва:

Установява, считано от 31.07.2015 г., нетно специфично производство на електрическа енергия в размер на 1 188 kWh, въз основа на което е определена преференциална цена 485.60 лв./MWh в Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г. на КЕВР, по т. 15 за електрически централи с фотоволтаични модули над 200 kWp.

По т.4. както следва:

Установява, считано от 31.07.2015 г., нетно специфично производство на електрическа енергия в размер на 1 188 kWh, въз основа на което е определена преференциалната цена в Решение № Ц-018 от 28.06.2012 г., по т. 15 - за фотоволтаични електрически централи с инсталирана мощност над 200 kWp до 10 000 kWp.

По т.5. както следва:

Прекратява административното производство по преписка, образувана по сигнал с вх. № Е-15-57-39 от 04.12.2018 г. от „Овергаз Мрежи“ АД.

Приложения:

1. Доклад с вх. № Е-Дк-136 от 22.02.2019 г. и Решение на КЕВР № СП-1 от 06.03.2019 г. относно установяване на нетното специфично производство на електрическа енергия, въз основа на което са определени преференциалните цени в Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г. на Комисията за енергийно и водно регулиране, в частта му по т. 11- на електрически централи с фотоволтаични модули над 30 kWp до 200 kWp, монтирани на покриви и фасади.

2. Доклад с вх. № Е-Дк-137 от 22.02.2019 г. и Решение на КЕВР № СП-2 от 06.03.2019 г. относно установяване на нетното специфично производство на електрическа енергия, въз основа на което е определена преференциалната цена в Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г. на Комисията за енергийно и водно регулиране, в частта му по т. 14 - за електрически централи с фотоволтаични модули над 30 kWp до 200 kWp.

3. Доклад с вх. № Е-Дк-138 от 22.02.2019 г. и Решение на КЕВР № СП-3 от 06.03.2019 г. относно установяване на нетното специфично производство на електрическа енергия, въз основа на което е определена преференциалната цена в Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г. на Комисията за енергийно и водно регулиране, в частта му по т. 15 - за електрически централи с фотоволтаични модули над 200 kWp.

4. Доклад с вх. № Е-Дк-139 от 22.02.2019 г. и Решение на КЕВР № СП-4 от 06.03.2019 г. относно установяване на нетното специфично производство на електрическа енергия, въз основа на което е определена преференциалната цена в Решение № Ц-018 от 28.06.2012 г. на Комисията за енергийно и водно регулиране, в частта му по т. 15 - за фотоволтаични електрически централи (ФЕЦ) с инсталирана мощност над 200 kWp до 10

000 kWp.

5. Доклад с вх. № Е-Дк-142 от 28.02.2019 г. и Решение на КЕВР № ПП-2 от 06.03.2019 г. относно проверка по сигнал с вх. № Е-15-57-39 от 04.12.2018 г. от „Овергаз Мрежи“ АД.

ЧЛЕНОВЕ НА КЕВР:

.....
(С. Годорова)

.....
(Р. Осман)

.....
(А. Йорданов)

.....
(В. Владимиров)

.....
(Г. Златев)

.....
(Е. Харитонова)

.....
(Д. Кочков)

.....
(П. Трендафилова)

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ДОЦ. Д-Р ИВАН Н.ИВАНОВ

ГЛАВЕН СЕКРЕТАР:

Р. ТОТКОВА

Протоколирал:

(Н. Косев - главен експерт)